Evangélikus Élet

EVANGÉLIKUS HETILAP • *www.evangelikuselet.hu* *78. évfolyam, 6. szám* ■ *2013. február 10.* ■ *Ötvened vasárnap* Ára: 275 Ft

Találkozás a házasság hete idei arcaival ▶▶ *5. oldal*

„Magyarul először a Magyarországi Luther Szövetség adta ki 2000-ben *Lutheranizmus* című, bevezető jellegű munkáját *Böröcz Enikő* fordításában; nagy művét, az *Isten udvari bolondját* pedig 2006-ban jelentette meg a Luther Kiadó.” *Emlékezés Eric W. Gritsch munkásságára* ▶▶ *10. oldal*

„Aki tehetségesnek születik, az egyben óriási felelősséget is kap az Úristentől, hogy ezt az adományt mások örömére hasznosítsa. Ebből adódóan a tehetség jellem nélkül pusztító fegyver is lehet. Ugyanakkor a tehetség csak sok-sok munka árán válik ígéretből a valóságban is kiemelkedő teljesítménnyé.” *Interjú Csermely Péter egyetemi tanárral* ▶▶ *12. oldal*

Új esperesi székhely ▶▶ *3. oldal*
Kalandozás Burekföldön ▶▶ *6. oldal*
Ide a slusszkulcsot! ▶▶ *7. oldal*
Idején a farsangnak ▶▶ *11. oldal*
Üzemlátogatás ▶▶ *13. oldal*
Luther market ▶▶ *15. oldal*

LUKÁCS GABI FELVÉTELE

RENDKÍVÜLI ÖSSZEFOGÁS – KÖSZÖNET A TÁMOGATÓ KÖZÖSSÉGNEK!

Több mint 650 ezer felajánlás érkezett adventben az Ökumenikus Segélyszervezethez

Élen az átláthatóságban: az eredmények mellett a felhasználási terv is nyilvános

Önkéntesek, közöttük közismert személyiségek – cégvezetők és a média arcai –, valamint a segélyszervezet vezetői és munkatársai gyűltek össze január 29-én Budapesten, az Erzsébet téri Design Terminálban tartott sajtótájékoztatón, hogy együtt mondjanak köszönetet mindenkinek, aki csatlakozott a segélyszervezet 2012-ben meghirdetett országos adventi adománygyűjtéséhez.

Simon András, a rendezvény házigazdája köszöntőjében kiemelte, hogy az Ökumenikus Segélyszervezet egy közösség, és folyamatos, több mint két évtizede tartó növekedésének az a titka, hogy partnerei, támogatói, önkéntesei felé nemcsak kéréseket fogalmaz meg, de tud visszacsatolást adni, megköszönni is – élen járva és példát mutatva hazánk adományozási kultúrájában.

Közösen tenni az eredményért

Kovács Kokó István, a szervezet jószolgálati nagykövete elmondta, hogy a mára szinte mindenki által ismert felhívás állandó emblémája, a tört mézeskalács szív és a hozzá kapcsolódó *szeretet.éhség.* mottó évente több tízezer ember számára jelent egyet a karácsony egyik legfontosabb üzenetével: a cselekvő szeretettel, a szegények, a hiányt szenvedők támogatásával. S ez az egyre szélesedő összefogás teszi lehetővé, hogy a szervezet akkor is hatékonyan tudja segíteni a nélkülözőket és bajbajutottakat, amikor karácsony fényei már távolinak tűnnek.

E gyűjtés során is bebizonyosodott, hogy nemcsak katasztrófák esetén tud összefogni az ország, de akkor is, amikor egy segélyszervezet az egész éves, rászoruló családokat, a legszegényebbeket segítő munkájához kér segítséget. Ez a gyűjtés a „sok kicsi sokra megy” igazság bizonyítéka, és újra megmutatta: ha sokan összefogunk, csodákra vagyunk képesek. Ez az összefogás aktív részvételt kíván mindenkitől: a segélyszervezet közösségének tagjai nem egyszerűen szurkolók, de csapattagok, akik tesznek az eredményekért.

Élen az átláthatóságban

Lehel László evangélikus lelkész, a segélyszervezet elnök-igazgatója kiemelte: az Ökumenikus Segélyszervezet más területek mellett az átláthatóság terén is úttörő volt. Elsőként vetette alá a szervezet teljes működését a legszigorúbb nemzetközi KPMG-sztenderdek szerinti könyvvizsgálatnak. Az éves auditokat követően a szervezet szöveges beszámolóit és pénzügyi elszámolását a partnereknek átadott és honlapról is letölthető éves jelentésében bárki elolvashatja.

Az elmúlt évek legjelentősebb segélyprogramjait követően – így a 2010-es árvíz- és vörösiszap-katasztrófa után is – elsőként adott ki részletes beszámolót a szervezet a források felhasználásáról. Példát szeretne mutatni, amikor partnerei és a legszélesebb nyilvánosság előtt, külön erre a célra szervezett alkalmon számol be a gyűjtés eredményeiről és az adományok konkrét felhasználási tervéről – mondta az igazgató.

Rendkívüli összefogás, rendkívüli eredmények

Az elnök-igazgató ezután köszönetet mondott a jelenlévőknek, illetve a médián keresztül az összes adományozónak: azoknak a vállalatoknak és magánszemélyeknek, amelyek és akik évek vagy évtizedek óta támogatják a segélyszervezet munkáját, és azoknak is, akik idén először csatlakoztak az összefogáshoz, akár csak egy sms elküldésével vagy egy adománykupon vásárlásával. Mint elmondta, a közel két hónapos adománygyűjtés alatt összesen mintegy 650 ezer felajánlás érkezett, mely 191 millió forint pénzadományt jelent.

Lehel László kifejtette, hogy az összegyűlt 191 millió forintot az egész éves munkája során használja föl az Ökumenikus Segélyszervezet, és kiemelte, hogy ennek kilencvenegy százalékát közvetlenül a rászorulók támogatására fordítja, kilenc százaléka pedig a szakszerű és átlátható segítő tevékenységet lehetővé tévő közvetett (szervezési, végrehajtási) költségek fedezésére szolgál.

▶▶ *Folytatás a 4. oldalon*

Szerelmi álmok

A házasság hete apropóján

■ B. Pintér Márta

A világszerte elismert amerikai párterapeuta, *Gary Chapman* könyvének címét *(Egymásra hangolva)* választották a szervezők a házasság hetének ez évi mottójául. Nem véletlenül, hiszen a hét idei arcai – *Várnagy Andrea* és *Farkas Zsolt* – nem csupán magánéletükben alkotnak egy párt, hanem zongoraművészekként is… A házasság hetének február 10–17. között megrendezendő alkalmain többször is lesz mód arra, hogy a közönség gyönyörködhessen zongorajátékukban. A *Szerelmi álmok* négykezes átiratát kifejezetten nekik készítette el *Horváth Barnabás* zeneszerző, így az egész világon egyedül ők szólaltatják meg ilyen formában *Liszt Ferenc* remekművét.

Párban játszani nem könnyű. Nagy figyelmet, egymásra hangolódást igényel, sőt ennél is többet…

Emlékszem egy zeneiskolai vizsgakoncertre, amelyre hittanosom hívott el. Kedves volt, ahogyan a zongora előtt fehér ingében, csokornyakkendőjében feszített a hétévesforma kisfiú. Egy idő után mégsem őt figyeltem, hanem tanárnőjét, akivel egy egyszerű négykezes darabot adott elő. Micsoda alázattal kísérte, vezette a gyermek játékát! Az ügy volt fontos számára: az, hogy a fiú megismerje a zenélés örömét.

Az ügy. Közös küldetésünket, az evangélium továbbadásának felelősségét többször is szívünkre helyezi Isten a naptári év első hónapjaiban. Két ökumenikus imahétnek is részesei lehettünk januárban. Miközben az *egyházak egységéért* könyörögtünk, indiai testvéreink az elesettekre, a kirekesztettekre irányították tekintetünket. Mit kíván tőlünk az Isten? – kérdeztük estéken át, és reménységem, hogy valamennyi közösségünkben megértettük: hitünk halott az irgalmasság cselekedetei nélkül.

A leprások világnapján azután láthattuk, milyen szép példája a felekezetek együtt munkálkodásának a hazai szolgálat megerősödése. Az Isten iránti hála jegyében büszkeséggel tölthet el bennünket, hogy a magyar Lepramisszió teljesen egyedül tudja támogatni egy hatalmas tartomány rászorultjait Kínában.

Az ökumenikus programok sora ezzel még nem ér véget. A most vasárnappal kezdődő *házasság hete* újabb lehetőség arra, hogy kiálljunk Krisztustól tanult értékrendünk mellett. Miközben Isten rendjéről, az elkötelezett párkapcsolatról bizonyságot teszünk a „külső világ” felé, mi magunk is formálódunk. Sokszor nem is kívülállóktól, hanem éppen a keresztény gyülekezetek tagjaitól érkezik visszajelzés arról, hogy ez a – ahogyan egyik lelkészkollégám fogalmazott – „szent kampány” miként vezetett házasságok megújulásához.

És ne feledkezzünk meg március 1-jéről sem! Ekkor tartjuk azt a *világimanapot,* amelyet idén Franciaország keresztény asszonyai készítettek elő. Ők is közös ügyünkre emlékeztetnek, amikor Jézus Krisztus utolsó ítéletkor elhangzó szavaira irányítják figyelmünket: *„…jövevény voltam…, és befogadtatok…”* (Mt 25,35)

Közös ügy együttes képviselete közös lelkületet feltételez. Ehhez pedig az egymásra hangolódásnál is többre van szükség: egymás iránti alázatra! Ha mi nem párban játszunk is, mint a házasság idei hetének „arcot adó” zongoraművész házaspár, de közös csapatban.

A világ sóvárogva várja az egyház hiteles bizonyságtételét – az Isten mentő szeretetéről.

Nem árt olykor felidéznünk Pál apostolnak a *Filippiekhez írt leveléből* ezt az intést: *„alázattal különbnek tartsátok egymást magatoknál”* (2,3b). Néha könnyebb egy nyomorúságos sorban élőhöz lehajolni, benne látni meg Krisztust, mint egy más templomba járót elfogadni testvérnek…

Meglehet, ünneprontásként hat a fenti mondat, hiszen nemrég éltük át az egyetemes imahét lelkesítő pillanatait, a Krisztusban hívők összetartozásának felemelő óráit. Még egy internetes közösségi oldalon is hírül adta egy testvérünk: „Micsoda pillanatok! Ott volt a Szentlélek. Egy akol, egy pásztor…!”

Gyülekezeti és missziói szolgálatban töltött évtizedeim tapasztalatai azonban józanságra intenek. Megtanítottak arra, hogy egy-egy jól sikerült alkalomból még ne vonjak le messzemenő következtetéseket. Nem minden fellángolásból lesz maradandó tűz. Attól, hogy összecseng olykor a hangunk, nem biztos, hogy tartósan is „harmóniára tudunk hangolódni”. Ehhez ugyanis a Pál apostol által tanácsolt alázat gyakorlására, mindennapi megélésére volna szükség: arra, hogy a másikra odafigyeljünk, magunknál különbnek tartsuk.

Valljuk be, távol állunk még ettől. Közös szolgálatunkat számos félreértés, egymástól elválasztó dogma, botor versengés, féltékenység gátolja. Ezért is szégyenített meg az a baptista asszony, akivel a világimanap előkészítő konferenciájának szünetében beszélgettem. Ennek a testvérnőnek a szívére különösen is három ember szolgálatát helyezte az Úristen. Elmondta, őértük imádkozik naponta. Nevüket nem árulta el, de azt igen, hogy köztük van a mi evangélikus egyházunk egyik püspöke…

Borús gondolataimba fényt hozott annak felismerése, hogy az egymásra hangolódás nem csupán rajtunk áll. Amire gyarló emberségünkből képtelenek lennénk, arra elvezethet bennünket Isten Lelke.

A szerző evangélikus lelkész, egyházunk női missziói szolgálatának vezetője

Oratio œcumenica

Úr Jézus Krisztus, köszönjük neked, hogy benned és általad megismerhetjük, milyen végtelen és feltétel nélküli az isteni szeretet.

Urunk, te felszabadítasz minket arra, hogy önzetlenül és viszonzást nem várón szeressük embertársainkat, amint te szeretsz és fogadsz el minket. Megajándékozol azzal is, hogy megéljük, milyen csoda a szeretet, az Atya irántunk való szeretete, ami testvéreink iránti szeretetre indít.

Könyörgünk hozzád a vakságban szenvedőkért, akik nem látják még a fényt. Akik magányosak, elfeledettek, és vágynak egy jó szóra, egy lelket megsimogató gesztusra. Hiszen látod, milyen sokszor a rossz irányba nézünk: elvakít sok minden, és magunk is el akarunk vakítani másokat.

Kezedbe tesszük az aggódók és a kétségek közt levők sorsát, add, hogy a cél felé tekintve erőt merítsenek. A megbántottak, a szeretetben hiányt szenvedők megtalálják nálad a szeretet forrását. Engedd, hogy a sötétségben, a lelki vakságban botorkálók szeme megnyíljon, és hittel és reménnyel nézzék az utat, amely előttük áll.

A sírókért is kérünk, akiknek valami fáj, akik valakit elveszítettek, hogy legyen egy kéz, amely könnyet töröl. Bocsásd meg, amikor nem tettük meg, és nem vigasztaltuk egymást, csak elfogadtuk tőled a jót, de nem adtuk tovább a belőled nyert vigaszt.

Kérünk, ne hagyd, hogy baj, betegség, gond, csalódás, gyötrelem látása takarja el szemünk elől az igazi szépséget, amelyet benned láthatunk meg. Fény kell hozzá, hogy tisztán lássuk: te nagyobb vagy, Urunk, mint a gondok, és veled igaziak az örömök is.

Könyörgünk hazánkért és minden keresztényért, hogy erősítsd és tartsd meg a hitben néped. Kérünk a világért, amely nélküled vakon a vesztébe rohan: engedd minden népnek dicsőségedet látni, igédet befogadni. A kétséget, kilátástalanságot, indulatot, gyűlöletet vedd el, és hittel, reménnyel, szeretettel ajándékozd meg minden gyermekedet.

Könyörgünk hozzád, Jézus, hogy megnyíljanak szemeink, és add meg egykor a színről színre látást. Ámen.

SEMPER REFORMANDA

„Zsolt 51,6: *»Ezért igazad van, ha szólsz, és jogos az ítéleted.«* Mit jelent ez? Istennek tán csak akkor van igaza, amikor mi, bűnösök vétkezünk? Vagy ki kérdőjelezi meg Isten ítéletét? Hogy Istent, ami létét és lényegét illeti, senki sem ítélheti meg vagy igazolhatja, nyilvánvaló. Mivel ő az örökké érvényes, valóságos és soha meg nem változtatható igazságosságában önmagának s minden dolgoknak legfelsőbb bírája. De szavával és tetteivel az önigazoló, beképzelt emberben állandóan ellentmondásba, ellenállásba, bírálgatásba és ítélkezésbe ütközik, s így közte és azok között szakadatlan perpatvaros bírósági tárgyalás folyik szava és tettei miatt. Ezzel az »igazad van, ha szólsz« mondattal az jut kifejezésre, mintha ezt mondanánk: szavadat igaznak, megalapozottnak, jogosnak találjuk, és elismerjük."

Luther Márton: A negyedik bűnbánati zsoltár (Zsolt 51) *(Weltler Ödön fordítása)*

ÖTVENED VASÁRNAP (QUINQUAGESIMA – ESTO MIHI) – 2PT 1,3–11

Böjt kapujában – a lényeg sodrásában

Ötvened vasárnapja az egyházi esztendő rendjében a böjtelő utolsó vasárnapja. Hamvazószerdától kezdve a következő hetekben Krisztus szenvedésének, halálának és föltámadásának történetét elmélkedjük és imádkozzuk végig. Páratlanul koncentrált történet ez, melyet Lukács evangélista a vasárnap evangéliumában (Lk 18,31–43) három igeversbe tömörítve foglalt össze.

Jézus immár harmadszor szólt szenvedéséről, haláláról és föltámadásáról. Ez lesz – és csak ez lehet – az egyház legfontosabb „témája" a húsvétig tartó időszakban. Az evangélista azonban mindehhez szikár tömörséggel azt is megjegyezte a tanítványokkal kapcsolatban, hogy: *„Ők azonban semmit sem fogtak fel ezekből. Ez a beszéd rejtve maradt előlük, és nem értették meg a mondottakat."* (Lk 18,34)

Lukács evangélista éppen azért kapcsolta közvetlenül ötvened vasárnapja evangéliumi szakaszához a jerikói vak meggyógyításának történetét, mert Megváltónk keresztjének titkát és a húsvéti üres sír fényét az emberi értelem önmagától meg sem sejtheti. A lelki vakságból való gyógyulás, a megértés és a lényeg látása egyaránt Isten ajándéka. Jézus tanítványai ezért nem értették, nem érthették Uruk szavait, de megérthették, mikor eljött az ideje, amikor a Föltámadott nyitotta meg értelmüket, lelküket.

Mindezeket azért fontos végiggondolnunk, mert nem mindegy, hogy milyen hozzáállással tesszük meg az első lépéseket az előttünk álló böjti időszakban. Egészen konkrétan: úgy, mint akik csak kívülállókként szemléljük a szenvedéstörténet eseményeit, vagy úgy, hogy átjár, megtisztít, megújít és megerősít (konfirmál) minket az evangéliumi történetben hozzánk valósággal elérkező, megérkező Úr.

A vasárnap igehirdetési alapigéjének, *Péter második levelének* írója így fogalmazza meg ennek a személyes érintettségnek az ajándékát: *„Az ő* (Krisztus) *isteni ereje megajándékozott minket mindazzal, ami az életre és a kegyességre való, azáltal, hogy megismertük őt, aki saját dicsőségével és erejével hívott el minket. Ezek által kaptuk meg azokat az ígéreteket, amelyek nekünk drágák, sőt a legnagyobbak: hogy isteni természet részesei legyetek…"* (2Pt 1,3–4a)

Böjt küszöbén tehát nem egy fölszólítást hallunk, amely arra noszogat, hogy értsük meg végre Krisztus Urunk szenvedését, halálát és föltámadását, hanem a jerikói vak könyörgése fakad föl szívünkből, ahogyan ő Jézusnak arra a kérdésére felelt, hogy mit cselekedjen vele: *„Uram, hogy lássak!"* (Lk 18,41)

A veszélyes munkahelyen dolgozók tudják, hogy mennyire fontos a védőételek és védőitalok fogyasztása. Komoly fizikai és lelki erőfeszítésre csak akkor vagyunk képesek, ha állandóan gyakoroljuk, eddzük magunkat a foglalatosságunkban. Ne áltassuk magunkat: a keresztyén élet nem könnyű sétagalopp, hanem bizony „veszélyes életforma". Nem véletlenül nevezzük az egyház velünk egy időben élő népét *földön küzdőnek.*

A veszélyek – itt, Európában legalábbis egyelőre – nem fizikai létünket érintik. Azt, ami hitünket veszélyezteti, röviden úgy foglaljuk össze: tévtanítás. Idetartoznak mindazok a bármilyen tetszetős vagy divatos gondolatok, amelyek bárkit vagy bármit hozzá akarnak tenni ahhoz – vagy pedig el akarnak venni abból –, amit Isten Krisztusban kijelentett és ajándékozott nekünk.

Fontos, hogy minél jobban és mélyebben megismerjük mindazt, amit Isten cselekedett és cselekszik értünk és üdvösségünkért Jézusban. De ne a magunk elképzeléseinek mezsgyéjén haladjunk, hanem pontosan úgy, ahogyan azt Jézus apostolai ránk hagyták az apostoli hagyományban, az első kézből való és hiteles információban.

Más szavakkal, de ugyanerre a tartalomra utalva ezeket a kifejezéseket találjuk a Bibliában: isteni bölcsesség, prófétai beszéd, bölcs tanítások, egészséges tudomány. *A kifejezések tartalma mindig a „tanítványság" (Mt 28,18), amely a Krisztussal való sorsközösséget, együtt járást jelenti, nem pedig pusztán valamilyen „szent tan" ismeretét, illetve az azzal való „elvi egyetértést", annak értelmi elfogadását. (Id. Magassy Sándor)*

Azért, hogy hitbeli látásunk, tájékozódásunk ne torzuljon el, az írott és hangzó igén kívül mindenképpen szükségünk van védőételre és védőitalra is. Van is ilyenünk, nem más, mint Krisztus maga, kenyérben és borban, az úrvacsora szentségében. Ha erre gondolunk, ezután biztosan jobban megbecsüljük, várjuk és vágyjuk az úrvacsorai közösséget.

Az apostoli levél szerzője azt is

A VASÁRNAP IGÉJE

elénk tárja, hogy szükségünk van Krisztus útján edzésre, *aszkézisre* is. Böjt küszöbén különösen is időszerű ezt hangsúlyozni. A keresztyén aszkézis (ennek részeként a böjt) nem elsősorban a valamiről való lemondás lelki mozzanata, hanem éppen ellenkezőleg, pozitív töltetű. Ha valamiről lemondok, azt csakis azért teszem, hogy az így fölszabadult erőmmel és időmmel a tanítványi életformában gyakoroljam, megeddzem magam. Akár egy ilyen böjti „edzésprogram" is lehet az, amit a vasárnapi igében olvasunk: igaz emberség, ismeret, önuralom, állhatatosság, kegyesség, testvéri szeretet, minden ember iránti szeretet.

Ne feledjük azonban, hogy nem arra való az ilyen keresztyén edzés, hogy megvalósítsam magamban a fölsoroltakat. Krisztus az, aki az ő természetével kiformálja egyháza népében mindezeket Isten dicsőségére és embertársaink javára. Hiszen ígéretünk, mely Istentől van, arról is szól, hogy *már most* elkezdődik övéiben az, ami *majd ott,* a célban lesz teljessé.

■ Kovács László

Imádkozzunk! Kérünk, Istenünk, ajándékozz meg minket a Krisztusban téged fölismerés és megismerés lelki látásával, hogy ne csak szemléljük mindazt, amit értünk cselekedtél, hanem részesedjünk is megváltásod örömében, hogy ebből fakadhasson és igéddel táplálkozzon tudatosan megélt keresztény életünk a te dicsőségedre és embertársaink javára. Ámen.

AZ ÉNEKLÉS JELENTŐSÉGE ÉS GYAKORLATA

Énektanítás Deák téri gimnáziumunkban

▶ Az elmúlt hetekben betekinthettünk hittanórákba, majd megismerhettük egy gyülekezet zenei életét. Logikus folytatás, hogy most a jövendő generációk nevelésének kiemelt helyszíne, az (egyházi) iskola következik. Fogadjuk szeretettel egy énektanár beszámolóját, hasznosítsuk ötleteit!

Egy borongós decemberi napon jártam először a Deák Téri Evangélikus Gimnáziumban. Volt évfolyamtársam, *Bence Gábor* keresett meg telefonon, mert az akkori énektanár januártól el szeretett volna menni, és a helyére sürgősen kellett valaki.

Én ekkor még boldog anyukaként otthon voltam három kislányommal, de lélekben már készülődtem a visszatérésre. Szerettem volna újra tanítani. Éppen a legjobbkor érkezett a hívás. Annyit kértem csak, hogy hadd nézzek meg egy-két órát, mielőtt döntenék.

Itt voltam tehát. És elbűvölt. Először az épület, aztán a diákok. Döntöttem. Ennek lassan már tizenöt éve.

Gimnáziumunkban tizenkét osztály tanul. Van egy nyolcosztályos és egy négyosztályos tagozat. A zenei élet ebben a „családias" légkörben igencsak intenzív. Van két énekkarunk és egy zenekarunk.

Én a „kicsiket" tanítom, az 5–8. évfolyamon. A diákok többsége zeneszerető környezetből érkezik, és tanul valamilyen hangszeren. Nagyon jó, hogy nemcsak az iskola, hanem a szülők is fontosnak tartják a zenei nevelést.

Emelt óraszámban taníthatunk, ezért szerencsére nem kell kapkodnunk a tananyag elvégzésével, van időnk elmélyedni egy-egy témában. Érdekes, hogy osztályonként is milyen eltérő lehet a gyerekek érdeklődése. Vannak olyan osztályok, amelyek a népdalokat kedvelik, vannak, amelyek szívesen énekelnek több szólamban, akadnak zenehallgatós osztályok, és persze mindenki szeret játszani, improvizálni.

A tankönyvön (*Király Katalin* énekkönyvét használom) és a füzeten kívül az órák szerves tartozéka az *Evangélikus énekeskönyv* és a furulya. De nem csak a tananyagot tanítom. Időről időre újdonságokat is hozzáteszek, a diákok igényeihez alkalmazkodva.

Mivel hétfő reggelenként közös iskolai áhítatunk van, ezért az idecsöppent kisdiákok első énekórai élménye a 17. liturgiával való megismerkedés. Hétről hétre egyre több dallamot tudnak a nagyobbakkal együtt énekelni, és szeptember végére már senkinek nem gond, hogy aktívan részt vegyen a liturgiában. Jó látni, hogy milyen büszkék erre.

Szeretek minden órát énekeskönyvi énekkel kezdeni. Összeszedetté teszi a gyerekeket a templomból ismerős dallamok közös éneklése. Az együtt énekelt imádság erejéről talán szólnom sem kell… Az órákon legtöbbször az éppen aktuális „heti éneket" tanuljuk. (Abban reménykedem, hogy a vasárnapi istentiszteleteken örömteli „találkozásban" van részük időnként a diákoknak.) Mivel általában több ének is ajánlott, ezért mindig az osztály szintjének megfelelőt választom.

Az óra további részét igyekszem ehhez az énekeskönyvi énekhez igazítani. Szerencsére a „közös nevezők" száma szinte végtelen. Hangkészlet, ritmika, előjegyzés, hangközök, a zeneszerző, a kor, melyben keletkezett…

Ahogy telnek-múlnak a tanítással töltött évek, egyre több időt szánok az órákon az aktív zenélésre. Ez háttérbe szorítja ugyan a kottaírást és -olvasást, de élményszerűbbé teszi a tanórát. A zenetörténetet is úgy tanítom, hogy „testközelbe" kerüljön a tananyag, és a korszakokat ne csak egy-egy mű alapján tudják meghatározni. Sokféle műbe belehallgatunk, s keressük bennük a közös alkotóelemeket. Akinek kedve van, még zeneszerzőként is debütálhat, és az év végi hangversenyen előadhatja saját szerzeményét.

Az énekkar 5. és 6. osztályban órarendi óra. Részt vesz benne mindenki, akár tud énekelni, akár nem. Sokszor bizony nem egyszerű több mint hatvan gyereknek órát tartani, mert az osztályban megszokott barátságos, beszélgetős légkör ilyenkor megszűnik, és óriási fegyelemre és figyelemre van szükség.

A fáradozás azért elnyeri jutalmát. Decemberben már az újonnan érkezett kisdiákok is énekelhetnek a Deák téri templomban tartott hagyományos adventi hangversenyünkön. A koncerten iskolánk minden zenei együttese részt vesz. Ez az alkalom mindannyiunk számára fontos és örömteli esemény. Sok ötödikes először szerepel énekkarosként, sokan először látnak nagygimnazistákat hangszerrel a kezükben, először hallanak vegyes kart.

Az adventi időszakban szerencsére van még alkalmunk a muzsikálás-

CANTATE
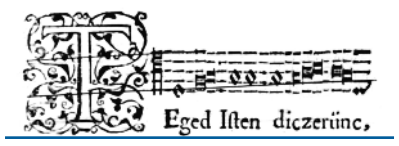
ra. Hétről hétre az iskola hatalmas adventi koszorúja köré gyűlünk az egyik nagyszünetben, és a gimnázium apraja-nagyja együtt énekel. A folyosót ilyenkor megtöltik az énekeskönyvi énekek plakát nagyságúra nagyított kottái, szövegei.

A tanév második felében szoktunk szolgálatot vállalni gyülekezeti istentiszteleteken, május végén pedig az 5. és 6. osztály hangversenyt ad az év közben tanult darabokból a szülőknek és rokonoknak az iskola dísztermében. Énekelnek, furulyáznak, az ügyes hangszeresek pedig megmutathatják ilyenkor, hogy mit tudnak. A tavalyi hangversenyen még egy kis zenekar is verbuválódott a lelkes zenészekből.

Volt iskolaigazgatónk, *Schulek Mátyás* és utódja, *Kézdy Edit* a gimnázium születésétől fogva támogatta és támogatja a művészeti nevelést. Tanártársaim büszkék az iskola zenészcsapataira, és általában morgolódás nélkül tűrik, amikor egy-egy fontosabb szereplésre többet kell készülnünk. Többségük aktívan muzsikált, vagy muzsikál ma is. Ebben a tanévben megkérdeztem, hogy énekelne-e valaki közülük a diákokkal adventi hangversenyünkön. Tizenhat kolléga jelentkezett! Igazi kis kórust alkottunk!

Ebben a légkörben öröm dolgozni.

Köszönet és hála érte!

■ Kardos Anna

Újra teljes az esperesi hatos fogat északon

Beiktatták a Borsod-Hevesi Egyházmegye elnökségét

Még a múlt évi tisztújítás jegyében került sor február 3-án Arnóton a Borsod-Hevesi Evangélikus Egyházmegye elnökségének beiktatására. *Buday Barnabás* helyi lelkész – aki egyébként a Magyar Cserkészszövetség országos elnöke is – espereskénti első ízben, míg *Gyuris Miklós* felügyelőként másodszor kapott áldást a hatéves megbízatásra.

Az egyházkerület püspöke, *Fabiny Tamás* Ézs 40,1 alapján – *„Vigasztaljátok, vigasztaljátok népemet! – mondja Istenetek”* – hirdette az igét. A *Barnabás* név jelentése: „vigasztalás fia”. Hol, ha nem ebben a nehéz gazdasági és demográfiai helyzetben lévő térségben van szükség a vigasztalásra – mondta a püspök, személyesen szólítva meg vezető tisztségre választott szolgatársait: „Legyetek együtt a vigasztalás fiai, fogyatkozó, elerőtlenedő gyülekezetek és megfáradt, tanácstalan lelkészek számára egyaránt!”

Az istentiszteleten a miskolc-belvárosi evangélikus gyülekezet, illetve az arnóti óvónők kórusa is szolgált a 2011-ben megújult, három évszázados evangélikus templomban.

Az iktatás a beiktatandó esperes énekben megfogalmazott vallomásával kezdődött, amikor is az *„Eljönnél-e vélem…”* kezdetű ének utolsó versszakát maga szólaltatta meg érces hangján: „Uram, hangod hallom, mert te hívsz most, és nem más!” A liturgiai szolgálatban *Balázs Tibor* és *Asztalos Richárd* lelkészek segédkeztek.

Az ünnepi egyházmegyei közgyűlést a vendéglátó arnóti gyülekezet felügyelője, *Barcsák Pálné* vezette. Maga is meleg szeretettel köszöntötte Buday Barnabást és feleségét – *Buday-Malik Adriennt* –, aki kántorként és számos feladatot vállaló aktív szolgatársként áll férje oldalán.

A SZERZŐ FELVÉTELE

Gyuris Miklós felügyelő és Buday Barnabás esperes

Székfoglaló beszédében az új esperes mindenekelőtt bemutatta az egyházmegye új logóját, amely nemcsak a megújulás vágyát, de azt a jövőbe mutató köteléket is kifejezi, amely összeköti az evangélikusokat az egyházmegyében.

Gyuris Miklós – kapcsolódva elnöktársa gondolataihoz – leszögezte, hogy biztosítani kell az egyházmegye gyülekezeteinek működési feltételeit. A gyülekezeteknek olyan közösségekké kell válniuk, ahová szívesen csatlakoznak és tartoznak az emberek. A missziói munka része kell, hogy legyen a cigánymisszió, illetve a határon túli, a szlovákiai magyar evangélikusok között végzett munka is. A felügyelő nyomatékosította azon reményét is, hogy mindezen feladatok teljesítéséhez külső szakmai segítséget is kapnak több tapasztalattal bíró lelkészektől.

Az egyházkerületi elnökség két tagja – Fabiny Tamás püspök és *Fábri György* felügyelő – röviden összefoglalta az egyházmegye megerősödését célzó támogatási rendszerrel kapcsolatos tudnivalókat. A támogatás szakmai, lelki és financiális segítséget egyaránt jelent. A Borsod-Hevesi Egyházmegye gyülekezetei az egyházkerület által számukra elkülönített keretből pályázhatnak támogatásra, és a kerület jobb körülmények között élő gyülekezetei is igyekeznek anyagi segítséget nyújtani a borsod-hevesieknek.

Az iktatáson részt vett *Tormod Remoy* norvég lelkész is, aki az elmúlt évben három hetet töltött az arnóti gyülekezetben, miután ő maga ugyancsak három hétre látta vendégül Buday Barnabást. A már kialakult szolgatársi és baráti kapcsolat reménység szerint a gyülekezetek közötti kapcsolat megerősödésének gyümölcsét hozza majd a jövőben. Addig is Arnót, ez az alig háromezer fős község esperesi székhelyként kell, hogy szolgálja a térség és egyházunk érdekeit.

■ HHÁ

Tizenkét év után búcsúzik a Menke család Sopront ól

Egyik szemük sír, a másik nevet. A *Menke* házaspár tizenkét év után búcsúzik Soprontól, ahol hidat építettek nemzetek, egyházak és emberek között.

Volker Menke evangélikus lelkészt az észak-németországi Peine egyházi körzet szuperintendensévé nevezik ki. Ez azt jelenti, hogy a közel tizenkét éve Sopronban szolgáló lelkész családjával együtt búcsúzik a várostól.

Mindketten jelenségekké váltak ebben az időben: a mindig mosolygó Volker Menke, aki fáradhatatlanul építette a közösségeket, aki hihetetlen népszerűségre tett szert a gyerekek és a fiatalok körében, és felesége, *Menkéné Pintér Magdolna,* aki kerékpárjával hol az egyik, hol a másik iskolába sietett a hittanóráira.

„A csodák végigkísérik életünket” – mondják mosolyogva, pedig kapcsolatuk kezdete buktatókat sejtetett. Bázelben ismerkedtek meg, ahová Pintér Magdolna ösztöndíjasként került. Kapcsolatuk Budapesten folytatódott és teljesedett ki, összeházasodtak.

Hogy hol itt a buktató? A fiatalasszony református, a fiatalember evangélikus lelkész – azért ez nem általános az egyházban dolgozók között. A Menke házaspár esetében azonban a hivatásuk gyakorlása során sem jelentett ez problémát, sőt! Tizenkét éven át dolgoztak Hannover környékén: Magdolna a református magyarokkal foglalkozott, férje az evangélikus lelkészi teendőket látta el. Három gyermekük is ebben az időszakban született; lányaik ma már 24, illetve 20 esztendősek, fiuk 12 éves.

„A gyerekek kettős állampolgárok. Nem akartuk, hogy Magyarországot csak átutazóként ismerjék, ezért feltett szándékunk volt, hogy ha lehetőség nyílik rá, hazajövünk” – meséli Menkéné Pintér Magdolna. S a lehetőség is megjött: a bajor evangélikus egyház lelkészt keresett a soproni német evangélikusok számára. Volker Menke lett a harmadik, aki a bajor egyházzal kötött együttműködés keretében idejött szolgálni.

Az első német nyelvű istentiszteletén húszan voltak a templomban, 2013 januárjának utolsó vasárnapján pedig már közel ötvenen, s ami külön öröm, hogy egyre több közöttük a fiatal. Jó időben még Ausztriából is jönnek a soproni német istentiszteletre. Felesége vallástanár, aki gimnáziumban és általános iskolában is tanít református hittant, és ezzel, valamint néhány lelkészi szolgálattal besegít az ezerötszáz fős református gyülekezetnél mint egyházmegyei helyettes lelkész.

MAGASI DÁVID FELVÉTELE

Hogy hová mennek vasárnap templomba? Nincs köztük vita. „Én kilenckor mint papné részt veszek a német evangélikus istentiszteleten, és még odaérek a tíz órakor kezdődő református istentiszteletre. Sokszor jönnek a gyerekek is. A vasárnapi ebéd sem marad el…” – mondja Menkéné, akinek édesapja negyvenhárom éven át volt lelkész a Pest megyei Gombán.

„Hídépítők voltunk és leszünk továbbra is – összegez Volker Menke. – Hidat építünk Isten és az emberek, Németország és Magyarország, a református és az evangélikus egyház, a német precizitás és a magyar rugalmasság között. Az a lényeg, hogy tanulhatunk egymástól…”

Menkéék már csomagolnak, bár a beiktatás után Magdolna és legkisebb gyermekük még visszajön, és itt fejezik be a tanévet. „Ma már nincsenek nagy távolságok” – nyugtatják meg talán egymást is.

Elismerés a várostól

Dr. Volker Menke és Menkéné Pintér Magdolna a hűség napján *Sopronért emlékérmet* vehetett át. „Fáradhatatlanul gondozták az időseket, betegeket, építették a közösségeket, német nyelvű gyermek-bibliatáborokat szerveztek. Lelki tevékenységükre, nagyszerű emberi magatartásukra, baráti kapcsolataikra hálával, jó szívvel fognak emlékezni a soproniak” – állt az indoklásban.

■ Nagy Márta

Forrás: kisalfold.hu

Ökumené működésben

ÉGTÁJOLÓ

Lapunk előző számának első oldalán rövid tudósítást olvashattunk az ökumenikus imahét zárónapján történt tótkomlósi kápolnaszentelésről. A maga nemében páratlan esemény megérdemli, hogy éppen ebben a rovatban bővebben foglakozzunk vele, hiszen egyfajta iránymutató, „tájoló” üzenete is lehet számunkra.

Az alapvető jó hír, hogy az ökumené, minden ellenkező híresztelés és valós nehézség ellenére, működik hazánkban. Nemcsak évente egyszer, az imahét olykor kissé formális, kötelező gyakorlatként megélt idején, hanem az úgynevezett hétköznapokban is. Ennek bátorító példája mindaz, ami Tótkomlóson történt.

Érdemes és tanulságos az előzményeknek is egy kis figyelmet szentelnünk. A Lutheránus Világszövetség 2010 nyarán Stuttgartban tartott nagygyűlésének egyik legfelemelőbb pillanata volt, amikor az evangélikus világszervezet elnöke nyilvánosan bocsánatot kért az anabaptisták közösségének vezetőitől a reformátor őseinktől a 16. században elszenvedett atrocitásokért.

Ennek a kiengesztelődési, megbékélési gesztusnak igen pozitív volt az itthoni fogadtatása is. Gyümölcseként indult meg a rendszeres párbeszéd a Magyarországi Evangélikus Egyház és a Magyarországi Baptista Egyház vezetői között. Legutóbb, *Papp János* baptista egyházelnök meghívására, december 10-én látogattunk el – az országos iroda néhány munkatársával – a baptista egyház központjába, ahol őszinte, testvéri megbeszélést folytattunk az együttműködés konkrét lehetőségeiről, különös tekintettel az oktatás, a misszió, a gyülekezetépítés területére.

Papp János – aki korábban hozzám hasonlóan missziói vezetőként szolgált – beszámolt a baptista egyház gyülekezetplántálási munkájáról is. Ennek lényege, hogy főleg olyan településeken, ahol különböző okokból meggyengült a nagyobb egyházak jelenléte, megpróbálnak új közösséget építeni, gyülekezetet plántálni. A baptista egyházelnök az örvendetes eredmények mellett őszintén szólt a nehézségekről is, beleértve, hogy akad olyan hely is, ahol a baptista gyülekezet kerül leszálló ágba. Így említette Tótkomlóst, ahol a helyi evangélikus gyülekezet veszi át, veszi meg az immár használaton kívüli baptista imaházat.

Akár komoly bibliai üzenetet is felfedezhetünk ebben a tulajdonosváltásban, hiszen jól példázza az apostoli tanítás igazságát: mi csak Isten eszközei, munkatársai lehetünk a magvetésben, a plántálásban, az öntözésben, de a növekedést egyedül Isten adja. Vagy éppen nem adja! Maga Jézus is figyelmeztet: *„A szél arra fúj, amerre akar…”* (Jn 3,8)

Ezzel együtt, őszintén megvallva, némi szorongással készültem a tótkomlósi kápolnaszentelésre, hiszen ilyen kényes ökumenikus szolgálatom még nem volt. Az esemény különlegességét még fokozta, hogy éppen az imahét végére került az ünnep. Hogyan lehet elkerülni a félreérthető, esetleg felekezetközi feszültséget gerjesztő mondatokat? Ki nyert, és ki veszített ezzel a tulajdonosváltással?

Vajon miről is szól valójában ez a tótkomlósi történet? A baptisták elfogyásáról egy adott településen vagy netán arról is, hogy a helyi evangélikus gyülekezetnek sincs már szüksége különben gyönyörű, de túl nagy templomára, amelynek kifűtése télen reménytelen, de egyben felesleges vállalkozás is lenne…

Lehet, hogy a kérdésfeltevésem alapjában elhibázott, és ebben az ügyben nem is szabadna nyerteseket és veszteseket keresni?

Kétségeimre hamar megnyugtató választ kaptam, amikor találkoztam a kápolnaszentelésre delegált baptista szolgatársammal, *Kiss Tiborral,* a Körös-vidéki Baptista Egyházkerület elnökével, aki jelezte, hogy igei köszöntéssel szeretné üdvözölni az ökumenikus gyülekezetet. Ebben testvéri szeretettel adott hangot örömének, hogy az eddigi baptista imaház evangélikus kápolnaként szolgálhat tovább Isten dicsőségére, országának építésére.

Önkritikusan kérdezem: vajon mi is képesek lennénk-e ilyen természetes nyitottsággal, testvéri szeretettel átadni valamelyik testvéregyháznak egy kitelepítés vagy bármilyen más okból kiürült és így feleslegessé vált evangélikus épületet? Nem vagyok biztos benne…

Úgy érzem, ezen a területen tanulhatunk baptista testvéreink Istenre hagyatkozó rugalmasságából. Egyrészt nem félnek az új kihívásoktól: ahol lehet, ott megpróbálnak új barázdát szántani… Másrészt viszont ha úgy tűnik, Isten bezárt egy ajtót, készek alázattal elfogadni. A lényeg, hogy az evangélium ne némuljon el!

Bár a hazai ökumenikus úthálózatban akadnak olykor kátyús szakaszok, útszűkületek, amelyek miatt néha lassítani kell, de hála Istennek: járható utak vezetnek egymás felé. Nemcsak imaheti ünnepeken, hanem a hétköznapokban is, és nem csak Tótkomlóson…

■ Gáncs Péter

Gáncs Péter püspök
Déli Egyházkerület

Felvétel az Evangélikus Hittudományi Egyetemre a 2013/2014-es tanévre

Az Evangélikus Hittudományi Egyetem (EHE) várja mindazokat,

– akik elhívást éreznek a lelkészi pálya iránt;

– akik hittantanárként vagy gyülekezeti hitoktatóként szeretnék tudásukat továbbadni a jövő generációknak;

– akik gyülekezeti csoportok vezetésében, a lelkész munkájának segítésében látják céljukat;

– akik szeretik az egyházzenét, és kántori, karvezetői szolgálattal szeretnék gazdagítani a gyülekezetek életét;

– akiket érdekel a teológia, mégsem szeretnének feltétlenül hitoktatói vagy lelkipásztori munkakörben tevékenykedni, de fogékonyak a kultúrkörükből adódó vallásos értékrend sajátosságaira, hagyományaira, szimbólumaira és rítusaira, más vallásokkal való kapcsolatára;

– akik elmélyültebb tudást szeretnének szerezni a Biblia történetéről, kultúrájáról, világáról, hatástörténetéről, értelmezési megközelítéseiről;

– akik érdeklődnek az általános és alkalmazott etikák (gazdaság-, környezet-, technikai, politikai és bioetika) teológiai megalapozása és az etikai párbeszéd különböző formái iránt.

A képzés lehetőségei a következők:

1. Teológus, lelkész szak: egységes, osztatlan mesterképzés
Képzési idő: 12 félév. Megszerzendő kreditek száma: 360.
A képzés Budapesten, nappali tagozaton folyik.
A képzés célja: felkészítés a teológia tudományának művelésére és az evangélikus lelkészi hivatás betöltésére. A szak a keresztény teológiai hagyomány egészére épülő alapismereteket nyújt és követel meg, felkészíti a hallgatókat az önálló, evangélikus szemléletű teológiai gondolkodásra, továbbá az evangélikus egyházban, de elsődlegesen a Magyarországi Evangélikus Egyházban végzendő lelkészi munkára, és kialakítja bennük az ehhez szükséges jártasságokat, készségeket és szemléleti jellemzőket.

2. Katekéta-lelkipásztori munkatárs alapszak (BA)
Képzési idő: 6 félév. Megszerzendő kreditek száma: 180.
A képzés Budapesten, nappali és levelező tagozaton folyik.
A képzés célja: olyan felkészült gyülekezeti hitoktatók, illetve lelkészi munkatársak képzése, akik gyülekezeti lelkész vagy hittanár felügyelete mellett önálló hitoktatói szolgálatot láthatnak el, illetve segíthetik a lelkész adminisztratív, lelkigondozói, gyülekezetépítési munkáját.

3. Kántor alapszak (BA)
Képzési idő: 6 félév. Megszerzendő kreditek száma: 180.
A képzés Budapesten, nappali tagozaton folyik.
A képzés célja: felsőfokú elméleti és gyakorlati ismeretekkel és kompetenciákkal rendelkező kántorok képzése, akik jól hasznosítható alapozást kapnak a teológiai alapismeretek, az orgonajáték és a karvezetés mellett a pedagógia, az ifjúsági zene és a gyülekezetépítés területén is.

4. Hittanár-nevelőtanári mesterszak (MA)
Képzési idő: 5 félév. Megszerzendő kreditek száma: 150.
A képzés nappali tagozaton, az EHE és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Pedagógiai és Pszichológiai Kar (ELTE PPK) közös képzése keretében Budapesten folyik.
A mesterképzés azoknak nyújt továbbtanulási lehetőséget, akik katekéta-lelkipásztori munkatárs vagy kántor alapszakon végeztek, továbbá akik főiskolai hittanári oklevéllel vagy egyetemi szintű teológus-lelkész oklevéllel rendelkeznek.
A jelentkezéshez *feltétel nélkül* elfogadott a katekéta-lelkipásztori munkatárs BA oklevél.
A jelentkezéshez *feltétellel* elfogadott oklevelek a következők:
– teológus-lelkész egyetemi oklevél,
– főiskolai szintű hittanár/hitoktató oklevél,
– kántor BA oklevél.
Az utóbbi három esetben előfeltétel 10 kreditnyi pedagógiai-pszichológiai modul elvégzése, amelyet szükség esetén az ELTE PPK biztosít.
Más alapszakokról való jelentkezés esetén a belépés feltétele legalább 50 kredit megszerzése az alábbi ismeretkörökből: alapozó rendszeres teológiai és/vagy filozófiai ismeretek, történeti teológiai ismeretek, biblikus teológiai ismeretek, gyakorlati teológiai ismeretek.

5. Teológus mesterszak (MA)
Szakirányok: biblikum, szociáletika.
Képzési idő: 4 félév. Megszerzendő kreditek száma: 120.
A képzés levelező tagozaton, Budapesten folyik.
A képzés célja: olyan értelmiségiek képzése, akik a teológia tudományát magas szinten művelik, és be tudnak kapcsolódni az egyes egyházak, vallási közösségek szellemi vezetésébe.
A jelentkezéshez *feltétel nélkül* elfogadott oklevél:
– teológus BA oklevél,
– katekéta-lelkipásztori munkatárs BA oklevél.
A jelentkezéshez *feltétellel* elfogadott a nem teológus szakon szerzett, legalább alapfokozatú (BA) oklevél.

További információk az EHE honlapján *(teol.lutheran.hu)* találhatók. A *mellékletekkel ellátott kitöltött saját jelentkezési lapnak,* valamint a *piros postautalványon feladott 4000 forint* felvételi eljárási díjnak *március 1-jéig* kell az Evangélikus Hittudományi Egyetem Rektori Hivatalába (1141 Budapest, Rózsavölgyi köz 3.; tel.: 469-1051, fax: 363-7454, mobil: 20/824-9263) beérkeznie.

evangelikus.hu
Magyarországi Evangélikus Egyház

Több mint 650 ezer felajánlás…

▸ *Folytatás az 1. oldalról*

Étel, otthon, esély
Ételt az éhezőknek, otthont az otthontalanoknak, esélyt az esélyteleneknek! – a felhasználási tervek ismertetését Lehel László az adománygyűjtés jelmondatára való visszautalással kezdte. Hangsúlyozta: a jelmondat a segélyszervezet sokszínű tevékenységének összefoglalása mellett kifejezi az egész munkát átható törekvést is: a nélkülözők nehézségeinek enyhítése mellett sorsfordító esélyt, kitörési pontot nyújtani a szegénységből. Az adományok felhasználásának irányát is a hármas céllal összhangban tűzte ki a szervezet.

„Ételt az éhezőknek” – a felajánlott összeg 13%-a hozzájárul ahhoz, hogy a szervezet országos segélyközpontja évente több ezer rászoruló család számára nyújthasson kézzelfogható támogatást a kérések alapos ellenőrzését követően, mindig a lehető leghatékonyabb formában: például élelmiszer, ruha, közüzemi tartozás rendezése, gyógyszer, ételosztások.

„Otthont az otthontalanoknak” – az erre fordított 30% hozzájárul a szociális intézmények működéséhez, ahhoz, hogy az Ökumenikus Segélyszervezet szociális és fejlesztő központjaiban javuljanak a körülmények, bővülhessen az intézményhálózat. Elősegíti, hogy a segélyszervezet többféle támogatási formában nyújtson segítséget: családok átmeneti otthona, családsegítő és gyermekjóléti szolgálat, tanodák, hajléktalanokat segítő intézmények, szenvedélybeteg-ellátók.

„Esélyt az esélyteleneknek” – az erre fordított 48% hozzájárul ahhoz, hogy az Ökumenikus Segélyszervezet kitörési pontokat, kiutat tudjon kínálni mind több embernek a szegénységből. Képzési és munkaerő-piaci programjaival, foglalkoztatókkal a felnőtteknek, míg a felzárkóztató foglalkozásokkal, illetve a tanodaprogramokkal (határon túli projektekkel is) a gyermekeknek nyújt segítséget. A családok egészét pedig kiléptető lakások lehetőségével segíti az Ökumenikus Segélyszervezet.

Az elnök-igazgató a sajtótájékoztatón egy teljesen új típusú modellprogram elindítását is bejelentette. Mint elmondta, a Somogy megyei Kastélyosdombón indítandó reintegrációs központ hosszú távon családok százainak nyújt majd komplex segítséget. Átmeneti otthonként, illetve gazdálkodási-képzési központként és a térségben indítandó, a rászorulóknak munkát adó szociális gazdaságok centrumaként egyaránt működik majd az Ökumenikus Segélyszervezet önálló életvitel esélyét megteremteni kívánó szociális és fejlesztési központja.

Köszönetmondás
A sajtótájékoztatón egy kisfilm segített összefoglalni az adventi adománygyűjtés eseményeit, a rendkívül sokszínű partneri közösség tagjairól pedig *Gáncs Kristóf,* a szervezet kommunikációs igazgatója szólt, köszönetet mondva az együttműködésért a Tescónak a minden előzetes elképzelést felülmúló eredménnyel zárt áruházi gyűjtésért, az E.Onnak, amely kiemelkedő támogatásával, illetve a főváros több pontján az adományvonalat népszerűsítő fényvetítéseivel idén is az adventi összefogás mellé állt.

Gáncs Kristóf köszönetet mondott az Elmű–Émásznak, az evopro Kft.-nek, a Kult-Turistnak, illetve a Roche Magyarország Kft.-nek, amelyek egy-egy ünnepi segélyakció költségét vállalták magukra, továbbá azon vállalatoknak – Provident, Bonafarm Csoport, MSD Pharma Hungary Kft., Coca-Cola –, amelyek a felhívás hirdetéseit támogatva csatlakoztak az összefogáshoz.

BALLA MÁRIA FELVÉTELE

Az asztalnál balról jobbra: Lehel László, Kovács Kokó István, Simon András és Gáncs Kristóf

A kommunikációs igazgató kiemelten szólt a média képviselőiről, akiknek közvetítésével az országban mindenkihez eljuthatott a segélyszervezet felhívása. Mindenekelőtt az RTL Klubot említette, amely egy adománygyűjtő *Fókusz Plusz* adásban mutatta meg, hogy hova is kerül az adományozók pénze, és egyben – az ország eddigi legsikeresebb adománygyűjtő akciójaként – egy óra alatt több mint 33 millió forintot gyűjtött az adományvonalon. Gáncs a Class FM rádió *Morning Show-ját* is néven nevezte, amelynek kétórás élő adásában – a folyamatos műsorvezetői biztatás hatására – 15 millió forintot adományoztak a hallgatók.

Köszönet illeti a Műsorszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alapot, amiért a közszolgálati média kiemelten számolt be a gyűjtés eseményeiről, figyelemfelhívó akcióiról – tette hozzá Gáncs Kristóf. A kommunikációs igazgató köszönetet mondott azon médiapartnereknek, amelyek ingyenesen vagy nagy kedvezménnyel közvetítették a segélyszervezet közösségi felhívását: *Publimont, Szuperinfo, Promix, Lánchíd Rádió, Klubrádió, InfoRádió, Metropol, Magyar Nemzet, Hír Tv, ACG Pro, PLANB.* Köszönet jár azon partnereknek is, amelyek teret, lehetőséget és eszközöket biztosítottak a gyűjtésre: a budapesti karácsonyi vásárt szervező Budapesti Fesztivál- és Turisztikai Központnak, az Operaháznak, a Magyar Postának és a *Határtalan dal* koncert szervezőinek.

Emlékezetes, hogy a segélyszervezet adománypontot állított föl a budapesti Vörösmarty téren megrendezett adventi vásár területén, ahol a vásárba érkezőktől önkéntesek fogadták a pénzadományokat. A helyszínen lehetőség nyílt megismerkedni a segélyszervezet munkájával, az adományozók pedig egy, a családok szolnoki átmeneti otthonában készült mézeskalács szívet kaptak ajándékba. Közvetlenül az adománygyűjtő pont mellett, a Magyar Posta házikójánál a kétszázötven forintba kerülő karácsonyi képeslapok megvásárlásával lehetett csatlakozni a gyűjtéshez. Az Andrássy úton sétálók az Opera által szervezett *Diótörő fesztivál* keretében árusított forralt bor árával, míg a Millenárison a *Határtalan dal* címmel szervezett jótékonysági koncert belépőjének árával lehetett támogatni a felhívást.

A sajtótájékoztató résztvevői megkülönböztetett figyelemmel mondtak köszönetet az önkénteseknek, akik az adománypontnál, ételosztáson vagy valamelyik segélyakciónál segítettek kitartóan, értékes idejükből órákat, napokat áldoztak azért, hogy egy-egy figyelemfelhívó vagy segélyakció megvalósulhasson.

Az önkéntesek sokszínű csapatában idén is szép számmal vállaltak szerepet olyan közismert személyiségek, akik munkájuk mellett ismertségüket a jó célok érdekében, például figyelemfelhívásra és példamutatásra használják. Az énekesek közül *Wolf Kati, Keresztes Ildikó* és *Mészáros János Elek,* híres sportolók, mint például *Katus Attila, Kökény Roland, Szabó Gabriella, Dombi Rudolf, Osváth Richárd* és *Ungvári Miklós* vagy éppen ismert médiaszemélyiségek, mint *D. Tóth Kriszta, Sebestyén Balázs, Rákóczi Ferenc, Vadon János, Baricz Gergely, Vastag Csaba, Kocsis Tibor, Muri Enikő,* akik egyaránt csatlakoznak az idei összefogáshoz.

▸| *Forrás: MÖSZ*

A felajánlások háromféle módon érkeztek:

1. Mintegy 86 millió forint gyűlt össze a segélyszervezet 1353-as adományvonalára érkezett 360 ezer telefonhívásból és sms-ből (a hívások kapcsolási díja 10 forint).

2. A Tesco áruházak által értékesített 270 ezer darab 200 forintos adománykupon megvásárlásával összesen 54 millió forintot adományoztak országszerte az áruházlánc vásárlói.

3. Az ünnepi összefogás jegyében a szervezet további partnerei által indított gyűjtéseken, a segélyszervezet által működtetett adománypontokon, valamint a MÖSZ több tízezres adományozói körében meghirdetett felhívásnak köszönhetően további 51 millió forint gyűlt össze.

Egymásra hangolva

Találkozás a házasság hete idei arcaival

„Ennyi bácsinak nem fér itt el a cipője” – *Farkas Zsolt* és *Várnagy Andrea* zongoraművészek három és fél éves kisfiának bölcs meglátása tudatosíthatja bennünk, hogy nem kis áldozatot hoz az a házaspár, amelyik vállalja, hogy az évenként megrendezendő *házasság hetének* arca legyen. Újságírók, fotóriporterek, televíziós stábok dúlják fel ilyenkor a család megszokott rendjét. Idén – a szülők és *Lóci* mellett – két tizenéves nagylánynak, *Laurának* és *Lilinek* kell hősiesen elviselnie a megnövekedett forgalmat. A júliusban huszadik házassági évfordulóját ünneplő művész házaspár az *Evangélikus Élet* olvasói előtt azonban nem csupán otthonát nyitotta meg. Legbensőbb „magánügyükről”: Krisztussal való kapcsolatukról, megtérésükről is szívesen vallottak.

– Már réges-rég házasok voltunk, amikor hitre jutottunk – vág bele Zsolt. – Ez nem egyszerre történt meg a kettőnk életében. Andi egy évvel korábban, én 2006 nyarán nyíltam meg Isten bűnbocsátó szeretete előtt. De mindketten messziről jöttünk, otthonról nem hoztunk magunkkal még csak amolyan „színpadias vallásosságot” sem. Én kifejezetten materialista gondolkodású közegben nőttem fel. Meggyőződésem is az volt, hogy a földöntúli dolgokkal való foglalkozás csupán emberi szeszély, sőt a gyengeség jele.

– *Említették ugyanakkor, hogy éppen az idő tájt sok nehézséggel kellett megküzdeniük…*

– Valóban. Anyagi gondjaink is voltak, de főleg szakmai vonalon kellett szembesülnünk sok bizonytalansággal. Éreztük, hogy olyasvalamit tudunk, amit érdemes lenne megmutatnunk az embereknek, de minduntalan akadályokba ütköztünk. S ez bizony itthoni életünkre is nyomasztólag hatott.

– Csak az akadályokat láttuk akkor – veszi át a szót Andrea. – De megtapasztaltuk azt is, hogy a saját erőnk önmagában kevés. Az én Istenre találásomat még az is segítette, hogy meghalt a szeretett nagybácsim, egy neves építész Németországban. Agilis, kreatív emberként minden percét alkotómunka töltötte ki. Halála iszonyatos űrt hagyott bennem. Megdöbbentett, hogy csak egy perc – és vége. Ennyiből áll az élet? Mi értelme van akkor? – tettem fel magamnak sokszor a kérdést.

S közben az Úristen a legprofánabb módon, embereken keresztül is keresett. Útkeresésemet segítette, hogy összeismerkedtem a Nagyvárad téri református gyülekezet karnagyával. Elvállaltam a kórus zongorakíséretét. Amikor a próbák, a fellépések előtt imádkoztunk, „zavarba jöttem”. Az egészhez semmi közöm nem volt, mégis nagyon tetszett a légkör, az az alázat, ahogyan az Urat akarták szolgálni. A világ színpadain felnőtt muzsikusnak ez idegen dolog volt. Nem az enyém a siker? Még nem tudtam megfogalmazni, hogy miért is, de éreztem, hogy ez így van rendjén…

– *Andrea – ahogyan megfogalmazta: hosszú gyötrelmek után – hitre jutott. Párjának megtérése mennyiben indította Zsoltot Krisztus követésére?*

– Gyermekeinket már korábban is járattuk vasárnapi bibliaórákra. De

úgy volt, hogy vittük őket, és értük mentünk. Aztán mi is elkezdtünk járni… A lelkipásztor, *Sípos Ete Álmos* igehirdetései mintha nekünk vagy éppen rólunk szóltak volna. Andi pedig bevont a lelki életébe: együtt kezdtük olvasni a Bibliát, beszélgettünk róla. De számomra roppant nehézségbe ütközött elfogadni, hogy bűnbocsánatom van. Isten mindenkit másként közelít meg. Van, akinek a hatalmas egóját rombolja le. Nálam arra volt szükség, hogy megértsem: *„Ha megvalljuk bűneinket, hű és igaz az Isten: megbocsátja bűneinket, és megtisztít minket minden gonoszságtól.”* Egy nyári konferencián félrevonultunk a többiektől, csak mi voltunk ott, és még valaki, a Szentlélek Isten. Csend vett körül bennünket, melyet csak az ima hangja tört meg és a sírásunk… Mégis olyan felemelő pillanat volt ez, hogy ha egy hollywoodi filmben kellene megörökíteni, biztos, hogy *Beethoven* örömódája zengene alatta.

– *Azóta Istennek szól a muzsikájuk, az ő dicsőségére szolgálnak zongorajátékukkal. De vajon hogyan látja Zsolt, más lett a házaséletük is?*

– Az egész világunk megváltozott. Más lett a fontossági sorrend az életünkben. Nem ösztönösen éljük azóta mindennapjainkat, hanem kaptunk egy „vezérfonalat”. Azt a szeretetet igyekszünk megélni egymás iránt, amit megtapasztaltunk Krisztusban. Lényeges változás, hogy megtanultuk figyelembe venni egymás érdekét. Nem attól leszek boldog, ha a magam örömét küzdök. Az igazi boldogság alapja, ha azért teszek, hogy a társam legyen boldog. Persze ezért is meg kell dolgozni. A napi rutin felőrölheti a legjobbnak induló házasságot is, ha nem szánnak elég időt egymásra a felek.

– Mindaz, amit Zsolt elmondott, sajnos persze nem jelenti, hogy mi tökéletesen élnénk meg a kapcsolatunkat – teszi hozzá Andrea. – De nagyon nagy dolog, hogy mindketten tudjuk: Isten nem tévedett, amikor egymásnak adott minket. És tudjuk, hogy ő az, aki egymáshoz „smirgliz” bennünket. Ami persze nem mindig esik jól. Amikor csiszolódik az ember, az bizony tud fájni, de a „csiszolódás” tapasztalata az, hogy kapcsolatunk mindig egyre jobb lesz.

– *Gátolja, avagy éppen segíti házasságukat, hogy nem csupán magánéletükben alkotnak egy párt, hanem gyakorta a hangszerükön is párosan játszanak?*

– Nagy ajándék, hogy művészetünkben is társak lehetünk. Ám senki se képzeljen el egy felhőtlen munkakapcsolatot, rózsaszín világot! A művész akkor is maximalista marad, ha hívő lesz. Sőt! Egy házaspár esetében ráadásul csomagolás nélkül „szólhat oda”, ha valamivel nem ért egyet, hiszen a társa egy feleség, a társa egy férj – neveti el magát Andrea. – És Zsolt bizony kőkemény tanár. Mivel a főiskolán oktat, néha úgy véli, engem is irányítgathat.

– *Beszélgetésünk előtt éppen* Liszt Szerelmi álmok *című darabját játszották, amelynek négykezes átiratát a világon egyedül önök játsszák. Megfigyeltem, zongorázás közben tréfásan „instruálgatták” egymást…*

– Így van, hiszen egymástól tanuljuk a legtöbbet – igazolja meglátásomat Zsolt. – A négykezes darabok pedig megkívánják, hogy alkalmazkodjunk a párunkhoz. Kérdezte, nehezebb-e közösen zongorázni, mint szólistaként zenélni. A válaszunk: nem könnyebb, egyszerűen csak más. A négykezes játék hosszúhosszú, kompromisszumokkal teli folyamat, sok-sok gyakorlás eredménye. Ugyanakkor a másik zenélése inspiráló lehet. S ami a legfontosabb: biztonságot ad, hogy a másik ott van mellettünk.

■ B. Pintér Márta

LUKÁCS GABI FELVÉTELEI

HIRDETÉS

Kik vagyunk mi, emberek?

Emberképek konklúziói

Előadás-sorozat indul 2013 tavaszán a Ráday Kollégium (Budapest IX., Ráday u. 28.) dísztermében hétfő esténként 18 órai kezdettel. Előadó: dr. Pálhegyi Ferenc.

Materializmus
Február 18. Az ember = „a tökéletes állat”
Február 25. Az „ösztönlény” társkapcsolatai
Március 4. Az „ösztönlény” nevelése és lelkigondozása
Humanizmus
Március 11. Az „aktív-autonóm lény” álmai, törekvései és etikája
Március 18. Az önmegvalósító ember társkapcsolatai
Március 25. A humanizmus pedagógiai és lelkigondozói szemlélete
Keresztyénség
Április 8. A Teremtő képviselőjének hatalma és szolgálata
Április 15. Manipuláció helyett szolgálat a társkapcsolatokban
Április 22. Nevelés és lelkigondozás a Biblia fényében

HIRDETÉS

HIRDETÉS

A házasság hete (február 10–17.) programja

• Február 10., 10.30: *Ökumenikus nyitó istentisztelet* a győri Kossuth utcai református templomban (Kossuth u. 9.). Igét hirdet: *Steinbach József* püspök.
• Február 11., 18.00: *Férfivá és nővé teremtve. Pálhegyi Ferenc* előadása a Ráday Kollégium dísztermében (Budapest IX., Ráday u. 28.). Közreműködnek a házasság hete idei arcai – *Várnagy Andrea* és *Farkas Zsolt* zongoraművészek – zenével és szóval.
• Február 12., 18.00: A *Vendég a háznál* nyilvános rádiófelvétele. Beszélgetés *Várnagy Andreával* és *Farkas Zsolttal,* a résztvevők bevonásával. Helyszín: a Deák Téri Evangélikus Gimnázium díszterme (Budapest V., Sütő u. 1.).
• Február 13., 18.00: *Bálint-napi koncert.* Fellép a *Boyzless Voice* és a házasság hete idei arcai. A koncert után a jelen lévő házaspárok megáldása, fogadalmának megújítása. Helyszín: Budapest V., Deák téri evangélikus templom.
• Február 14., 18.00: *Szerelmi álmok. Várnagy Andrea* és *Farkas Zsolt* négykezes koncertje. Házigazda: *Lengyel Anna.* Helyszín: a Deák Téri Evangélikus Gimnázium díszterme (Budapest V., Sütő u. 1.).

• Február 15., 18.00: *Könyvbemutató* és előadás. *Gary Chapman 12 dolog, amit jó lett volna tudni az esküvőm előtt* című könyvét bemutatja *Herjeczki Kornél* (Harmat Kiadó). Utána *Tapolyai Emőke Ásó, kapa, nagyharang – veled?* című előadása fiataloknak. Helyszín: Wesselényi utcai baptista gyülekezet és közösségi ház (Budapest VII., Wesselényi u. 53.).
• Február 16., 14.00: *Házaspáros szeminárium.* A Magyar Evangéliumi Keresztyén Diákszövetség, a Harmat Kiadó és a *Family* magazin rendezvénye, melyre elsősorban olyanokat várunk, akik legfeljebb tíz éve házasok. Helyszín: gazdagréti református gyülekezet (Budapest XI., Rétköz u. 41.).
• Február 16., 18.00: *Fáklyás felvonulás* a házasságért a XVII. kerületben (találkozó a Pesti út – Ferihegyi út kereszteződésénél). Résztvevők: a házasság hete idei arcai, *Riz Levente* kerületi polgármester, a Keresztúri Biblia Szól Közösség és a helyi baptista közösség lelkipásztorai.
• Február 17., 18.00: *Ünnepi zárómise* a budapest-belvárosi Nagyboldogasszony Főplébánián (V., Március 15. tér). A misét bemutatja és igét hirdet: *Bíró László* püspök.

Családi album

Evangélikus középiskolában a vándorkiállítás

▸ *Történetek egy családi albumból – Magyar zsidók XX. századi emlékei* címmel iskolánkba, a soproni Eötvös József Evangélikus Gimnázium és Egészségügyi Szakközépiskolába érkezett a Centropa Magyarország Non Profit Kft. által létrehozott vándorkiállítás, hogy két héten át, február 4-től 15-ig gazdagítsa iskolánk életét. A tárlat egy életinterjúkon és a hozzájuk tartozó fényképeken alapuló adatbázis segítségével jött létre: az alapítvány munkatársai zsidó embereket kérdeztek azzal a céllal, hogy életmódjuk, történeteik, tapasztalataik ne tűnjenek el nyomtalanul.

BETÜKER BOTOND FELVÉTELEI

Gabnai Sándor esperes-lelkész beszél

A tárlat nyolc téma köré rendezve, archív képek és személyes interjúk felhasználásával mutat be a múlt század zsidóságára jellemző életképeket. Hétköznapi emberekről szól, akik akár a szomszédaink is lehetnének: pékekről, gyári munkásokról, tanárokról, ápolónőkről. Magával ragadó történeteket láthatunk gyermekkorról, iskolás évekről, szerelemről, házasságról, gyermekvállalásról és arról, kinek hogyan sikerült

túlélnie a holokauszt borzalmait, miként tudta újrakezdeni az életét. A hatalmas családi fotóalbumot lapozgatva mosolyogtató vagy elszomorító, szívmelengető vagy torokszorító történetek tárulnak a kiállítás látogatója elé.

A múlt héten zajlott a diák tárlatvezetők képzése. A kiállítás pedagógiai célja ugyanis, hogy gyerekek meséljenek a zsidóságról gyerekeknek, hiszen így oldottabb és közvetlenebb lehet az ismeretszerzés, könnyebben megnyílnak, és kérdeznek egymástól a diákok. Nagy örömünkre nemcsak közép-, hanem általános iskolások is jelentkeztek erre a feladatra, figyelemre méltó komolysággal készültek, és tanulták meg az anyagot, amelyről aztán szabadon kell beszélniük.

Február 4-én tartottuk iskolánk dísztermében az ünnepélyes megnyitót, amelyen *Gottschling Gábor* igazgató, *Czingel Szilvia* és *Fabian Rühle,* a pesti, illetve a bécsi Centropa-iroda képviselői, *Sándor Péter,* a Soproni Zsidó Hitközség elnöke, a Magyarországi Evangélikus Egyház képviseletében pedig *Gabnai Sándor* esperes mondott beszédet. Meghívást kaptak a város képviselői és a soproni iskolák igazgatósági tagjai, középiskolai tanárok. A megnyitóról beszámolót készített a helyi média – a televízió és az írott sajtó – is.

■ Csehi Bernadett

HIRDETÉS

„Engedelmeskedjetek azért az Istennek, de álljatok ellen az ördögnek…” (Jak 4,7)

Konzultáció az alkoholbeteg-mentő misszióról

Értekezletet, konzultációt tartunk egyházunk alkoholbeteg-mentő missziójáról, helyzetéről, lehetőségeiről. Az alkalom február 21-én, csütörtökön délelőtt 10 órakor kezdődik az országos iroda földszinti termében (Budapest VIII. ker., Üllői út 24.; bejárat az utca felől, a nagykapu és a könyvesbolt között).

Program
10.00: Áhítat (Jak 4,1–10) – *Szemerei János* püspök
10.15: Bevezető gondolatok – *Szeverényi János*
10.30: Előadás: *Jézus Krisztussal a misszióban – Márkus Gábor* református lelkész
11.30: Fórum
12.00: Ebédszünet (szerény vendéglátás)
13.00: Fórum (5-10 perces beszámolók, hozzászólások) – *Selmeczi Lajos, Erdélyi Zoltán, Mikó László, Lázár Zsolt, Túri Krisztina, Hidasi György* és mások…
14.30: Tervek, döntések, záró gondolatok, áldás – Szeverényi János

Az alkalomra szeretettel hívjuk és várjuk minden testvérünket. Munkatársak is hívhatók, de kérjük, hogy február 10-ig mindenki jelentkezzen. Erős vár a mi Istenünk!

Szeverényi János

Idegenellenesség a magyar társadalomban

Toleranciatükör – történelemtanároknak

▸ A toleranciára nevelés jegyében indított műhelybeszélgetés-sorozatot történelmet oktatók számára a Történelemtanárok Egylete. A rendezvényeket az Amerikai Egyesült Államok magyarországi nagykövetsége támogatja. A február 2-ai, első alkalmon a hazánkban letelepedett arabok, muszlimok és távol-keletiek társadalmi megítéléséről hangzottak el – beszélgetésként folytatódó – vitaindító előadások.

A rendezvény első előadója a Budapesti Corvinus Egyetem rektora, *dr. Rostoványi Zsolt* volt. Őt az Eötvös Loránd Tudományegyetem Pedagógiai és Pszichológiai Kar Interkulturális Pszichológiai és Pedagógiai Központjának vezetője, *dr. Nguyen Luu Lan Anh,* majd *Kopcsik István* középiskolai tanár követte. Az előadók feltárták az idegenekkel szembeni előítéletek kialakulásának és erősödésének okait, de hoztak példát a negatív értékítéletek mérséklődésére is.

A hazánkba érkező, más kultúrájú és vallású emberektől való félelem, az iránt érzett ellenszenv kialakulásában – elsősorban az arab és muszlim bevándorlókra vonatkoztatva – az elsődleges szerepet Rostoványi professzor a kellő tájékozottság hiányának tulajdonította, ezért pedig az oktatási rendszert és a médiát látta felelősnek. A felmérések szerint élő hiedelem a magyarság körében, hogy az országban már kisebbségben van az őshonos, magyar lakosság. Ez a tévhit szintén táptalaja az állandósult idegenellenességnek.

Nguyen Luu Lan Anh az előítéletesség további gyökereiként a rossz tapasztalatokat, illetve a bizalom hiányát nevezte meg. Az európai társadalmak összehasonlító vizsgálata *(European Social Survey)* 2010-es kutatásából tudható: akik a bevándorlókkal szemben elutasítók, azok általában sem bíznak embertársaikban és az intézményekben. A közvélemény-kutatásokból az is kiderül, mit féltenek a magyarok a legjobban az idegen betelepülőktől: a középiskolások a felsőoktatási helyeket, a munkavállalók a munkahelyeket.

Az új hazát Magyarországon találó bevándorlók száma nem csekély: nyolc-tízezer kínai és három-ötezer vietnami él nálunk. Bár az arabok „csak” mintegy hatezren vannak, a muszlim hitűeket a szakértők tíz-tizenötezer főre becsülik. A 2001-es népszámlálási adatok szerint 3518 fő vallotta magát muszlimnak.

Történelme során Magyarországot négy hullámban érte el az iszlám: a honfoglalás idején, az oszmán hódításkor, Bosznia-Hercegovina 1878-as okkupációjakor, majd az 1980-as évek bevándorlói révén. (Hazánkban való megtelepedésük azóta is folyamatos.) Már három egyházuk van jelen: a Magyar Iszlám Közösség, a Magyarországi Muszlimok Egyháza és az Iszlám Egyház. (Az első kettő tagja a Magyarországi Iszlám Tanácsnak, amely az új egyházi törvény értelmében hivatalosan is egyházként elfogadott közösség.)

Rostoványi Zsolt a Társadalomkutatási Intézet (Tárki) felmérésének eredményeit is megosztotta a hallgatósággal. Eszerint hazánkban az elutasítottság az arabok irányában a legnagyobb, vélhetően a bőrszínük miatt. Társadalmunkban iszlamofóbiáról azonban nem beszélhetünk – állapította meg –, annak ellenére, hogy a magyar médiában is előfordul, hogy az iszlámot egyoldalúan és szélsőségesen mutatják be, azonosítják a terrorizmussal, illetve bizonyos belpolitikai célok is megterhelik az e témakörrel kapcsolatos megnyilatkozásokat.

Az arabok kétharmada egyébként Budapesten él, többségük egyiptomi vagy szír származású. Közösségükre jellemző a társadalmi rétegzettség, több foglalkozási csoport képviselői is megtalálhatók közöttük (orvos, mérnök, kereskedő, eladó stb.).

Az idegenekkel szembeni ellenszenv leküzdésében az iskolának, illetve a pedagógusoknak meghatározó szerepük van. A Nguyen Luu Lan Anh által ismertetett vizsgálatok azt mutatják, hogy a kínaiak és a vietnamiak elégedettebbek gyermekeik iskolába illeszkedésével, mint a társadalomba való általános integrációval.

Az előadásokat követő konzultáció is megerősítette: igen hatékony a szülők bevonása a beilleszkedést elősegítő programokba. A közös alkalmak közelebb hozzák egymáshoz a szülőket és diákokat, akik ezáltal jobban megismerhetik egymást. A másság természetes jelenség; a sikert az jelentené, ha olyasvalamiként tekintenénk rá, mint aminek pozitív hozadéka van – vélekedett Nguyen Luu Lan Anh.

A speciális tanrendű egykori Kolumbusz-iskola igazgatójának, Kopcsik Istvánnak az előadása is alátámasztotta az ismeretek és a különböző kultúrák, emberek egymással való interakciójának fontosságát. A Kolumbusz különlegessége abban állt, hogy oktatási rendszere eltért a *Nemzeti alaptantervtől,* az idegen kultúrákat nagy óraszámban tanították, és helyszíni gyakorlatokat is szerveztek. (Az összesített adatok tanúsága szerint a magyar közoktatásban a 12. évfolyamon összesen 6-8 óra jut az iszlám civilizációra, 4-6 óra az indiaira és 1-2 óra a többi ázsiai kultúrára, ami meglehetősen kevés.)

A hozzászólások között elhangzott, hogy az iszlám kultúrával kapcsolatos ismeretek közvetítésében felelősségük van a pedagógusoknak is, ám erre valóban kevés idő áll rendelkezésre, és – egy kis leleménnyel – több történelmi eseményhez is kapcsolódva lehet átadni a tudnivalókat. A jelen lévő több mint huszonöt pedagógus együtt gondolkodott arról a többük által tapasztalt jelenségről, hogy egyre több magyar lány veszi fel az iszlám hitet, és köt házasságot iszlám férfival, akár a második feleség szerepét is vállalva.

■ Balla Mária

Kalandozás Burekföldön

A határontúliság zamatát leginkább elméleti alapon, de amúgy nagy hangon hirdető politikusok valamilyen rejtélyes oknál fogva leginkább Erdélyhez vonzódnak. Na, nem mintha tudnák, hogy Zilah még a Partiumhoz tartozik, vagy hogy a fekete-piros színek a széki népviseletre utalnak…

Valamiért az „édes” jelző az egyébként méltán szeretett keleti fertálynak jutott. A regényes északi végek, Felvidék és Kárpátalja, valamint a drámai Délvidék csodái nem élnek oly élénken a köztudatban. Pedig arrafelé is működnek tiszteletre méltó Böjte Csabák, magyarságukért nap mint nap megharcolók, és mi tagadás, a feketicsi pálinka az erdélyi fenyővíz ízét adott esetben el is feledtetheti az emberrel…

A Fölszállott a páva című műsorban tavaly sokat hallatott magáról Vajdaság. Tamburás legények árasztották el a színpadot, kategóriájában az első díjat pedig a bácskertesi születésű Csizmadia Anna nyerte el. Ifjú leány, akinek minden megnyilvánulása természetes, és épp ez a természetesség, az „önmagaság” adja magával ragadó erejét – úgy látszik, zsigereibe ivódott a vidék…

Délen különösen is sűrített a levegő. Talán a kilencvenes évekbeli déli háború szele érződik errefelé, de nem vijjogó vészmadárként, inkább a békesség értékét jelezve. Nem meglepő, ha az az első benyomásunk, hogy nem túl kedélyes népek élnek erre. Mi sem áll távolabb tőlük, mint a méz-máz. Az igenük igen, a nemük nem. Ebben nemigen ismernek tréfát.

De miután a jövevény leveti maszkjait – néhány kupica feketicsi után –, megnyílik neki a vidék, és döbbenetes erővel melengeti. Talán szerbes pohártörésig is viheti a dolgot, ha nem vigyáz. De lődözni azért talán mégse fog. Ez is jellegzetes ugyanis errefelé. Gyermek születik, házasság köttetik (vagy oldatik): lőni kell! Bele a vakvilágba. Persze volt már szigorú parancsolat, hogy mindenki szolgáltassa be az otthon „illegálisan” tartott fegyvereit, nagy komolyan el is vitte mindenki öt lövöldöző alkalmatossága közül az egyiket…

Nemhiába egzotikus vidék ez egy született táposnak *(magyarországi magyarok karikírozó elnevezése)! Délen a fiatalok* Jelent *(a szó szerbül szarvast jelent, ez az itteni legnépszerűbb sör) isznak, hozzá meg* kikirikit *(földimogyorót) rágcsálnak. A golyóstollat* örökírónak, *a vezetést* hajtásnak *mondják. A gyönge* gesnyájúak *(gyomrúak) talán kevéssé bírják a zsírban és kalóriákban gazdag (eredetileg török) népi eledelt, a burekot, melyet puszta kézzel darabokra cincálni és* jogurttal *alaposan meglocsolni oly gyönyörűséges. És talán értetlenkedve néznek, ha valaki* megcsasztizza *(meghívja) őket mondjuk egy* Pelinkovaccal *(Unicum-szerű ital) vagy valami gyümölcsös* szokkal *(üdítő), esetleg egy* kugli *(gombóc) fagyival.*

Vendéglátóink egykori bandaháborúkról anekdotáznak, így például a kishegyesi–feketicsi ellentétről, mely elsősorban felekezeti hovatartozásra vezethető vissza. Tudniillik Kishegyes (ahonnan az ederleziő Rúzsa Magdi származik!) többségében katolikus, Feketics meg (eredetileg kun lakóival) nagyrészt nyakas kálvinista falu, ahol most épp „püspökjelölt-háború” is folyik.

Evangélikus testvéreinkre ellenben nem jellemző a csatározás. Így történhetett, hogy a verbászi templomot (a nagybányai művésztelepen gyakorta megfordult) Pechán József Luther a wormsi bíróság előtt című falképével egyetemben mostanra már teljesen belepte a guanó…

■ – kanyika –

FELMONDOTT SZERZŐDÉS – VESZÉLYBEN A TANYAGONDNOKI ELLÁTÁS

Ide a slusszkulcsot!

A fejléc, a megszólítás és a pecsétes aláírás között mindössze három szabatos mondat áll, egyszerű közlés a mellékelt hivatalos határozatról. Lényegét azonban még ennél is tömörebben, egyetlen mondatban összefoglalhatjuk: „Ide a slusszkulcsot!” Hatása átütő, hiszen a levél egy tanyagondnoki autó kulcsát kéri vissza. Aki tisztában van a tanyagondnoki ellátás lényegével, máris tudhatja, hogy a tét nem egy vagyontárgy birtoklása. Nem, hanem – konkrétan – mintegy kétszáz, tanyán élő, magányos, idős ember biztonsága. A tél kellős közepén Nyíregyháza vonzáskörzetében…

A szabolcsi megyeszékhely önkormányzata még 2003-ban adta át a szociális alapellátást a Nyíregyháza-Kertvárosi Ágostai Hitvallású Evangélikus Egyházközségnek úgynevezett feladatátvállalási szerződéssel.

Az akkori idők nagy vívmánya volt az a felismerés, hogy ha bizonyos, törvényekben meghatározott önkormányzati feladatokat egyházaknak, civil szervezeteknek adnak át, azok a feladathoz rendelt állami normatívából jobb minőségű szolgáltatást képesek nyújtani a lakosságnak, mert a helyhatósággal ellentétben más erőforrások bevonására is képesek…

Ennek a modellnek volt is néhány jó éve, széles körben terjedt a feladatok átadása szerte az országban, és még az sem rendítette meg a „rendszert”, amikor a különböző önkormányzati társulások „jöttek divatba” (az egyes települések önkormányzatait ugyanis abban tették érdekeltté a törvények – épp az állami normatívák megállapításával –, hogy más községekkel, városokkal társulva oldjanak meg oktatási, egészségügyi, szociális szervezési feladatokat).

Esetünkben ez csupán annyit jelentett, hogy a gyülekezetnek Nyíregyháza-Kertváros és a huszonhét környező bokortanya családsegítési alapellátására immár nem a városházával, hanem a városkörnyéki községeket is magában foglaló Nyírségi Többcélú Önkormányzati Társulással (Nyitöt) kellett újabb kontraktust szerkesztenie.

* * *

Nem csak változott, közben fejlődött is a hazai szociális ellátás. Új formák, módszerek honosodtak meg, és például a jelzőrendszeres házi gondozás, a falu-, illetve tanyagondnoki ellátás is polgárjogot nyert az alapellátáson belül. Arra volt ez válasz, hogy nemcsak nem kell, de nem is lehet mindenkit idősek otthonába küldeni. Az idős ember számára ez olykor személyes tragédia – míg saját otthonában a szükséges mértékben részesülnie a segítségben egyszerre költséghatékony és emberséges.

Hogy a kertvárosi evangélikus egyházközség jól élt a feladatátvállalási szerződés által ráruházott felelősséggel, azt az is mutatja, hogy minden kínálkozó lehetőséget megragadott az elmúlt évek során az új formák meghonosítására, a szociális alapellátás szolgáltatásainak fejlesztésére.

Megannyi nyertes hazai és EU-s pályázat tette lehetővé a családsegítés, az idősek nappali ellátása, a szociális étkeztetés, a házi segítségnyújtás, a tanyagondnoki szolgálat kiteljesítését, a Joób Olivér Gondozó és Rehabilitációs Szeretetintézmény magabiztos fejlesztését. Mindezzel mintegy tízezer nyíregyházi lakos biztonságérzetét erősítve és – nem mellesleg – újabb munkahelyeket is teremtve. Ez akkor is így van, ha nem feledkezünk meg az elmúlt évtizedben közben folyamatosan zsugorodó állami támogatásról, az eredeti szerződés megkötésének idején fennállt viszonyok jelentős változásáról.

* * *

Ami pedig a slusszkulcsot illeti… Az úgy volt, hogy épp létrejött a Nyitöttel a lényegében változatlan tartalmú szerződés, amikor az evangélikus gyülekezet pályázatügyben már tapasztalt, kipróbált munkatársai megálltak, hogy az akkori családügyi minisztérium tanyagondnoki feladatok ellátásához gépkocsi vásárlására tett közzé felhívást. A pályázati kiírás minden pontjának megfeleltek ugyan, csakhogy a kiírók az egyházakat kihagyták a lehetséges pályázók köréből.

A hibát rögtön elismerte a minisztériumi illetékes; mentségére legyen mondva, a kertvárosi gyülekezeten kívül akkoriban egyetlen egyház sem foglalkozott az elzártságban, tanyákon élő idős emberek segítésével. A gyülekezet munkatársai pedig azt látták be, hogy csak miattuk méltánytalan lenne visszavonni a pályázatot, majd egyetlen szó – „egyházak” – beiktatása után újra kiírni, mert ezzel az ügy szenvedne jelentős késedelmet.

Kompromisszumos megoldásként azt találták ki, hogy az oly nagyon preferált kistérségi társulás neve alatt nyújtják be a pályázatot a minisztériumhoz. Így lett 2005-ben egy Ford Transitja a tanyagondnoki szolgálatnak.

Az autóval azóta *Kosina András* 230 ezer kilométert tett meg tanyáról tanyára járva a város körül. Viszi a házi gondozó munkatársakat, hozza az orvosi vizsgálatra, kórházba vagy épp piacra, imahétre, gyülekezeti alkalmakra, rendezvényre igyekvő időseket a városba. Ha kell, ügyintézésre is befuvarozza őket, de ha egy mód van rá, inkább a kitöltött-aláírt űrlapokat, okmányokat hordja a hivatalba.

András ezenkívül segít a ház körül, havat seper, tüzelőt aprít, vagy – ha pont az kell – befűt a házban, mielőtt a kórházba indulna a hazabocsátott betegért… Ennek kellett volna véget vetni – a 2013. január 14-én kelt levél szerint – „mielőbb”…

* * *

A „slusszkulcsvisszakérő levélnek” természetesen volt előzménye, mégpedig az a tény, hogy *„a Nyírségi Többcélú Önkormányzati Társulás és a Nyíregyháza-Kertvárosi Ágostai Hitvallású Evangélikus Egyházközség Joób Olivér Gondozó és Rehabilitációs Szeretetintézmény között családsegítési feladatok ellátására korábban megkötött ellátási szerződést a Társulási Tanács 2012. június 25-i határozatával 2012. december 31. napjával* felmondta”.

A döntésről – melynek következtében az új év beköszöntével két munkatárs veszítette el az állását a szeretetintézménynél – már korábban megjött a hivatalos levél. Az ellátottakat értesítették, a feladatátadás megtörtént. Csakhogy ebből a nyári döntésből a tanyagondnoki ellátás nélkülözhetetlen munkaeszközére vonatkozóan akkor sem következik semmi, ha a forgalmijában kétségkívül a Nyitöt szerepel tulajdonosként.

* * *

– A gépkocsit a tanyagondnoki ellátásra szereztük be, nem a családsegítésre kaptuk, az indoklást tehát nem tudjuk elfogadni. Megóvjuk a döntést – summázza a napokban összehívott presbiteri ülésen született döntést a lelkész igazgató.

Laborczi Géza szerint egyébként az eljárás beleillik abba a sorba, ahogyan az önkormányzat a városalapító evangélikusokkal mostanság kommunikál. Nem csak azt sérelmezi, hogy egyeztetés nélkül születnek döntések, érthetetlennek tartja azt is, hogy az önkormányzat még a pénzbe sem kerülő erkölcsi támogatást is megvonja, amikor az egyház az egész közösség javát szolgáló projekttel pályázik.

– „Nem áll módjában támogatni”, válaszolta az illetékes ugyancsak levélben, s bár a támogatás pontot ért volna az elbírálásnál, enélkül is hoztunk a nyíregyháziaknak ötvenmillió forintot – mondja a lelkész.

* * *

A Nyitöt elnöke Nyíregyháza polgármestere, *dr. Kovács Ferenc.* Kérdéseinket szóvivőjének, *Rendes Sándornak* tehettük fel. Tőle megtudtuk, hogy a tanyagondnoki szolgálatot az ellátási szerződés részének tekintik, így a megszüntető határozat minden vagyonelemre kiterjed.

Hogy ez annyira azért mégsem magától értetődő, azt jelzi, hogy a gépkocsi használati jogának megszüntetéséről külön, 2012. december 14-én hoztak határozatot. Arra a kérdésünkre, hogy „Milyen felelősséget visel a Társulási Tanács vagy a nyíregyházi polgármesteri hivatal az ellátottakért, ha a téli krízis idején határozati úton ellehetetleníti az ellátást?”, Rendes Sándor így válaszolt: „Hivatalos megkeresés esetén nem látom elvi akadályát, hogy az átadásra később kerüljön sor. A társulási ülésen kell erről döntést hozni, csak írják meg, mit szeretnének.”

Hogy mi indokolta egyáltalán a határozatlan idejű szerződés határozati úton történő felbontását, arra még nem kaptunk választ, és hogy mi lesz a tanyagondnoki szolgálat sorsa a tirpák bokrokban, azt sem lehet egyelőre biztosan tudni. Az igazgató lelkész, Laborczi Géza csak ennyit mondott: „Meg fogjuk oldani.”

■ VESZPRÉMI ERZSÉBET

Pál apostolos dalok Makovecz-templomokban

***Makovecz Imre* által tervezett templomokban, közösségi épületekben adja elő a Pál apostol levelei alapján született dalokat egy turné keretében *Gryllus Dániel, Halmos Béla, Ferenczi György* és a *Rackajam*.**

A turné február 5-én indult a paksi Szentlélek-templomban, másnap a kakasdi Faluházban, február 7-én a baki Göcsej Kapuja Általános Művelődési Központban adták elő a Pál apostolról szóló anyagot. Előadásaikat ünnepnek szánják „abban az értelemben, ahogy Makovecz Imre írt a templomokról: a templom ünnep, Isten világának ünneplése, a templom imádság, melyben ég és föld találkozik” – írják közleményükben az előadók.

Pál, aki Jézus kereszthalála után néhány évvel lett kereszténygyűlözőből keresztténnyé és apostollá, az 1. század legeredményesebb térítője volt. Élete utolsó tizenhat esztendejéből tizenhárom levelet ismerünk, köztük a legfontosabbnak tartott a rómaiakhoz írt, amelyben elsőként dolgozta ki a keresztény egyház csaknem teljes dogmarendszerét.

Sumonyi Zoltán az életműből tizenkét verset írt, a zenét Gryllus Dániel szerezte, a lemez *Pál apostol – Dalok Pál levelei szerint* címmel 1991-ben jelent meg. Az azóta eltelt több mint húsz évben legalább kétszázszor előadták Halmos Béla brácsással vagy trióban a dalokat. A műsorral jártak Romániában, Szlovákiában, Ausztriában, Ukrajnában, az egykori Jugoszláviában és Szlovéniában is magyarlakta területeken; Ferenczi György és a *Rackajam* hat éve csatlakozott a koncerteken a csapathoz.

Pál apostol – Utazás téren, időn és hangokon át címmel 2011 szeptemberében újabb kiadvány jelent meg. Az apostol életét, korát, hátterét kultúra- és vallástörténeti szakértőkkel készült interjúk segítségével bemutató kötet CD-mellékletét Ferenczi György hangszerelte. A könyv és az új korong bemutatója 2011 októberében volt a Művészetek Palotája hangversenytermében.

A Gryllus Kiadó alapításának húszéves jubileuma alkalmából a Fonóban rendezett hangversenysorozatban is elhangzott az újrahangszerelt változat. Az előadáson Makovecz Imre is jelen volt. A szerzők és az előadók ekkor határozták el a mostani turnét, amelyet abban a formában terveznek, ahogyan *Lajkó Félix* vajdasági hegedűművész 2011 tavaszán tíz koncertből álló koncertsorozatot tartott. Ő végigjárta Szlovéniától Erdélyig mindazokat a Makovecz Imre által tervezett templomokat és művelődési házakat, melyek építészetileg, művészileg, akusztikailag is egyedi alkotások, a magyar épített örökség meghatározó épületei – áll a kommünikében.

A *Pál apostol* koncertturné tervezett állomásai: Sárospatak, Csenger, Kolozsvár, Csíkszereda, Vargyas, Makó, Százhalombatta, Bak, Paks, Kakasd, Siófok és Piliscsaba. A februári első négy koncert a Magyar Művészeti Akadémia támogatásával jön létre.

■ MTI

Püspöki körlevél az 1%-ról

Tedd teljessé a mosolyt! – ez a mottója idei egyszázalékos kampányunknak, amellyel arra szeretnénk felhívni az adózó állampolgárok figyelmét, hogy a civil szervezeteknek adott egy százalék mellett adójuk másik egy százalékát is felajánlhatják az egyházak társadalmi szolgálatának támogatására.

Hangsúlyozzuk, hogy a nyilatkozattétel egyetlen fillérbe sem kerül, hiszen a személyi jövedelemadó amúgy már kifizetett részéről van szó, ám egy kis odafigyeléssel ennek sorsát mi magunk határozhatjuk meg.

A Nemzeti Adó- és Vámhivataltól származó adatok szerint a több mint 3,5 millió adózó fele egyáltalán nem rendelkezik az egy százalék sorsáról. Mintegy 1 millió 870 ezren ugyan rendelkeznek adójuk egy százalékáról civil szervezetek részére, ám eközben mindössze 913 ezren nyilatkoztak adójuk egy százalékáról az egyházak javára.

957 ezer felajánlás tehát évről évre elvész az egyházak számára. Szeretnénk, ha az adójukat fel nem ajánlók idén úgy döntenének, hogy mégis rendelkeznek, és a Magyarországi Evangélikus Egyházat támogatják felajánlásukkal.

Egyházunk krisztusi hitéből fakad, hogy embertársainkon segítsünk. Anyaóvóink, iskoláink és szeretetotthonaink, egyéb intézményeink fontos terei társadalmi szolgálatunknak. Ezek bemutatását tűztük ki célul, ám hangsúlyozzuk, hogy a példaként kiemelt területek mellett a befolyt összeget sok egyéb célra is fordítjuk.

Kampányunkban az emberközeliséget szeretnénk hangsúlyozni. Azt, hogy életközelben lévő egyház vagyunk, és szolgálatunk támogatásával bárki segítheti embertársainkat.

Arra szeretnénk buzdítani gyülekezeti tagjainkat, híveinket, lelkészeinket, iskoláink, intézményeink dolgozóit, hogy tekintsék szívügyüknek az egyszázalékos kampány népszerűsítését.

Szórólapjaink idén rendelkező nyilatkozatok is egyben, a rajtuk lévő leírást követve azonnal rendelkezhetünk adónk egy százalékáról.

Akinek nincsen felajánlható egy százaléka, kérjük, az is rendelkezzen, mert a „nullás” bevallás is számít!

De lehetőség van pénzbeli adományok átutalására is munkánk támogatására.

Tanuljuk a leleményes szeretet titkát, azt, hogy nem önmagunkért élünk!

2013. január 24.

GÁNCS PÉTER,
FABINY TAMÁS
ÉS SZEMEREI JÁNOS
püspökök

ADÓD CIVIL 1%-A MELLETT RENDEL

TEDD TELJESS

ANYAÓVÓKBAN

A gödöllői és nyíregyházi anyaóvókban, családok átmeneti otthonaiban végezzük krízishelyzetben lévő családok gondozását, átmeneti szállást, ideiglenes elhelyezést biztosítunk számukra.

ISKOLÁKBAN

Óvodáinkban, iskoláinkban az értékek továbbadása és a tanítás szeretetvezérelten valósul meg. Azáltal, hogy diákjaink elsajátítják az emberi méltóságnak kijáró tiszteletet és a szeretet szabadságát, könnyebben találják meg egyéni élethivatásukat és állják meg a helyüket a világban.

LKEZHETSZ AZ EGYHÁZI 1%-RÓL IS.

SE A MOSOLYT!

SZERETETOTTHONOKBAN

Intézményeinkben 1500-an végzünk szeretetszolgálati tevékenységet. Diakóniai szolgálatunk 37 intézményben gondoskodik a rászorultakról: idősekről, fogyatékosokról, családokról, hajléktalanokról, szenvedélybetegekről.

teljesmosoly.hu

TECHNIKAI SZÁM: **0035**

Magyarországi Evangélikus Egyház

LUTHER-KONFERENCIA

Galambszelídség és kígyóravaszság

Emlékezés Eric W. Gritsch amerikai Luther-kutató munkásságára

Jól ismert az evangéliumból Jézus tanítványainak adott tanácsa: *„…elküldelek titeket, mint juhokat a farkasok közé: legyetek tehát okosak, mint a kígyók, és szelídek, mint a galambok.”* (Mt 10,16b) Az elmúlt év utolsó napjaiban elhunyt amerikai, de a magyar olvasók által is jól ismert Luther-kutató, *Eric W. Gritsch* (1931–2012) életének, munkásságának és szolgálatának is vezérmotívuma volt ez a jézusi kettős üzenet. Ahogy ő nevezte, „dovehood” (galambszelídség) és „serpenthood” (kígyóravaszság).

A kiváló egyháztörténész jól tudta, hogy Jézus első tanítványait az „Út” (ApCsel 24,14) követőinek nevezték, hogy az egyház mindig úton van, hogy e földön nincs maradandó városa (Zsid 13,14), s hogy tagjai mindig *„Krisztusért járnak követségben”* (2Kor 5,20). Krisztus követeinek, küldötteinek elég tarisznyájukba e kettős jézusi útravaló: a galambszelídség és a kígyóravaszság.

Gritsch professzor jól látta, hogy az egyház történetében mindig is voltak és vannak olyanok, akiknek a hitét vagy csak az egyik, vagy csak a másik tulajdonság jellemzi. Akik csak galambszelíd, gyermekien naiv juhok, azok egy ellenséges történelmi helyzetben aligha tudnak ellenállni a farkasok őket is felfaló, pusztító agresszivitásának.

Ezért ruházta fel Jézus az ő juhait a kígyó okosságával és értelmével is. Az okosak ugyanis látnak, fénylenek, és másokat is láttatnak, az igaz útra vezérelnek (Dán 12,3). A kígyó nemcsak a bűneset szimbóluma, hanem a gyógyulás, a megmenekülés eszköze is, ezért utalt Jézus a pusztában felemelt kígyóra, az ő áldozati halálának előképére (Jn 3,14; 4Móz 21,9).

Az éleslátó okosak általában kritikusak: rámutatnak a hibákra, az igazság eltorzulására, a visszaélésekre. A reformáció is ebből a „kígyóravasz” értelemből született: *Luther* és követői átláttak a középkori egyház sokakat megtévesztő hamisságán. Luther azonban nemcsak éles szemű kritikus volt, hanem gyermeki, galambszelíd hittel tudott Krisztusnak örülni, neki imádkozni és hálát adván énekelni.

A reformáció egészséges, e kettős krisztusi üzenetet hordozó mozgalma azonban a 17. század végére egyoldalúvá vált: az ortodoxia idején csupán a „kígyóravaszság”: a dogmába vetett racionális hit, a hideg fej kerekedett felül. Erre volt válasz a pietizmus, az egyoldalú „galambszelídség”, a szív kereszténysége, amely viszont sokszor antiintellektualizmust eredményezett. A „galambszelídség” gyakran szolgalelkűséggé torzult (gondoljunk a „diakóniai teológiára”), amellyel minden erőszakos korszak hatalmasai játszi könnyedséggel elbánhattak.

Az egyoldalúság minden idők keresztényeit kísérti. Sokan talán éppen ezt megértvén a „középen” keresik az igazságot. Ám ez az igyekezet könnyen megragad vagy megakad a középszerűségnél, még ha esetleg nívósnak is mutatkozik. Nem középen kell botorkálnunk, hanem egyszerre kell galambszelíd alázattal, gyermeki, olykor talán rajongó hittel s ugyanakkor következetes, kígyóravasz logikával követnünk Mesterünket. Ezt az útravalót kaptuk tőle, s ezt az örökséget továbbította nekünk Eric W. Gritsch is.

Származása és gyermekkora

Eric W. Gritsch Ausztriában született 1931-ben. Édesapja, *Matthias Gritsch* a soproni evangélikus teológián tanult, majd hamarosan Ausztriában lett lelkész. Bár szülei jól tudtak magyarul, gyermekeik előtt csak akkor beszéltek úgy, amikor nem akarták, hogy azok értsék, mit mondanak, így Eric sohasem sajátította el anyanyelvünket.

Kisgyermekként Gritsch átélte Ausztria német és orosz megszállását. A *The Boy from the Burgenland (A burgenlandi fiú)* című, szellemes és izgalmas önéletrajzi könyvében leírja, hogy tízévesen a Hitlerjugendhez kellett csatlakoznia, s amikor bejöttek az oroszok, úgy tudott megmenekülni, hogy egy, a nácik által üldözött cigány család tagjának adta ki magát. Ekkor tizennégy éves volt, s leírja, felkéredzkedett egy tankra, hogy ő vezethesse Magyarország területén. Ez az élmény: a bátorság és a bizalom (okosság és szelídség?) kettős kötődése egész életén át végigkísérte.

Tanulmányai

Teológiai tanulmányairól 2009-ben izgalmas könyvet írt *“Professor Heussi? I Thought You Were a Book!” („Heussi professzor úr! Azt gondoltam, hogy Ön egy könyv!”)* címmel. Ez a kis kötet szenzációs személyes beszámoló a 20. századi német–amerikai teológia legnagyobb alakjairól.

Gritsch 1950-ben kezdte meg tanulmányait Bécsben, ahol többek között a neves zsidó pszichiáter, az élet értelmét kutató „logoterápia” képviselője, *Viktor Frankl* (1905–1997) volt a professzora. 1952-ben a Zürichi Egyetemen *Eduard Schweizer* (1913–2006), *Emil Brunner* (1889–1966) és *Carl Jung* (1875–1961), majd Bázelben *Oskar Cullmann* (1902–1999) és *Karl Barth* (1886–1968) előadásait hallgatta.

Huszonhárom éves korában Fulbright-ösztöndíjjal a Yale Egyetem Teológiai Fakultására került, itt *Ronald Bainton* (1894–1984) vezetése alatt szerzett doktori fokozatot 1960-ban; disszertációja a rajongó *Münzer Tamás* teológiájáról szól. Két évvel később szentelték lelkésszé az Amerikai Egyesült Lutheránus Egyházban (United Lutheran Church in America, ma: Evangelical Lutheran Church in America).

1961–1994 között harminchárom éven át a Gettysburgi Evangélikus Teológiai Akadémia egyháztörténész-professzora, nyugdíjazása után emeritus professor. 1995-től haláláig Baltimore-ban élt, az ottani német–angol nyelvű Zion evangélikus gyülekezet aktív tagja volt.

Gettysburg és a Luther Intézet

A Gettysburgi Evangélikus Teológiai Akadémián nemcsak oktatott, hanem a Luther Intézet első igazgatója is volt. Az ő kezdeményezésére 1970-től minden évben a reformáció ünnepén tudományos konferenciát szerveztek egy-egy témában. Néhány ezek közül: „Luther és az erőszak” (1970); „Luther Amerikában” (1971); „Luther és az Ószövetség” (1972), „Luther és a liturgiai megújulás” (1975), „Luther és az emberi szabadság” (1976), „Luther és a Szentírás tekintélye” (1977), „Luther és a szabadság” (1987).

A meghívottak neves amerikai szakemberek voltak, és a konferencia minden alkalommal igehirdetéssel végződött. Az előadások anyaga először füzetként jelent meg, amely rendszeresen tartalmazta a hozzászólásokat is. E füzetek anyaga aztán négy vaskos kötetben látott napvilágot *Encounters with Luther (Találkozások Lutherrel)* címmel.

BALLA MÁRIA FELVÉTELE

Magam személyesen első amerikai tartózkodásom alatt, 1993-ban ismerkedtem meg Gritschcsel, amikor is meghívott, hogy *Ordass* püspökről tartsak előadást diákjainak a gettysburgi teológián.

Robert Jenson, a neves amerikai rendszeres teológus a hetvenes években a Gettysburgi Evangélikus Teológiai Akadémián Gritsch munkatársa volt. 1976-ban a rendszeres teológus és az egyháztörténész közös vállalkozásba kezdett: *Lutheranism – The Theological Movement and Its Confessional Writings (Lutheranizmus: egy teológiai mozgalom és hitvallási iratai)* címen adtak közre kötetet hitvallási irataink gyűjteményének, a *Konkordiakönyvnek* a teológiai tartalmáról.

Az előszó első mondata így hangzik: „Luther ökumenikus volt és nem szektariánus”, s utána hozzáteszik, hogy a reformáció pedig az egyetemes egyházon belüli teológiai mozgalomnak indult. A hitvallási iratokat úgy kell felfogni, hogy azok az egyetemes egyház irányába tett dogmajavaslatok. (Ez a nézet visszhangzik majd később *Vajta Vilmos* teológiájában, aki azt képviselte, hogy a lutheri teológiát korrektívumként és nem normatívumként kell felfogni; sajnálatos tény, hogy az egyháztörténelem folyamán a lutheranizmus mint korrektívum normatívummá merevedett.)

A lutheranizmusról szóló könyv fejezeteit felváltva írta a dogmatikus és az egyháztörténész, a legfontosabb kérdéseket (szentségek, krisztológia, egyházi szolgálat, egyház, keresztény élet, predestináció) pedig úgy dolgozták fel, hogy először Gritsch, majd Jenson fejtette ki nézetét.

Munkássága nemzetközi egyházi bizottságokban

Gritsch professzor a nemzetközi Luther-kongresszusok rendszeres előadója volt, az 1977-es lundi konferencián egy nyilvános katolikus–evangélikus disputában ő képviselte hivatalosan Luther nézeteit. A több mint ötvenkötetes amerikai Luther-kiadásból ő szerkesztette a 39. és a 41. kötetet *(Church and Ministry [Egyház és papi hivatás] I, III),* s azok anyagát együtt fordította feleségével, *Ruth C. Gritschcsel.*

Ugyanakkor több mint két évtizeden keresztül hivatalos delegátus volt az amerikai evangélikus–katolikus dialógusban (1970–1994; a katolikus felet a neves amerikai jezsuita, *Avery Dulles* képviselte). Részt vett a zsidó–keresztény párbeszédben is.

1994–2004 között a Lutheránus Világszövetség strasbourgi Ökumenikus Kutatóintézetének igazgatósági tagja. Tizenkét éven át (1986–1998) a Nemzetközi Ordass Alapítvány kuratóriumi tagja. Ő fordította angolra *Terray László* Ordass-életrajzát.

Könyvei

Gritsch közel húsz könyv szerzője. Munkáit az alábbi témák szerint csoportosíthatjuk:

1) A 16. századi radikális reformáció kérdései (*Thomas Müntzer – A Tragedy of Errors [A tévedések tragédiája],* 1967, 1989, 2006).

2) A lutheranizmus történetéről szóló munkák (*A Fortress Introduction to Lutheranism,* 1994, magyarul: *Lutheranizmus,* 2000; *A History of Lutheranism [A lutheranizmus története],* 2002, 2010).

3) A 20–21. század rajongó és veszélyes vallási irányzatairól írt könyvek (*Born Againism – Perspectives on a Movement [Újjászületősdi – Egy mozgalomról],* 1982, 2007; *Toxic Spirituality – Four Enduring Temptations of Christian Faith [Mérgező spiritualitás – A keresztény hit négy régi kísértése],* 2009).

4) Luther teológiájáról, erényeiről és hibáiról írt könyvei (*Martin – God's Court Jester,* 1983, 1992, 2009, magyarul: *Isten udvari bolondja,* 2006; *The Wit of Martin Luther [Luther szellemessége],* 2006; *Martin Luther's Antisemitism [Luther antiszemitizmusa],* 2012).

5) Lelkiségi munkák (*Martin Luther – Faith in Christ and the Gospel – Selected Spiritual Writings [Luther Márton: a Krisztusba vetett hit és az evangélium – Válogatott lelki írások],* 1996; *A Handbook for Christian Life in the 21st Century [A keresztény hit kézikönyve a 21. században],* 2005).

6) Önéletrajzi vonatkozású könyvek (*The Boy from the Burgenland – From Hitler Youth to a Seminary Professor. I. Memoirs, II. Literary Legacy [A burgenlandi fiú – A Hitlerjugendtől a szemináriumi professzorig. I. Emlékiratok, II. Irodalmi hagyaték],* 2006; *“Professor Heussi? I Thought You Were a Book!” A Memoir of Memorable Theological Educators [„Heussi professzor úr! Azt gondoltam, hogy Ön egy könyv!” – Neves teológiai tanárok emlékezete],* 2009).

Első könyve *(Reformer without a Church – The Life and Thought of Thomas Müntzer [Reformátor egyház nélkül – Thomas Müntzer élete és gondolkodása])* 1967-ben látott napvilágot, majd 1989-ben átdolgozva jelent meg *(Thomas Müntzer – A Tragedy of Errors [A tévedések tragédiája]);* 2006-ban pedig az utóbbit második kiadásban is kézbe vehették az olvasók.

Magyarul először a Magyarországi Luther Szövetség adta ki 2000-ben *Lutheranizmus* című, bevezető jellegű munkáját *Böröcz Enikő* fordításában; nagy művét, az *Isten udvari bolondját* pedig 2006-ban jelentette meg a Luther Kiadó. *(Fabiny Tibor írását e kötetről lásd a szomszédos oldalon. – A szerk.)*

Egy ellaposodott, elszürkült vagy éppen a hatalom mámorától megrészegedett kereszténységben egyedül a bolond, a maga gyermekded galambszelídségével és éles eszű kígyóravaszságával hordozza a krisztusi bölcsességet. Erről tanúskodott az ókorban Pál apostol, a középkorban Luther Márton és a mi korunkban Eric W. Gritsch is.

■ Fabiny Tibor

Írásunk a 6. Luther-konferencián (Ordass Lajos Evangélikus Oktatási Központ, 2013. január 25–27.) elhangzott előadás szerkesztett változata

Gritsch professzor magnum opusa

Isten udvari bolondja

Fabiny Tibor

Eric W. Gritsch, a neves amerikai egyháztörténész *Martin – God's Court Jester (Isten udvari bolondja)* című munkája először *Luther Márton* születésének ötszázadik évfordulójára, 1983-ban jelent meg Amerikában. E könyv több évtizedes előadói, kutatói és tudományszervezői tevékenység szintézise. A Luther Kiadó gondozásában 2006-ban napvilágot látott magyar fordítás *Böröcz Enikő* munkája.

Gritsch könyve alapvető egyháztörténeti szakmunka, amely ugyanakkor jól illusztrálja azt is, hogy – noha mindig is kísértette az egyháztörténetet, hogy a csábító könnyebb ellenállás felé menjen, és a világi történettudomány szolgálóleánya legyen – igazán jó egyháztörténetet csak kiforrott teológiai nézőpontból lehet írni. Az *Isten udvari bolondja* is valószínűleg annak köszönheti sikerét, hogy szerzője néhány évvel korábban az ökumenikus beállítottságú rendszeres teológus *Robert Jensonnal* együtt írta a *Lutheranism – The Theological Movement and Its Confessional Writings (Lutheranizmus: egy teológiai mozgalom és hitvallási iratai)* című művet.

Az *Isten udvari bolondja* több olvasói réteget szólít meg: a laikus érdeklődőt és a tudományos szakembert egyszerre. Az igazi egyháztörténet – mint teológiai munka – mindig az elsődleges szövegekre épít. Gritsch a lutheri életművet belülről ismeri, úgy ír Lutherről, hogy közben Luthert beszélteti. Könyve ezért a magyar olvasók számára is egyúttal kalauz a hatalmas méretű Luther-életműhöz: a weimari kritikai kiadás 2009-ig hetvenhárom, az amerikai kiadás 1986-ig ötvenöt számozott kötetet tesz ki. E szövegközpontúságával a szerző tehát további kutatásra serkent. Hatalmas jegyzetanyaga és bibliográfiája egyértelműen kincsesbánya világi kutatóknak és teológusoknak egyaránt.

A könyv számos értéke között a kiegyensúlyozottságot kell először megemlítenünk. Érdemes először a munka architektúráját szemügyre vennünk: három nagy részből áll, mindegyik rész négy fejezetből, mindegyik fejezet három alfejezetből. Három szóval jellemezhetjük: korrekt, kritikus, szolidáris.

A *Történelmi arcél* címet viselő első rész időrendben tekinti végig Luther életét és munkásságát. Korrekt módon feltárja, jól megragadja, gazdagon dokumentálja s ugyanakkor olvasmányosan mutatja be a drámai életmű jelentős állomásait.

A második rész kritikusan viszonyul Luther „nyugtalanító hagyatékához" (a címe is ez). Ugyanis a lutheri életműnek valóban vannak számunkra igen neuralgikus pontjai. Írásértelmezése forradalmi, de a mai történeti kutatás jegyében mi sok szempontból már másképpen nyúlunk a szövegekhez. Hermeneutikájában Luther sokszor még magához sem következetes: például elvileg elutasítja az allegorizálást, a gyakorlatban azonban nem tud megválni tőle. A kettős birodalom lutheri tanításában is vannak olyan gondolatok, amelyek az elmúlt évszázadok alatt sok félreértésre adtak alapot: a lutheránusok apolitikusságát, „kvietizmusát" magyarázták erre hivatkozva.

Az életmű legneuralgikusabb pontja vitathatatlanul Luthernek a zsidókhoz való viszonya. *Ronald Bainton* írta egy helyen: nagy kár, hogy Luther nem néhány évvel korábban halt meg, hiszen akkor nem maradt volna ránk a zsidóság ellen írt könyve, amelyet minden ép lelkű lutheránus jogosan elutasít és szégyell. Ugyanakkor Luther saját korának embere is volt, s a kereszténységben mindig is erős volt az antijudaizmus. Gritsch elutasítja azokat a nézeteket, amelyek Luthert *Hitler* előfutáraként emlegetik, s rámutat, hogy a reformátornál nem biológiai antiszemitizmusról, hanem teológiai antijudaizmusról kell beszélnünk.

Gritschet ez a kérdés élete végéig élénken foglalkoztatta: a *Toxic Spirituality (Mérgező spiritualitás)* című, 2009-es könyvében a kereszténység első kísértéseként (az egyoldalúvá torzult „kígyóravaszság" példájaként) tárgyalja az antiszemitizmust; ezt a fundamentalizmus, a triumfalizmus és a moralizmus követi, és a professzor halálának évében, 2012-ben jelent meg nagyszabású monográfiája Luther antiszemitizmusáról.

Végezetül Gritsch bátran szembenéz azzal a magyar nyelven is jól ismert, Erik Erikson-féle elmélettel, amely Luthert egyoldalúan a pszichoanalízis segítségével mutatja be, s a reformátor és az egyház konfliktusát Luthernek az apja elleni lázadására vezeti vissza.

A kötetnek a tézis-antitézist követő harmadik, *Ökumenikus örökség* címet viselő része kétségtelenül Gritsch nagyszerű és gyönyörű szintézise. Krisztus-központú teológia a hit általi megigazulásról, a *Kereszt alakú egyház* című rész pedig a Krisztus-követő nép elengedhetetlen szenvedéséről, a keresztény élet kibontakozásáról és – hogy a kezdetekhez ismét visszakanyarodjunk – Luther életéről szól.

Eric W. Gritsch több tanulmányában is foglalkozott Luther humorával. A reformátor *A német nemzet keresztyén nemességéhez* című könyvében önmagát „udvari bolondnak", Isten bohócának nevezte. Pál apostol a *Korinthusiakhoz írt első levelének* elején beszél az igehirdetés, a kereszt bolondságáról. A világ és Isten értékrendje diametrális ellentétben van egymással. Ami az embernek bölcsesség, az Istennek bolondság; ami Istennek bölcsesség – az az embernek bolondság. *„…azokat választotta ki az Isten, akik a világ szemében bolondok, hogy megszégyenítse a bölcseket, és azokat választotta ki, akik a világ szemében erőtlenek, hogy megszégyenítse az erőseket…"*

Luther teocentrikus világképében Isten a Nagy Játékos, a Nagy Rendező, a Nagy Dramaturg: a bölcseket elveszíti, a bolondokat felmagasztalja, az erőtleneket kiválasztja, az erőseket megszégyeníti. Kegyelmét és bölcsességét a kereszt gyalázatába és bolondságába rejti: önmaga ellentétének látszatába. A történelem *larva Dei,* Isten álarca, ahol minden olyan, mint egy maszkabál: a nagyokosok és a nagybölcsek között egyedül a csörgősipkás udvari bolond rikkantja a királynak az igazat. Ám őt megvetik, és senki sem figyel rá.

Minden emberi hibájával és bűnével együtt Luther mégiscsak ilyen bolond volt Isten udvarában. A történelem egy pontján tudta használni őt az Isten.

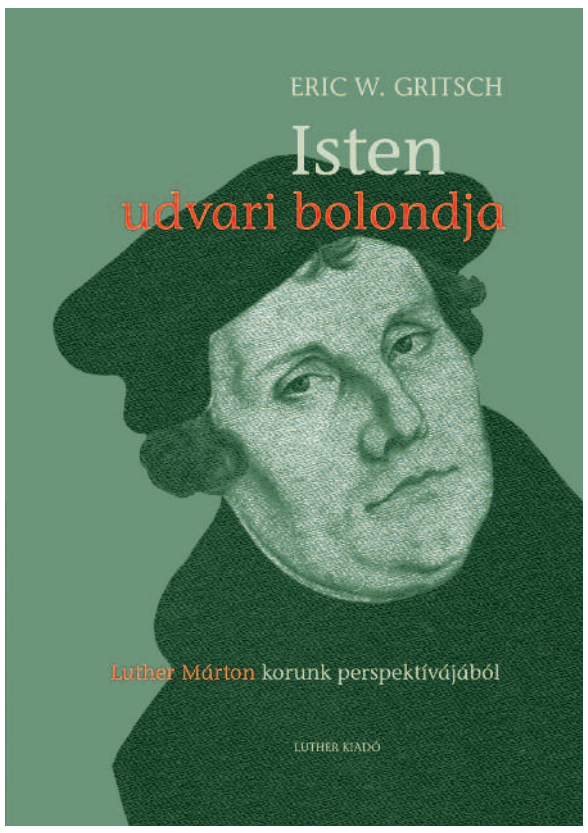

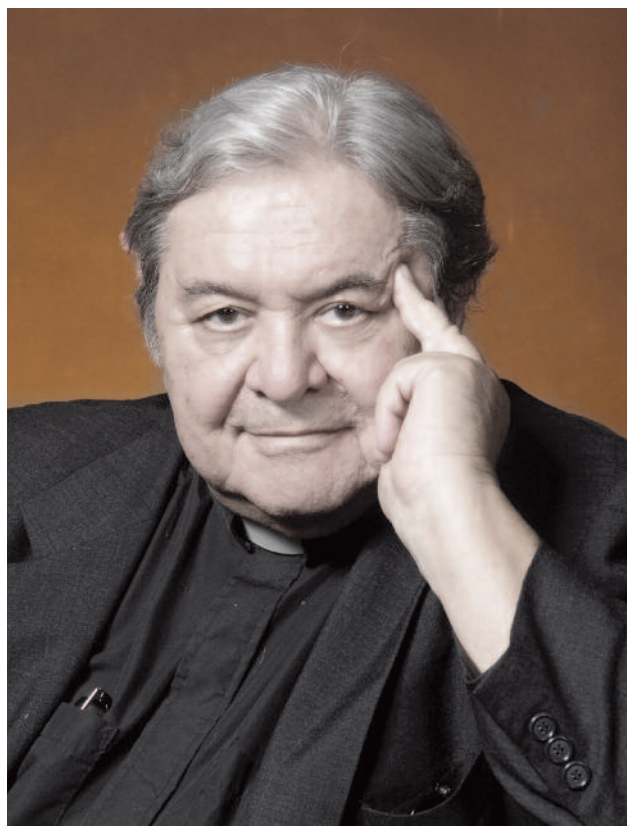

Gritsch könyve igen jó visszhangot váltott ki három évtizeddel ezelőtt, amikor először megjelent Amerikában. A kritikusok méltatták a szerző friss és eredeti hangját, tág ölelésű és mégis markáns koncepcióját, tudományos felkészültségét, olvasmányos stílusát, a táblázatok, kronológia használhatóságát s nem utolsósorban a szerző témához illő, finom humorát. Gritsch „korunk perspektívájából" nézett vissza fél évezred távlatába, innen tette fel szerencsésen megfogalmazott kérdéseit. A válaszok emberközelbe hoztak egy talányos személyt, aki viszont mindezért cserébe Isten-közelbe hozhatja e könyv olvasóját.

A szerző világi teológus, irodalomtörténész, a Károli Gáspár Református Egyetem professzora

Idején a farsangnak

A bibliai *Prédikátor könyvében* olvassuk, hogy *„megvan az ideje a sírásnak, és megvan az ideje a nevetésnek. Megvan az ideje a gyásznak, és megvan az ideje a táncnak."* (Préd 3,4) Ezekben a hetekben éppen ennek, a táncnak és a nevetésnek az ideje van itt, hiszen a farsangi időszakban vagyunk.

Talán meglepő, de a Bibliában is bőségesen előfordulnak táncról szóló tudósítások, talán mert ezzel az „eszközzel" különösen is képes az ember az érzelmei kifejezésére. Táncoltak szüretkor, vigalom idején, a közösség átéléseként vagy a győzelem megünneplése jegyében, de adott esetben így érzékeltették a gyász fájdalmát is. A tánc akár még a vallási kultusz része is lehetett, ezért táncolt Dávid király a szövetség ládája előtt.

Egy újszövetségi apokrifben – a bibliai kánonba végül be ne nem került könyvben – pedig egyenesen Jézus táncáról olvashatunk. Egyáltalán nem istenkáromlók a János-akta Krisztus-himnuszának ezek a sorai: *Fuvolázni akarok, mind tomboljatok, / Jajgatni akarok, mind zokogjatok. / Egy a Nyolc közül velünk énekel, / A tizenkettes szám odafönt táncot lejt. / A mindenség az, amiben ő táncol, / Aki nem lejt táncot, nem tudja azt, ami van.*

Talán ebből a hagyományból is ered a *Greenfields* együttes *Lord of the Dance (A tánc ura)* című éneke, amely Jézus működését a táncon keresztül mutatja be, egyebek mellett ilyen formában: *Már a világ születésének hajnalán is táncoltam, / és a Hold, és a csillagok, meg a Nap teremtésénél, / és a mennyekből szállottam alá, hogy Betlehemben megszülessek, / és táncoljak a földön. / (…) / Mert táncoltam az írástudóknak és a farizeusoknak is, / de nem kellett a táncom nékik, és követni sem akartak. / De a két halász, János és Jakab táncom láttán / követőm lett, és a tánc folyt tovább.*

Kányádi Sándor erdélyi jiddis hagyományt feldolgozó művében, a *Volt egyszer volt egy kis zsidó* című ciklusban a rabbi az, akitől nem idegen a bálozás – és az ő esetében is persze rejtett jelentése van a táncnak: *Ha a rabbi táncol, reszket fönn a menny, / Nem mernek a chaszidok megmoccanni sem. / (…) / ha a rabbi szent énekbe kezd, / Kinyúlik a sátán, menten vége lesz.*

Farsang idején rengeteg lehetőség adódik kikapcsolódásra, szórakozásra, bálozásra. A felsorolt példákból is látszik, hogy a hívő embertől sem lehet idegen mindez. A Bibliában ezt a bátorító mondatot is olvassuk: *„Örvendezz, ifjú, míg fiatal vagy, légy jókedvű ifjúságod idején!"* (Préd 11,9a) A prédikátor mondata aztán így folytatódik: *„De tudd meg, hogy Isten mindezekért megítél téged (…) Tartsd távol magadtól a rosszat, mert az ifjúkor és a fiatalság mulandó."* (Préd 11,9c.10b)

Jó szívvel részt vehetünk ezért farsang idején kulturált báli alkalmakon, a hívő embertől sem lehet idegen a tánc, de közben nem szabad elfelejteni, hogy életünk minden tettével elsősorban Istennek tartozunk számadással. Ő nem akarja övéitől megvonni az örömöt, de óv attól, hogy ők bármi tőle idegen hatalom foglyaivá váljanak.

Fabiny Tamás

Elhangzott a Kossuth rádió Vasárnapi újság című műsorának Lélektől lélekig rovatában január 27-én.

HETI ÚTRAVALÓ

Jézus így szólt a tanítványokhoz: „Most felmegyünk Jeruzsálembe, és az Emberfián beteljesedik mindaz, amit a próféták megírtak." (Lk 18,31)

Ötvened hetében az *Útmutató* reggeli s heti igéi arra hívnak, hogy a kereszt felé induló Jézust követve a lelki vakságból jussunk el hit által Isten műveinek meglátására. Kérjük: *Esto mihi! „Légy erős kősziklám, erős váram, segíts rajtam!"* (Zsolt 31,3b) „Kezedre bízom lelkemet, te váltasz meg engem, Uram, hűséges Isten." (GyLK 691,6) „Áldott legyen az Úr neve örökkön-örökké, mert övé a bölcsesség és az erő." (Dán 2,20; LK) Azért jött, hogy életét adja váltságul sokakért, ezért így szólt nyíltan küldetéséről tanítványainak négy *kell* igével: *„…az Emberfiának sokat kell szenvednie, és el kell vettetnie a vénektől, a főpapoktól és az írástudóktól, és meg kell öletnie, de harmadnapon fel kell támadnia."* Csak így követhetjük: *„Ha valaki énutánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye fel a keresztjét, és kövessen engem."* (Mk 8,31.34) *Dr. Luther* szerint: „Bár a keresztet nem azért vállaljuk, mintha ezzel remélnénk üdvözülni, vagy csak a legcsekélyebb érdemet is szerezni, de Krisztus példája szerint szenvednünk kell, hogy hozzá hasonlóvá legyünk." Isten örök lényege a szeretet. Pál himnusza így zárul: *„Most azért megmarad a hit, a remény, a szeretet, e három; ezek közül pedig a legnagyobb a szeretet."* (1Kor 13,13) Jézust Heródes fenyegetése sem tántoríthatta el küldetésétől, de ítéletet mondott Jeruzsálem felett: *„…aki megölöd a prófétákat…, hányszor akartam összegyűjteni gyermekeidet…, de nem akartátok!"* (Lk 13,34) Húshagyókedden Urunk így tanít a böjtről: *„Rávehetnétek-e a násznépet, hogy böjtöljön, amíg velük van a vőlegény? De… amikor elvétetik tőlük a vőlegény, akkor azokban a napokban böjtölni fognak."* (Lk 5,34–35) Hamvazószerdán, a negyvennapos hétköznapi böjt kezdetén Urunk ezeket ajánlja: ne légy képmutató, *„hogy böjtölésedet ne az emberek lássák, hanem Atyád, aki rejtve van… gyűjtsetek magatoknak kincseket a mennyben… Mert ahol a kincsed van, ott lesz a szíved is."* (Mt 6,18.20.21) Isten ilyen életgyakorlatot ajánl népének, ám ne tegyük szívünket gyémántkeménnyé! *„Igazságos ítéletet hozzatok, szeretettel és irgalmasan bánjatok egymással! …és ne tervezzetek egymás ellen magatokban semmi rosszat!"* (Zak 7,9–10) Jézus egylényegű az Atyával. Tőle jött, hozzá tér vissza; népének ezt jelentette ki önmagáról: *„…ha nem hiszitek, hogy én vagyok, meghaltok bűneitekben. (…) Amikor felemelitek az Emberfiát, akkor tudjátok meg, hogy én vagyok…"* (Jn 8,24.28) Böjtelő Bélsaccar lakomájával zárul minden esztendőben. Ő nem a felséges Istent dicsőítette, hanem bálványokat imádott, és ítéletét sem tudta elolvasni: *„mené mené tekél ú-parszin"* (Dán 5,25). De isteni bölcsességgel telve Dániel megmagyarázta: Isten számba vette s felosztotta királyságodat, mert megmért, és mérlegén könnyűnek találta életed. „Mérlegeden, örök Urunk, / Mind könnyűnek találtatunk. / Igazságod mérlegére / Hulljon Jézus drága vére!" (EÉ 524,2) Uram, irgalmazz!

Garai András

PALACKPOSTA

Álarc nélkül élni

Batman és Zorro titokzatos hősök. Előbbi denevért mintázó sötét álruhát öltve harcol a jó győzelméért, utóbbi titokzatos álarc mögé bújva küzd a gyengékért, az elnyomottakért, az igazságért. Két külön világban élnek, abban mégis hasonlítanak, hogy mindketten maszkot, sőt jelmezt viselve élik azt az életet, amelyre igazán vágynak, és így viszik véghez heroikus tetteiket.

Biztosan hallottatok már a világhírű velencei karneválról. Elengedhetetlen kelléke a maszk, e nélkül nincs mulatság. Egy-egy maskara magunkra öltésével egészen mások lehetünk, mint akik valójában vagyunk. Talán szebbek, jobbak, tekintélyesebbek, hatalmasabbak. Lehet, hogy álmaink testesülnek meg a jelmezünkben, de éppenséggel el is rejtőzhetünk egy-egy álarc mögött. Ha láttátok az *Apácashow* című filmet, biztosan emlékeztek a főszereplőjére, arra a bárénekesnőre, akit egy gyilkosság szemtanújaként zárdában bújtatnak el, ahol az apácák sem tudják, hogy kit is rejt valójában a habitus, vagyis az „apácaruha".

A farsangi időszakon kívül, a hétköznapokban is gyakran hordunk álarcokat. Vannak elképzeléseink arról, hogy milyennek szeretnénk látszani, és ezekhez igazítjuk a viselkedésünket, vagy a társainktól, barátainktól érkező elvárások formálják magatartásunkat. Sokszor nem vállaljuk önmagunkat, gondolatainkat, érzéseinket, attól tartva, hogy úgysem értene meg minket senki, és még sebezhetővé is válhatnánk.

Biztosan ti is ismertek „mindig jó fej", „mindig középpontban levő", „nagyhangú", „csendes, de jó meglátásokkal előálló" embereket. Van, aki egész életét így éli le: ő a „mindig mosolygó", akkor is az, amikor mindenki más sír, vagy épp a „mindig rideg", aki akkor sem olvad fel, ha mindenki jókedvű és barátságos körülötte; az álarcaik fogva tartják őket.

Elgondolkodtató *Ödön von Horváth* osztrák–magyar drámaíró gondolata: „Tulajdonképpen egészen másvalaki vagyok, de ezt oly ritkán vállalom."

Máté evangéliumában azt olvassuk: *„Nektek pedig még a hajatok szálai is mind számon vannak tartva."* (Mt 10,30) Isten úgy ismer bennünket, ahogy senki más. Előtte nem kell szerepet játszanunk; ő tudja, kik is vagyunk valójában. Látja az erősségeinket és a gyengeségeinket, az örömünket és a bánatunkat, a sikereinket és a kudarcainkat is. Álarcaink mögé lát, és ránk mosolyog. Szeretete megerősít és bátorít bennünket, hogy merjünk maszkok nélkül élni, találjuk meg azt, akik valójában vagyunk, azokat a lehetőségeket, amelyek bennünk rejlenek.

■ Zsóri-Ments Orsolya

Névjegy: Zsóri-Ments Orsolya
A kőszegi evangélikus szakközépiskola iskolalelkészeként szeretnék az álarcok mögé látni, ha engedik. Szeretném a lehetőségeket látni, nem csak az aktuális valóságot. Szeretném, ha a körülöttem levők is a lehetőségeiket keresnék, és nem vesznének el a mindennapok nehézségei között. Szeretnék a Szentlélekre nyitott lenni és maradni, megújulni és megújítani.

OSZTOZÓ

Másfél óra alatt a föld körül

Samsara – ez a szanszkrit szó azt jelenti: „az élet örök körforgása". Különleges és lenyűgöző alkotást láthat a néző, ha beül erre a filmre. Nehezen meghatározható a műfaja: dokumentumfilm, természetfilm és művészfilm egyszerre. Másfél órás pillanatkép az életről, a Föld nevű bolygóról és az emberről. Szavak nélkül, képekkel és zenével mutatja be a teremtett világot és benne az élet körforgását.

Elsőre talán nem is gondoljuk, hogy ennyi drámaiság, feszültség és szárnyalás lehet egy olyan filmben, amelyben egyetlen mondat sem hangzik el. Egy pillanatig sem unatkozik a néző, mert a képek az élet különböző ritmusú lüktetését mutatják be.

Az alkotók a világ huszonöt országában forgattak öt éven keresztül, és lebilincselő alkotás született munkájuk eredményeként.

Fotelben ülve beutazhatjuk a világot, és láthatunk csodálatos tájakat és megdöbbentő képsorokat egyaránt. Láthatunk rózsaszín puskát a kezében tartó tizenéves lányt és imamalmot forgató gyerekeket, táncoló rabokat és katonai parádét, nyugodt sivatagot és rohanó nagyvárost, gyermekét magához ölelő édesapát és az emberre megszólalásig hasonlító robotot, keresztelőt és temetést, golfozó tömeget és izzó lávafolyamot, lakatlanná vált, elpusztult várost és a Napkirály tükörtermét. A megannyi kontrasztos jelenet ellenére a film mégis egységes és harmonikus.

A fény és az árnyék végigvonul az alkotáson, szemmel és szívvel érzékelhető formában egyaránt. A rendező nem akar befolyásolni, a film egy szempillantásig sem hatásvadász, hanem láttatni szeretne, „csak" be akarja mutatni a világot a maga természetes valójában. Nem egy idealizált, hanem valós képet szeretne megrajzolni a világról és benne az emberről.

Visszatérő motívum, hogy az operatőr hosszan ráközelít egy-egy szempárra; belenéz a kamerába a vad színekkel kifestett törzsi harcos, kezében géppisztollyal, arab nő csadorban, szomorú tekintetű gésa, egy csapat tibeti gyerek. A filmvászonról visszanéz ránk a szeméttelepen élelmet kereső kisfiú, szalag mellett dolgozó gyári munkás, megfáradt utasok a metrón, távol-keleti táncos… Ezek a szemünkbe néző, őszinte érzelmeket tükröző tekintetek szavak nélkül megszólítanak, és éreztetik velünk, hogy nem kívülről szemléljük ezeket a történéseket, hanem amit látunk, az rólunk (is) szól.

Megmozgatja a lelkünket ez a film; gyönyörködtet, és ráébreszt az emberiség felelősségére. Egyszerre képes felkavarni és megnyugtatni éppúgy, mint a rendező húsz évvel ezelőtti, nagy sikerű műve, a *Világok arca – Baraka.*

Ha szeretnéd beutazni és megismerni a világot, de még nem gyűlt össze a pénzed a föld körüli utazásra, akkor érdemes beülni a moziba és megnézni a *Samsara* című filmet – nem fogsz csalódni.

■ Áron

Az oldalt szerkesztette: Vitális Judit

A tehetség óriási felelősség is

Interjú Csermely Péter egyetemi tanárral

▶ A középiskolások számára jól ismert *KutDiák program* alapítójáról sok minden elmondható: *Csermely Péter* biokémikus, a Semmelweis Egyetem professzora a sejtes hálózatokat, a stresszt és az öregedést kutatja, számtalan hazai és külföldi elismerést kapott. Ám a legjobban úgy ismerhetjük meg, ha őt magát hallgatjuk. Azt is pontosan tudja ugyanis, miként lehet lekötni az olvasók és hallgatók figyelmét…

– Nemrégiben Professzor urat az Európai Tehetségsegítő Tanács (ECHA) elnökévé választották. Ez hosszú munkafolyamatnak volt az eredménye. Milyen előzményekre építhet Magyarországon a tehetséggondozás, és hogyan alakul napjainkban?

– Hazánkban a tehetséggondozás sok évszázados hagyományra tekinthet vissza. Az első magyar tehetséggondozó intézményt több mint ezer évvel ezelőtt alapították Pannonhalmán. A Budapest-Fasori Evangélikus Gimnáziumot még kínai tárgyalópartnereim is emlegették, hiszen ott majdani Nobel-díjasok is tanultak. A hazai tehetséggondozás „új reneszánsza" pedig a rendszerváltás után indult el, amikor alapítványok és egyesületek sora kezdte el keresni és támogatni a kiválóságokat. Mindez azonban sok más országban is megtalálható – mi a sokféle segítség összehangolásában lettünk kiválóak.

2006-ban alakult meg a Nemzeti Tehetségsegítő Tanács, amelyben a három nagy egyház kezdetektől fogva részt vesz. Az evangélikus tehetséggondozást a tanácsban *Radosné Lengyel Anna* országosfelügyelő-helyettes képviseli. A csaknem ezer *Tehetségpont* megszületését, a hazai és az európai uniós tehetségprogramok sikerét ismerték el Európában azzal, hogy 2012 őszén megválasztottak az ECHA elnökének. Ez új lehetőségeket teremt arra, hogy tanuljunk másoktól, és arra is, hogy messzebb vihessük a nagyszerű hazai tehetséggondozók sikereinek hírét.

– Közkeletű mondás, hogy mindenki tehetséges valamiben, bár különböző mértékben. A szorgalom és az ambíció milyen szerepet játszik a tehetségfejlesztésben?

– Az ismert bibliai példázatban (Mt 25,14–30) egy talentum 49 kilónyi aranynak felel meg. Átvitt értelemben a talentum mint tehetség is nehéz teher. Aki tehetségesnek születik, az egyben óriási felelősséget is kap az Úristentől, hogy ezt az adományt mások örömére hasznosítsa. Ebből adódóan a tehetség jellem nélkül pusztító fegyver is lehet.

Ugyanakkor a tehetség csak sok-sok munka árán válik ígéretből a valóságban is kiemelkedő teljesítménnyé. A legkülönbözőbb területeken legalább tízezer óra gyakorlás kell ahhoz, hogy valamiben igazán kiválóak lehessünk. Ehhez már nem is csak ambíció, hanem egyfajta megszállottság szükséges. *Csíkszentmihályi Mihály* pszichológus „flow" jelenségnek nevezi ezt, amikor teljesen belefeledkezünk valamibe. Én a magam nyelvére ezt a „flow" állapotot úgy fordítanám, hogy ilyenkor a Szentlélek meglátogatja és betölti a tehetséges embert – még akkor is, ha ő maga esetleg ennek nincsen tudatában.

– Ha a tehetség ilyen nagy teher, és ilyen sok munkával lehet fejleszteni, akkor miért érdemes mégis dolgozni rajta?

– Az *Evangélikus Élet* január 6-i számában *Kovácsné Tóth Márta* idézte *Gibrant,* a libanoni misztikust, aki ezt írta: „A munka a láthatóvá tett szeretet." Ha az ember képes a benne rejlő legfontosabb isteni ajándékok felfedezésére, akkor ezeknek a kibontása örömmel tölti el. Ez az öröm nemcsak az egyéni gyarapodás öröme, hanem ezen messze túlnő, és a világ isteni lényegével való együvé tartozás érzésévé válik. Ez az a cél, amelyért elsőként megéri dolgozni. Másodsorban pedig azért, mert a tehetségünkkel másoknak is használunk, ami szintén örömmel tölthet el bennünket.

Mindez persze messze nem csak a köznapi értelemben vett tehetségekre igaz. Amikor a háziasszony megvajazza a kenyeret reggelire a

Csermely Péter (középen) A hálózatok bűvöletében című interjúkötetének 2010. március 10-ei bemutatóján

családjának, meg lehet azt a kenyeret úgy is kenni, hogy benne rejtőzzön minden szeretete… Így változhat át az egyszerű mozdulat „vajaskenyérkenő tehetséggé".

– Beszélgetésünkkor épp a felsőoktatási felvételi jelentkezési időszak közepén vagyunk. Ha valaki több területen is jó képességű, milyen irányba induljon el a pályaválasztásnál?

– A több területen is jó képességekkel megáldott diák először is mélyedjen el magában. Kutassa végig az emlékeit, hogy a sok foglalatossága közben mikor volt a lelke legmélyéig hatoló élménye, amikor úgy érezte, mintha egy nagyfeszültségű vezeték rázta volna meg. Ha átélt ilyen élményt, akkor ne eressze el, mert az ember lelke ilyen mélyen csak arra rezonál, amire elhivatott.

Mindez azonban nem elég. Gondolja át azt is, hogy melyik területen lenne képes több embernek örömöt adni azzal, ha igazán jól végzi majd a munkáját. Most, amikor a föld lassan beleroskad abba, hogy minden erőforrását felhabzsoljuk, különösen fontossá válik a pályaválasztásnál az, hogy ne a megkereshető pénz mennyisége legyen a legfontosabb döntési szempont. Mert igaz, hogy nincsen a megalázott szegénységnél szomorúbb. De az is igaz, hogy nincsen a megkeseredett jólétnél szánalmasabb.

– Nemcsak a fiataloknak, de a szülőknek is nagy felelősségük van gyermekük tehetségének felismerésében. Erőltetheti a szülő, hogy a gyermek például zongorázzon, ha neki nincs kedve hozzá?

– Amerikában nagy port kavart néhány éve *A tigrisanya harci himnusza* című könyv. Azokról a szülőkről szól, akik saját nevelési kudarcukként élik meg, ha a gyermekük nem teljesít kiválóan az iskolában. Sok esetben a szülő a saját ki nem bontott tehetségét szeretné látni a gyermekében. Lehet, hogy a példabeli gyerek kiválóan megtanul ugyan zongorázni, így a szülő eléri a célját, de korántsem biztos, hogy ezzel segített neki.

Először magát az embert kell megerősíteni, aztán a tehetség a felszínre fog bukkanni. A jó szülő ezért sokféle „tehetség-előcsalogató" helyzetnek teszi ki a gyermekét, és közben figyel, hogy melyikben bukkan elő a teljesítmény mellett a mélyen átélt intenzitás és öröm. A magam nyelvére ezt úgy fordítanám, hogy ha a szülő megérzi a Szentlélek jelenlétét a gyermeke játékában, akkor megtalálta a tehetségét is.

– Manapság a tehetségeket leginkább a népszerű tehetségkutató versenyeken felfedezett sztárokkal azonosítják. Mi különbözteti meg a műzseniket a valódiaktól?

– A műzseniből a környezete csinál zsenit. A valódi zseniből a Jóisten. A különbség a kettő között is körülbelül ennyi. Kivételes tehetség néha azért a tehetségkutató versenyeken is fel szokott bukkanni. Érdemes például megnézni azt a videót a *YouTube-on,* amelyen *Paul Potts* mint versenyző Turandot-áriát énekel. Ezt eddig majdnem százhetvenmillióan látták, nem véletlenül. Nem lehet ugyanis nem úgy nézni, hogy az ember ne döbbenjen rá, hogy a Szentlélek ott volt akkor a teremben. Persze sokan nem tudják, vagy nem akarják felismerni – mint például a zsűri vezetője sem –, de én még reménykedem, hogy a sokadik ilyen alkalom után csak-csak rájönnek, hogy ez az egész történet nem róluk szól, hanem valami olyasmi csillan fel, aminek a fenségét az ember elképzelni is képtelen.

– Már szó esett a talentumok példázatáról, amely szerint képességeinket Isten adományaként, felelősen kell használnunk. A hit, hogy tehetségünket Istentől kaptuk, előrelendíti a fejlesztését? A hit segít a zseniknek?

– A rendíthetetlen istenhit a világ – és benne tehetségünk – Istennel való egységének folyamatos átélése. Ez a legnagyobb erő, amely ezen a földön létezik. Ez a hit még akkor is segít a zseniknek, ha nem tudnak róla, sőt még akkor is, ha tagadják. Mert ez a hit olyan kölcsönhatás, amelynek a másik oldala az Isten végtelen, megbocsátó szeretete. A tehetség, mint ahogyan minden szépség ebben a világban, ennek a kölcsönhatásnak az egyik kivételes megnyilvánulása.

■ Kovács Barbara

Üzemlátogatás

Füller Tímea

– Egy üzemlátogatás? Hm. Szokatlan gondolat… – nevetgéltél feszélyezetten.

Éreztem, hogy nem akarsz megbántani, de nem villanyozott fel az ötletem, hogy erről írjak. Kicsit el is vetted a kedvem, aztán mégsem hagyott a kíváncsiság. Némi töprengés után tárcsáztam a telefonszámot.

– Tessék, porta – hangzott a vonal túlsó feléről.

Zavartan elmakogtam, hogy ki vagyok, és mit szeretnék.

– Az *Evangélikus Élettől?* – kérdezett vissza a furcsán rekedt hang. Egész különösen ejtette a szavakat, szinte érthetetlenül idegennek hatott a szájában az ismerős cím. – Nem is tudtam, hogy létezik ilyen újság, de jól hangzik. Természetesen. Állunk rendelkezésére.

Kapcsolta az illetékest, aki némi kedélyeskedés után már diktálta is a megfelelő időpontot meg a címet.

Hát sikerült. Megtudhatom, mit is gyárt ez a különös nevű új cég eldugva jól a puszta közepén. Talán valami veszélyes anyagokkal foglalkozhat ott, a világ végén. Vagy új technológiákkal kísérleteznek, melyekről természetesen csupán érthetetlen nyelven adnak majd felvilágosítást. Magamban latolgattam a lehetőségeket. Rád is gondoltam, vajon hogy fogadod majd nagy önállóságomat, de reméltem, hogy érdekesre sikerül a beszámolóm, és végül neked is tetszeni fog.

Másnap igazi újságírós öltözékben indultam neki a nagy kalandnak. A poros úton óvatosan vezettem, de még így is majd kirázta a lelkemet az autó. Hogy közlekednek ezek? – morfondíroztam elkeseredetten, persze csak magamban, mert nem akartam elharapni a nyelvemet a bukkanóknál.

Nehezen jutottam előre, végtelennek tűnt a távolság, és egyre titokzatosabbnak az egész kaland. Aztán ahogy közeledtem a megadott helyhez, feltűnt, milyen gyakran zúg el a fejem fölött egy-egy helikopter. A szélrózsa minden irányába indultak.

Végre nagy sokára megpillantottam a porfelhőkön túl magát az üzemet is, oldalában a a hatalmas reptérrel. Nem volt nehéz tájékozódni.

A gyár maga hosszú, keskeny épület, elöl a felirat, fekete alapon vérpiros betűkkel: *L. M. Észtő Gk.* Vajon minek a rövidítése lehet? És hogy jönnek ide az emberek reggelente dolgozni?

Leparkoltam a gidres-gödrös földút szélén. Más járművet nem láttam se közel, se távol, csak a helikopterek sorakoztak szép rendben. Rossz érzés kerített hatalmába, de vitt a kíváncsiság, a titokfejtő ösztön.

Megtornáztattam elgémberedett tagjaimat, és összeszedve a bátorságomat a bejárathoz ballagtam. Nyugalmat erőltettem magamra.

Már vártak. A furcsán torz arcú portás széles mosollyal fogadott:

– Ön érkezett ugyebár az *Enyészet* című laptól? – kérdezte előzékenyen.

Olyan furcsán ejti a szavakat. Meg kell szokni. Óvatosan helyesbítettem, nehogy megbántsam. Nyilván beszédhibás szegény ember. Próbáltam komoly és méltóságteljes képpel bemutatkozni, és ő méltányolta igyekezetemet.

– Már tárcsázom is az igazgató urat, ő fogja végigkísérni az üzemen.

Megkönnyebbültem. Huh, vele nyilván jobban megértjük majd egymást – reménykedtem, de tévednem kellett. Az *EvÉlet* nevét az igazgató is – de különösek a vonásai! – furcsán ejtette ki. Hm, úgy látszik, itt ilyen nyelvjárást beszélnek.

– Örülök, örülök, hogy felkeltettük a lap érdeklődését. Ismerem jól a főszerkesztőt és törekvéseiket, melyekkel munkánkat segítik. Igen, igen, fontos az együttműködés – mosolygott rám kísérőm, és már terelgetett is maga előtt a hosszú folyosón.

Magamban csodálkoztam, hogy letagadtad ezt a kapcsolatot, de aztán ráfogtam a feledékenységedre. Annyi mindenkivel találkozik az ember, nehéz azt a sok embert megjegyezni.

– Nos, úgy terveztem, hogy előbb a munka, vagyis az ismertető, aztán következzen a szórakozás – tájékoztatott barátságos mosollyal.

Brr, de hátborzongató mosolya van. Talán a büszkeség miatt, amelyet a cég sikerei tudatában táplál magában.

– Megnézzük itt együtt az egyes műhelyek munkáját, aztán kicsit elbeszélgetünk az irodámban. Elég kimerültnek látszik.

Bevallottam, hogy csakugyan meggyötört a zötyögés a hosszú földúton. Ő megértően bólogatott.

– Természetes, természetes. De, ugye, megérti, hogy egy ilyen jelentőségű cég nem lehet a világ szeme előtt. Ide, a puszta közepére csak keveseknek jut eszükbe elküszködni magukat, tulajdonképpen afféle biztonsági intézkedés is ez a szörnyen rossz út. Különben meg is lepett, hogy földi járművel érkezett.

Nem válaszoltam. Ugyan mi mással jöhettem volna? Inkább megértően bólogattam, mint aki tudja, miről van szó.

Titokban persze szégyenkeztem, hisz meglehetősen tájékozatlan voltam az üzem tevékenységét illetően. Pedig nyomoztam. Hosszasan és elszántan érdeklődtem, kutattam, hogy találjak valakit, aki legalább némi támpontot tudna adni, mivel is foglalkozik ez a világvégi, különös nevű vállalat, de mindenütt elutasítottak. Épp ezért szimatoltam titkot a dologban.

Az igazgató könnyed léptekkel haladt mellettem, és folyamatosan beszélt.

– Erre, erre. Pillantsunk hát bele cégünk munkacsoportjainak életébe, ahogyan bizonyára tervezte is. Nos, mindjárt az első ajtó az elosztórészleg. Innen juttatjuk el a kész gondolatcsírákat az emberekhez. A portáról bizonyára látta a helikoptereket, melyekkel szórjuk a föld népére a növekedni képes elemésztő gondolatokat. Ebben az irodában pontosan vezetik az adatokat, hogy hol kinek mire fogékony a lelke, és miféle ártalmak befogadására képes az illető az adott időszakban. Minden információ ide jön be, innen irányítjuk a gyártást – a tempót az igényekhez igazítva – a különböző szakosztályokon. Nagyon hullámzók a vágyak, természetesen évszakonként is váltakoznak a készségek az emberekben, de bizton állíthatom, hogy itt pontosan mérő gépek segítségével jól tudjuk követni a gyorsan forduló kereslet irányát.

Zavartan köhécseltem. Miről beszél ez itt? Hogy tájékozatlanságomat leplezzem, szakértő képpel megkértem, hogy mondjon valamilyen példát a fent említett dolgokra.

Nem leplezett elégedettséggel fogadta a kérésemet. Látszott rajta, hogy örömmel beszél eredményeikről.

– Ó, nagyon egyszerű – legyintett. – Igazán nem panaszkodhatunk, hiszen bármi jól kihasználható, hogy úgy mondjam, szinte nekünk dolgozik. A naptár, az időjárás, a szokások a lehetőségek tárházát kínálják fel a számunkra. De nézzük részleteiben is. Íme, a különböző szakosztályok irodáihoz értünk. Itt van mindjárt az első ajtó.

Kikerekedett szemekkel bámultam a feliratra: *Ünnepügyek.*

– Nos, nos – biccentett barátságosan az igazgató. – Látja, kedves barátom, itt van rögtön ez az ártatlan téma, az ünnepek. A különleges napok, melyek oly szép lehetőségeket tartogatnak az elemésztő gondolatok csíráinak szárba szökkenésére. Mert ugye mi lenne az ünnepek szerepe? Emlékeztetni, megállítani, az életre irányítani a figyelmet. Ez ugyebár rossz nekünk. A mi célunk, hogy az emberek ne álljanak meg, ne töltekezzenek, ne gondolkodjanak az élet értelmén, hanem ilyenkor is emésszék magukat szorgalmasan. És mit tehetünk mi ezért? Na, mit?

Tétován pislogtam rá, ő meg nagy kedvvel folytatta kérés nélkül is.

– Hát ellátjuk őket mindenféle hasznos ötlettel.

Színpadias mozdulattal szélesre tárta az ajtót, és végigmutatott az egymás mellett sorakozó íróasztalok és különös kis gépek során.

– No, látja? Az első asztal a díszítésért felelős. Mindent fel kell díszíteni! Szépen, divatosan, évről évre új díszekkel, a tavalyiak már nem felelnek meg. Vágyni kell a legfrissebb divat szerintiekre, és az embereknek igyekezniük kell, hogy megszerezhessék őket. Kezdetnek ez nem is rossz.

Aztán természetesen szebbre van szükség, mint a szomszédoké. Itt születnek a – fejekben aztán oly szépre terebélyesedő – nyugtalan gondolatok. Terítés és függönyök, ablakdíszek, asztaldíszek, virágdíszek, csináld magad ötletek. A lényeg csak az, hogy ez kényszer legyen az ember számára, ne öröm, ne csendesedés. És még valami: aki szeret díszíteni, annak nagyon fontos, hogy a családja ne értékelje a munkáját, aki pedig utál ezzel foglalkozni, annál úgy kell intézni, hogy a hozzátartozók hangot adjanak ilyen irányú igényüknek, vágyuknak.

Bizony, bizony, nagyon finom határvonalak között kell lavírozni, hogy az egyébként kedves kis díszekből elemésztő gondolatok, keserűség, bánat és magány legyen. Nehéz, de hálás munka.

Amott meg a tisztaságért felelnek. Fontos, hogy akinek a fejében elültettük a tisztaságmánia csíráit, amellett legyen valaki, aki hajlamos a környezetének az elhanyagolására. Vagyis ez esetben is elengedhetetlen természetesen a családtagok egymás ellen hangolása, a zavarkeltés, a bosszúságok megtervezése. Mindez igen aprólékos munkát igényel tőlünk.

Aztán következnek az ajándékokkal kapcsolatos tennivalók. E területen – büszkén mondhatom – komoly fejlesztéseket sikerült megvalósítanunk. Aki ajándékoz, az egyre keserűbben és kényszeredettebben teszi. Az utolsó pillanatban, kapkodva, meggondolatlanul. Aki kap, annak pedig nem tetszik az ajándék. A legjobb, ha ezt meg is mondja az ajándékozónak, lehetőleg megbántva őt a kíméletlen őszinteségével.

Elmondhatom, hogy szinte a tökéletességig jutottunk az ajándékozás megrontását célzó, az örömét elemésztő gondolatokkal. Az emberek mára rettegnek a karácsonytól, a gyerekek gyomorrontást kapnak a sok édességtől, fogalmuk sincs, mit kitől kaptak, és el sem tudják képzelni, a rengeteg ajándék között mihez is kezdjenek magukkal. Unatkoznak, törnek-zúznak, megkeserítik a szülők életét, akik – látva a semmibe vett játékok tömegét – szitkozódva átkozzák el a napot is, melyen az ajándékozást kitalálták.

Ó, ó, ide siessen csak! Ez az asztal még a kedvencem – terelget tovább lelkesen. – Innen indulnak a tudatlanság gondolatcsírái. Ma már, törekvéseinknek köszönhetően, az emberek zöme azt sem tudja, mit ünnepelünk karácsonykor, húsvétkor, pünkösdkor. A születésnapokról nem a hála jut eszükbe az életért, amelyet kaptak, hanem az öregedés. Sajnos a gyerekek ebben még nem romlottak el megnyugtató mértékben, de igyekszünk tenni ezért is. Náluk a követelődzés irányába való elmozdulásban vannak biztató tapasztalataink. Az ajándékozásasztal felé kell terelgetnünk a figyelmüket, ott már velük is elboldogulunk.

Elpirulok, elsápadok. Uram, Teremtőm, hova keveredtem én? Zúg a fejem, remegnek a lábaim.

– Talán rosszul van, barátom? – mér végig meglepetten az igazgató. – Nagyon rossz színben van. Mi történt? Tartsunk egy kis szünetet?

De csak intek, hogy menjünk tovább.

Végigvezet még a *Beszélgetés* feliratú iroda asztalai mentén, ahol elmondja, mennyire jól fel lehet használni pletykára, mások kibeszélésére egy kis tereferét, és ezzel milyen jól megmérgezhetők a legszívélyesebbnek, legbarátibbnak indult kapcsolatok is. Mekkora haszon, ha sikerül rávenni a beszédbe elegyedőket, hogy csak magukra figyeljenek, és a másikat meg se hallják. Milyen finoman el lehet ferdíteni egy hírt apró módosítások beiktatásával, és elhitetni, hogy ezzel a saját jó hírüknek kedveztek.

Megmutatja a *Hit* irodáját, ahol vidáman zúgnak-búgnak a gépek, és termelik a „Jól értem Istent!" ízesítésű gondolatcsírákat.

– Ezzel egész jól meg lehet mérgezni a számunkra oly kellemetlen imádságokat – mondja lelkesen. – Az emberek szívében megfogan a gondolat, és attól kezdve Istent afféle „szívük vágyát teljesíteni köteles" szerkezetnek tekintik, aztán rémesen megharagszanak rá, és kiábrándulnak, ha ő nem hajlandó ennek megfelelően viselkedni.

Másik nagy vívmányuk a „nekem van igazam" tudat kidolgozása a lelkekben, amelynek segítségével megszűnik a testvér felismerésének képessége. Így az egyébként egyet akaró, egyfelé törekvő hívők remekül felhasználhatók lesznek egymás ellen.

És csak sorolta, sorolta. Engem viszont elhagyott az erőm, elsötétült előttem a világ, és csak az irodában tértem magamhoz, ahol már nagy hangon dühöngött az igazgató. Szidta a portást, a biztonsági őröket, a munkatársait. Mindenki behúzott nyakkal, remegve lapított.

– Hát nem látták rajta, hogy igazi ember? Maguk marhák! Beengednek nekem ide egy ilyen férget, hogy belelásson a legféltettebb titkainkba! Maguk… maguk… felelőtlen, félresikeredett lelkek! Jaj, menten megüt a guta! Na, tessék, most meg magához tért. Miért nem szóltak? Barmok! Kifelé!

A munkatársak rémülten nyomakodtak az ajtó felé, az igazgató meg izgatottan megrázott.

– Ki maga? Hát nem az *Enyészettől* jött? Mit keres itt egyáltalán?

Én meg a gyengeségtől dideregve elhabogtam, hogy az *EvÉlet* az evangélikus egyház lapja, és hogy fogalmam sem volt, miféle cég működik itt.

A főnök tajtékzott dühében, aztán megrázott, és az arcomba üvöltötte:

– Hát tudja, mit? Most sincs fogalma róla, hogy mit csinálunk mi itt! Nem érthetett egy szót se az egészből, mert maga is csak egy olyan kis eltaposandó féreg, mint akiknek…

Hirtelen elsápadt, a szájára szorította a tenyerét, aztán a szívéhez kapott.

– Megőrülök, megőrülök!

A háttérből furcsa fintorú figura karolt bele.

– Nyugodjon meg, igazgató úr, az emberek nem hisznek az ördögben. Még az Istenben is csak úgy távolról. Ha ez a vendégünk elmondana is valamit, kinevetik. Képtelenség nekünk ártani. Engedje el nyugodtan, nincs miért felizgatnia magát. Különben is alá kellene írnia az újabb szállítmány papírjait. Itt legyen szíves.

Rólam mintha meg is feledkeztek volna. Suttogva, de jól érthetően megtárgyalták, miféle új szelek fújnak, és milyen módon lehetne kihasználni gyűlölet keltésére az aktuális eseményeket. Aztán a helyettes gonosz kis fintorral egy pohár itallal kínált. Tétován fogadtam el.

Ők rólam tudomást sem véve, nagy nyugalommal és a hangjukban némi gúnnyal tárgyaltak tovább. Végül mégiscsak kikísért a furcsa figura a kapuig.

– Tudja, mit? – mért végig mély ellenszenvvel. – Adok magának egy tanácsot. Legjobban teszi, ha erről az egészről nem beszél senkinek. Úgyis bolondnak néznék. Erre mérget vehet.

Kezet nyújtott, és faképnél hagyott. Összehúzott szemmel bámultam utána sokáig.

Aztán mintha elvágták volna, sűrű sötétség zárt körül. Az út szélén tértem magamhoz. A fejem zúgott. Meg a fülem is. Talán el sem hiszed… Egy ideig csak álltam tehetetlenül. Merre tovább?

A távolban már elindult az újabb helikopter. Talán épp a mi városunk felé. Messziről láthattam, ahogy halványlila csíkokban eregeti magából az elemésztő gondolatcsírákat.

Csak ne találjanak jó talajt!…

HIRDETÉS

Akadémiai napok az Európai Protestáns Magyar Szabadegyetem szervezésében

A bázeli székhelyű *Európai Protestáns Magyar Szabadegyetem* május 6–11. között Elzászban, a liebfrauenbergi evangélikus tanulmányi központban tartja idei *akadémiai napjait.* A konferencia témáját – *Többnyelvűség – belső gazdagodás* – a helyszín, a kétnyelvű Elzász is kínálja.

Jelent-e szellemi gyarapodást az egyénnek, ha több nyelven beszél? Az akadémiai napok szervezői e kérdésre válaszoltak azzal, hogy a „többnyelvűség" mellé a címben a „belső gazdagodást" illesztették. Ugyanakkor ahhoz, hogy a többnyelvűség ne nyelvtörvényeket, tiltásokat, erőszakos nyelvi asszimilációt jelentsen, félelemmentes gondolkodásra, szabad eszmecserére és mindenekelőtt a másik (anyanyelve) iránti kíváncsiságra és tiszteletre van szükség.

Ebben a légkörben készülünk a sok helyt fájdalmasan nélkülözött civilizált *dialógusra,* amely nélkül nincs élő, működő demokrácia, de keresztény gyülekezet sem. Fontosnak tartjuk a *különböző nézeteket vallók közti párbeszédet,* amelyre találkozóinkon alkalmat akarunk adni.

Emellett Elzász viszonyainak megismerése, reggeli áhítatok, irodalmi és zenei esték, filmvetítés, ökumenikus istentisztelet és strasbourgi kirándulás gazdagítja tanulmányi hetünket, amelyre szeretettel hívjuk érdeklődő, a magyarság sorsáért, felemelkedéséért felelősséget érző barátainkat, testvéreinket.

Érdeklődés, jelentkezés (március 5-ig): *Haraszti Dóra,* Oltalom Szeretetszolgálat, H-4400 Nyíregyháza, Kassa köz 3.; telefon: +36/42/500-946; e-mail: oltalom@lutheran.hu.

ISTENTISZTELET-KÖZVETÍTÉS A MAGYAR RÁDIÓBAN

Bemutatkozik a Pesterzsébeti Evangélikus Egyházközség

Mily szép, mily gyönyörűséges a testvérekkel együtt lenni! (Zsolt 133 után szabadon)

A 19. század második felétől Pest déli homokos területein egyre többen vásároltak telket. Köztük volt *Jókai Mór* is, akinek valaki viccesen megjegyezte: „Móricz! Te jó pénzért vettél egy csomó homokot!" A betelepülők a szó szoros értelmében megkötötték ezt a bizonytalan talajt.

A század végére a katolikusok mellett már a protestáns felekezetek is megjelentek. Erzsébetfalva evangélikusai eleinte a Deák térhez tartoztak, később a szomszédos Kispest, illetve Csepel gyülekezeteivel léptek szövetségre.

1921 nagy változást hozott: Erzsébetfalva önállósult. Bár az istentiszteleteket iskolaépületekben tartották, a közösség egyre erősödött, és már anyakönyveket vezetett. *Falvay Jenő* lelkész gyülekezetszervező munkája révén templom is épült 1926-ban az „élő kövek" számára. A gyülekezet története és jelene hirdeti, hogy a történelem, a szanálások, a szekularizáció homokviharai ellenére marad a közösség.

Marad, mert az evangélium az alap. Marad, mert tartva magát az egyetemes evangélikus formákhoz, tud egyedi és családias lenni, amikor a liturgia megkezdése előtt alkalom nyílik versmondásra, élő szavas és énekes bizonyságtételre, aktuális örömhírek, beszámolók meghallgatására. Marad, mert marad idő köszöntésekre, úgynevezett keresztelői istentiszteletek tartására, szolgálatfelelősök beszámolóira. Marad, mert örömünkre fiatal családosok töltik meg alkalomról alkalomra a gyülekezet „plenáris" találkozóját, az istentiszteletet, ahonnan a hitvallás után három gyermekcsoport hittanra megy, a legkisebbek szülei pedig az üvegfallal leválasztott előtérből hallgathatják az igehirdetést.

Jellemző a hétköznapi alkalmak sora: Dorkász imaközösség, tesó-tesi, házi bibliaóra-imaóra, baba-mama kör, bibliaóra, felnőtthittan, Józsué férfikör, énekkar, zenekar, ifi és ificafé… Marad a közösség a gazdasági viharok ellenére, és vasárnaponként tíz-tizenöt hajléktalan vesz részt az istentiszteleteinken, akikkel önkénteseink szakszerűen foglalkoznak.

Ami „szép és gyönyörűséges", hogy az alkalom után nem rohanunk haza. Hosszú beszélgetések, megújuló iratmisszió, alkalmanként asztalközösség a folytatás.

Evangélikus istentisztelet a Magyar Rádióban

Február 17-én, böjt első vasárnapján 10.04-től istentiszteletet közvetít a Magyar Rádió Kossuth adója Pesterzsébetről. Igét hirdet *Győri János Sámuel* lelkész.

Ebben a templomban prédikált hivatalos püspökként utoljára 1958. június 15-én *D. Ordass Lajos.* Az ő egyik látogatásakor terjedt el az a szokás, hogy a lelkész kézfogással búcsúzik mindenkitől a legközelebbi viszontlátás reményében, mert szép és gyönyörűséges a testvérekkel együtt lenni!

Hall engem valaki?

4. Téli berek tábor a KÖSZI szervezésében

Immár negyedik alkalommal tartotta meg a *Téli berek* evangélikus hitépítő tábort a KÖSZI, azaz a Keresztény Önkéntesek Szövetsége az Ifjúságért. Közel negyven keresztény gyermek és önkéntes fiatal töltött együtt egy hosszú hétvégét január 24–27. között a Nagybörzsönyi Evangélikus Egyházközség Reménység házában. A *hitépítő* kifejezés nem túlzó: a tábor három napját ifjúsági zenés áhítatok, hitépítő beszélgetések, játékos foglalkozások töltik ki, amikor közösségben élhetik meg a résztvevők, hogy Jézus személyében van, aki meghallgatja őket. Ezért is kapta az idei alkalom a „Hall engem valaki?" jelmondatot.

A tábort egy maroknyi fiatalból verbuválódott önkéntescsapat szervezi. Bár évről évre sokan teszik fel a szervezőknek a kérdést: van-e létjogosultsága egy téli tábornak, a kétkedőknek frappáns válasz adható azzal, hogy immár negyedik éve telt házzal sikerül megszervezni. Ehhez természetesen elengedhetetlen a gyönyörű környezet, a téli Börzsöny szépsége, illetve a nagybörzsönyi gyülekezet által fenntartott ifjúsági szállás, valamint az önkéntes fiatalok évről évre töretlen lelkesedése.

A KÖSZI önkéntesei megtalálták a lehetőségét annak, hogy télen-nyáron evangélikus és más felekezetekhez tartozó keresztény gyermekek és fiatalok találkozzanak egymással – nem felekezettől függetlenül, hanem a különbözőségükben is az összhangot megtartva, istenhitben, szeretetben elmélyülve. A közös éneklések, imádságok, beszélgetések alkalmával újra és újra arról tudtak bizonyságot tenni, hogy egy Krisztus van, aki mindnyájukat meghallgatja.

Ebben az évben is sokan voltak az újonnan érkezők, olyanok is, akik még nem jártak keresztény táborban, de nagy volt a korábbi évek táborai után visszatérő gyermekek aránya is. Az ország tizenöt településéről – hazánk minden részéről – érkeztek az evangélikus, református, katolikus és baptista fiatalok.

A korábbi évek tapasztalatait felhasználva az önkéntesek ötletes és változatos foglalkozásokat, napszak szerint változó jellegű programokat szerveztek a hittanos gyerekek számára. A napok keretét a más keresztény táborokban, gyülekezetekben és egyházi iskolákban is ismert ifjúsági zenés áhítatok adták, melyek az egész hétvége témájához kapcsolódó igehirdetésekben teljesedtek ki. Míg a délelőtti foglalkozásokon a bibliaismeret és a keresztény etika kérdései voltak a középpontban, addig a délutáni órákban inkább a közösséget erősítő vetélkedőké, kézműves-foglalkozásoké és téli túráké volt a főszerep.

A tábor szervezői között van iskolapszichológus, lelkész, katekéta, keresztény egyetemista, de közgazdász és jogász fiatal is, akik egymás tudását összeadva évről évre hosszas előkészülettel szervezik meg a tábor programját, hogy minél jobban épülhessenek belőle a résztvevő gyermekek.

FOTÓ: HORVÁTH MÁRTA

A táborozók immár hagyományossá vált kérdőíves visszajelzései alapján bátran ki lehet jelenteni, hogy nagyon jól érezték magukat, sok szép élménnyel gazdagodtak, amelyek között ugyanúgy helyük volt az őszinte, mély bizonyságtételeknek, mint az önfeledt szánkózásnak vagy a mézeskalácssütésnek. Az ökumenikus imahét után néhány nappal jólesik arra gondolni, hogy ezek a fiatalok talán a *Téli berek* tábor élményeiből táplálkozva fogják építeni a jövő keresztény gyülekezeteit.

A kilencfős szervezőcsapatot a tábor vezetője, *Pellionisz Petra* iskolapszichológus fogta össze, a lelki vezető *Gerlai Pál* evangélikus lelkész, a zenei felelős pedig *Keveházi D. Sámuel* volt, aki igehirdetőként is szolgált. A tábor programjainak szervezésében a KÖSZI önkéntescsapata vett részt: *Frenyó István, Horváth Márta, Jagyugya Erik, Kelényi Zsolt, Lőrincz Andi Luca, Malik Mátyás* és *Nemes Anikó.*

A KÖSZI önkéntesei már meg is kezdték a következő, a tavaszi *7. Életfonal* evangélikus életvezetési tábor szervezését: április 25–28. között 7–12. osztályos fiatalokat várnak Piliscsabára, a Béthel Evangélikus Missziói Otthonba. Bővebbet hamarosan a KÖSZI honlapján, a *www.koszi.net* oldalon lehet olvasni.

■ – Gerlai –

Istentiszteleti rend • 2013. február 10.

Ötvened vasárnap. Liturgikus szín: zöld.
Lekció: Lk 18,31–43; Ám 5,21–24. Textus: 2Pt 1,3–11. Énekek: 441., 503.

Budavár, I., Bécsi kapu tér de. 9. (úrv.) Balicza Iván; de. 10. (német) Johannes Erlbruch; de. 11. (úrv.) Bence Imre; du. 6. Balicza Iván; **Fébé, II., Hűvösvölgyi út 193.** de. 9.; **Sarepta, II., Modori u. 6.** de. 3/4 11. Sztojanovics András; **Pesthidegkút, II., Ördögárok u. 9.** de. fél 10. (úrv.) Fodor Viktor; du. 5. (úrv., családi) Fodor Viktor; **Csillaghegy–Békásmegyer, III., Mező u. 12.** de. 10. dr. Orosz Gábor Viktor; **Óbuda, III., Dévai Bíró M. tér** de. 10. Horváth Ferenc; **Újpest, IV., Lebstück M. u. 36–38.** de. 10. Solymár Péter Tamás; **Káposztásmegyer, IV. Tóth Aladár út 2–4.** de. 9. Solymár Péter Tamás; **Deák tér, V., Deák tér 4.** de. 9. (úrv.) Cselovszky Ferenc; de. 11. (úrv.) Holger Manke; du. 6. (asztali beszélgetések, vendég az eberni gyülekezet) Holger Manke; **Fasor, VII., Városligeti fasor 17.** de. fél 10. (angol nyelvű, úrv.) Scott Ryll; de. 11. (úrv.) Aradi György; **Józsefváros, VIII., Üllői út 24.** de. fél 11. Románné Bolba Márta; **VIII., Rákóczi út 57/a** de. 10. (szlovák, kétnyelvű családi) Gulácsiné Fabulya Hilda; **VIII., Karácsony S. u. 31–33.** de. 9. (úrv.) Románné Bolba Márta; **Ferencváros, IX., Gát u. 2. (katolikus templom)** de. 11. (úrv., énekes liturgia) Koczor Tamás, liturgus: Muntag Lőrinc; **Kőbánya, X., Kápolna u. 14.** de. 10. Benkóczy Péter; **Kelenföld, XI., Bocskai út 10.** de. 8. (úrv.) dr. Blázy Árpád; de. fél 11. (úrv.) dr. Blázy Árpád; du. 6. (vespera) Gáncs Tamás; **XI., Németvölgyi út 138.** de. 9. Gáncs Tamás; **Budagyöngye, XII., Szilágyi E. fasor 24.** de. 9. (úrv.) Bence Imre; **Budahegyvidék, XII., Kék Golyó u. 17.** de. 10. (úrv.) Bencéné Szabó Márta; **Angyalföld, XIII., Kassák Lajos u. 22.** de. 10. Grendorf Péter; **Zugló, XIV., Lőcsei út 32.** de. 11. (úrv.) Tamásy Tamás; **XIV. Gyarmat u. 14.** de. fél 10. (úrv.) Tamásy Tamás; **Pestújhely, XV., Templom tér** de. 10. (úrv.) Kovácsné Sterczer Rita; **Rákospalota, XV., Juhos u. 28. (kistemplom)** de. 10. Ponicsán Erzsébet; **Rákosszentmihály, XVI., Hősök tere 10–11.** de. 10. Börönte Márta; **Cinkota, XVI., Rózsalevél u. 46.** de. fél 11. Halász Alexandra; **Mátyásföld, XVI., Prodám u. 24.** de. 9. Halász Alexandra; **Rákoshegy, XVII., Tessedik tér** de. 9. Kovács Áron; **Rákoskeresztúr, XVII., Pesti út 111.** de. fél 11. Kovács Áron; **Rákoscsaba, XVII., Péceli út 146.** de. 9. Nagyné Szeker Éva; **Rákosliget, XVII., Gózon Gy. u.** de. 11. Nagyné Szeker Éva; **Pestszentlőrinc, XVIII., Kossuth tér 3.** de. 10. dr. Korányi András; **Pestszentimre, XVIII., Rákóczi út 83. (református templom)** de. 8. dr. Korányi András; **Kispest, XIX., Templom tér 1.** de. 10. Széll Bulcsú; **XIX., Hungária út 37.** de. 8. Széll Bulcsú; **Pesterzsébet, XX., Ady E. u. 89.** de. 10. (családi) Győri János Sámuel; **Csepel, XXI., Deák tér** de. fél 11. Zólyomi Mátyás; **Budafok, XXII., Játék u. 16.** de. 10. Hokker Zsolt; du. 5. (gyermekistentisztelet) Hokker Zsolt; **Budaörs, Szabadság út 75.** de. 10. Endreffy Géza; **Budakeszi, Fő út 155. (gyülekezeti terem)** de. fél 10. (családi) dr. Lacknerné Puskás Sára; **Pilisvörösvár (ref. templom)** du. 2. Donáth László.

Összeállította: Balla Mária

HIRDETÉS

Luther market

A piackutatás eredményei

A *Luther market* elnevezésű kezdeményezés háttérmunkájának egyik fontos állomásaként a csoport tagjai 2012 novemberében kérdőívet állítottak össze. Segítségével elsősorban a gyülekezeti tagok, egyházi (intézmény)vezetők vásárlási szokásait igyekeztek megismerni, illetve azt, miként viszonyulnak ehhez a lehetőséghez. (A kérdőív az *Evangélikus Életben* is megjelent külön mellékletként.) Alábbi írásunkban a november 25. és december 20. között végzett felmérés eredményeit osztjuk meg olvasóinkkal.

A több fórumon és több formában is közzétett, 9 kérdést tartalmazó kérdőívünkre 236 on-line és 101 papíralapú válasz érkezett. Egyszerű, eldöntendő kérdések is szerepeltek az íven, és voltak olyanok is, amelyeknél több lehetséges válasz közül kellett a leginkább jellemzőt megjelölni. Néhány hiányos kérdőívtől eltekintve összességében elmondható, hogy értékes, értékelhető válaszok érkeztek, sőt egyéni ötleteket, véleményeket, megjegyzéseket is kaptunk.

Az első öt kérdésben kifejezetten a vásárlói szokásokra voltunk kíváncsiak, mivel azonban e helyütt a részletes elemzésre nincs lehetőség, csak a legjellemzőbb válaszokat tesszük közzé.

A válaszadók közel 33%-a a *kisebb boltot, sarki zöldségest, hentest,* illetve a *termelői piacot* jelölte meg; több mint fele *bizonyos dolgokat csak egy helyen vesz meg,* 34%-a pedig *leginkább jellemzően mindig ugyanabba a boltba jár.*

A vásárlási döntés szempontjainak tekintetében viszonylag kiegyenlített válaszok születtek. A válaszadók 42%-ának az alapvető nyersanyagok esetében *a legfontosabb a jó minőség,* 31% igyekszik a jobb minőséget választani, ha több választási lehetősége van, 27% viszont anyagi okokból nem teheti meg, hogy a termék árát figyelmen kívül hagyja.

A negyedik kérdésre válaszolva azt a két legfontosabb szempontot kellett megjelölni, amelyre vásárláskor leginkább figyel a vásárló. A megjelölt két legfontosabb szempont – azonos arányban (közel 30%) – az, hogy a termék legyen *jó minőségű* és *magyar.* A fontossági sorrendben ezután következik, hogy *megbízható forrásból (ismert előállítótól, gazdától) származzon,* illetve hogy *olcsó* legyen. Kiemelhetjük, hogy senki nem jelölte meg lehetőségként a *tetszetősen csomagolt* választ, pedig ha belegondolunk, ez igen fontos marketingelem szinte bármilyen termék esetében.

Arra a kérdésre, hogy előre összeírt listával mennek-e vásárolni, vagy inkább a boltban válogatnak, a válaszadók több mint kétharmada azt a választ jelölte meg, hogy habár *listával megy a boltba, olykor azért egyéb is bekerül a kosárba.* Feleennyien *csak azt veszik meg a boltban, amire szükségük van.* A többiek csak *a boltban döntik el, mit fognak venni.*

Az első öt válasz alapján elmondható, hogy a válaszadók nagy résznek vásárlási szokásaiban megjelennek a tudatos vásárlói magatartás elemei, így a környezet (nem vásárol feleslegesen), a saját egészség (jó minőségű termék, esetleg bio-) és a társadalom (magyar termék, hazai termelő, kistermelő) iránti felelősségvállalás. Meg kell említenünk, hogy a jelen gazdasági helyzetben teljesen magától értetődő – bár ez a szempont nyilvánvalóan korábban is fontos volt –, hogy a vásárlók jelentős része nem tudja figyelmen kívül hagyni a termék árát. (Sőt a valós döntési helyzetben valószínűleg még magasabb azok aránya, akik az ár alapján döntenek, mint ahányan ezt megjelölték.)

A kérdőív második felében, egyszerű eldöntendő kérdések segítségével, kifejezetten a *Luther market* kezdeményezéssel kapcsolatos véleményre, hozzáállásra voltunk kíváncsiak.

A válaszok azt mutatják, hogy a válaszadók igen nagy aránya (94%-a) a jelenlegi vásárlási gyakorlata mellett szívesen fogadna egy új lehetőséget. Ehhez kapcsolódóan megkérdeztük, hogy akkor is hajlandó lenne-e változtatni bevásárlási szokásain, ha ez bizonyos áldozathozatallal jár, viszont biztosan tudná, hogy döntésével rászoruló családokat, evangélikus (kis)termelőket támogat. Erre a kérdésre az előzővel megegyező arányban érkeztek *igen* válaszok.

A válaszadók fele egyelőre úgy véli, *nem ismer olyanokat, akikkel össze tudna fogni,* hogy ezáltal is egyszerűbben és kedvezőbben jussanak hozzá a termékekhez. Ezért is tartanánk fontosnak később, hogy gyülekezeti szinten is előkerüljön a téma, mert így talán könnyebben egymásra találnának a kezdeményezés iránt érdeklődők.

Végezetül a válaszadók igen magas arányban (92%) a továbbiakban *is értesülni szeretnének a program alakulásáról,* vagyis várhatóan nagy részük részt is venne később a programban. Nagyon sokan éltek a kérdőív végén felkínált lehetőséggel, hogy a további tájékoztatás érdekében adják meg saját elérhetőségüket vagy gyülekezetükét. Nagyon fontosnak tartjuk ezt az (egymás és az egyház felé való) nyitottságot és bizalmat, amely – céljaink szerint – éppen az egyik alappillére is kell, hogy legyen a kezdeményezésnek.

Annak ellenére, hogy az új vásárlási lehetőség részleteiről, konkrét gyakorlatáról még nem adtunk bővebb tájékoztatást, összességében elmondható, hogy a kérdőívek legnagyobb része a programhoz való pozitív hozzáállást tükrözte. Egyrészt valószínűleg azok fordítottak időt és energiát a kérdőív kitöltésére, akik – már ismerve vagy most megismerve – a kezdeményezést eleve jónak tartották, másrészről azonban bizonyára olyanok is sokan vannak, akikhez nem jutott el a kérdőív, vagy valamilyen oknál fogva nem küldték vissza, de később számítani lehet részvételükre.

Végezetül pedig azt reméljük, hogy ha végre hírt adhatunk a program részleteiről, a gyakorlatban is működőnek bizonyul a kezdeményezés, és a résztvevők maguk is hozzájárulnak ötleteikkel a Luther market sikeréhez, akkor talán a kétkedők is választ kapnak kérdéseikre…

Adja Isten, hogy a munka mögött álló jó szándék valóban erősítse közösségeinket! Köszönjük, hogy kérdőívünk kitöltésével és visszaküldésével hozzájárultak munkánkhoz!

(A kérdőívvel kapcsolatos eredményekről részletesebb összefoglaló az Evangélikus.hu oldalon érhető el.)

■ JCsCs

ÜZENET AZ ARARÁTRÓL

Rovatgazda: Jerabek-Cserepes Csilla
ararat@lutheran.hu

EVÉL&LEVÉL

Ökumenikus találkozó Barlahidán

Az ökumenikus imahét zárásának napján együtt imádkozó áhítatra került sor a barlahidai evangélikus templomban. (A zalai dombok között, Göcsej szívében, Lenti város közelében található Barlahida – egykor virágzó település – lakossága ma erősen fogyóban van.) Az eseményre a Keresztény Értelmiségiek Szövetségének lenti csoportja által rendelt különjáratú autóbusszal érkeztek a környék evangélikus, református és katolikus híveinek küldöttei, hogy együtt imádkozzanak Jézus követőinek egységéért.

Szinte zsúfolásig megtelt a kis evangélikus templom, ahol *Németh Csaba* lenti káplán hirdette Isten igéjét *János evangéliumának* 17. fejezetéből: *„…tartsd meg őket a te nevedben, akiket nékem adtál, hogy egyek legyenek, mint mi!”* Beszédében kiemelte egymás elfogadásának fontosságát. A szolgálatban részt vett *Tóth András* novai plébános, *Hodánics Péter* szentgyörgyvölgyi, *Tóth Győző* becsvölgyi református lelkész, valamint a házigazda, *Szabó Vilmos* zalaegerszegi evangélikus lelkész, aki a környék szórványgyülekezeteit pásztorolja. Felemelő érzés volt a három felekezet együtt imádkozása, éneklése: „Bár szétszakadva él az egyház, Jézusban mégis egy lehet.”

Az istentisztelet után szeretetvendégségre került sor, melyen az evangélikus házigazdák süteménnyel, pogácsával, meleg teával, forralt borral kínálták a vendégeket az egykori evangélikus tanítói lakásban. Itt sor kerülhetett barátkozásra, beszélgetésre, egymás jobb megismerésére.

Isten adjon még sok ilyen szeretetteljesen együtt töltött alkalmat!

Balás Endréné *(Lenti)*

HIRDETÉS

EKME-közgyűlés és külmissziói nap

Az Evangélikus Külmissziói Egyesület (EKME) *Merd jobbá tenni a világot!* címmel rendezi meg közgyűlését és külmissziói napját február 23-án, szombaton 10 és 16 óra között a Budapest-Deák téri evangélikus gyülekezet nagytermében (1052 Budapest, Deák tér 4.).

Áhítatot tart *Szeverényi János* evangélikus országos missziói lelkész. Előadást tart *dr. Dobos Ágoston* békésszentandrási református lelkipásztor *Isten csodálatos missziói terve a genezistől a jelenésekig* címmel. Kenyából hazatérve beszámolót tart *Bálintné Kis Beáta* és *Bálint Zoltán* az országban végzett missziói szolgálatukról.

Minden érdeklődőt szeretettel hívunk és várunk.

HIRDETÉS

Pályázat mentori szolgálatra és gyakorlógyülekezeti státusra

Az Evangélikus Hittudományi Egyetem (EHE) pályázatot hirdet a 2013/2014-es tanévre a gyakorlati (VI. éves) képzéssel kapcsolatos mentori szolgálatra, illetve gyakorlógyülekezeti státusra.

Olyan lelkészek jelentkezését várjuk, akik sokoldalú gyülekezeti munkát végeznek, és készek egy VI. éves hallgató (lelkészjelölt) munkájának irányítására, lelkészi szolgálatba való bevezetésére, valamint részt vesznek az EHE által szervezett mentori előkészítő konferencián.

A megbízást kapott lelkészekkel és gyülekezetekkel az egyetem együttműködési megállapodást köt. A mentorok és a gyülekezetek ezáltal közvetlenül is bekapcsolódnak a gyakorlati lelkészképzés munkájába. A gyülekezetektől a szolgálatok biztosítása mellett a lelkészjelölt megfelelő elhelyezését is kérjük. Gyakorlata idején a lelkészjelölt a mentor vezetésével végezhet gyülekezeti szolgálatot. A pályázatnak tartalmaznia kell a gyülekezeti munka rövid (legfeljebb 60 soros) bemutatását, a pályázó lelkész motivációját, valamint annak közlését, hogy milyen módon tud a gyülekezet a hallgató részére tíz hónapon át szállást és ösztöndíj-kiegészítést biztosítani.

A pályázatoknak *február 28-áig* kell az EHE Rektori Hivatalába (1141 Budapest, Rózsavölgyi köz 3.) megérkezniük. Bővebb felvilágosítással a Gyakorlati Intézet vezetője, *Szabóné Mátrai Marianna* (mariann.matrai@lutheran.hu) tud szolgálni.

Dr. Szabó Lajos *rektor, tanszékvezető*
Szabóné Mátrai Marianna, *a képzés koordinátora*

Egyházunk újabb habilitált doktorai

Az elmúlt hónapban kétszer is evangélikus jelölt habilitációs előadására invitálta az érdeklődőket a Debreceni Református Hittudományi Egyetem Doktori és Habilitációs Tanácsa. (A habilitációs eljárásban a jelöltek tudományos teljesítményét és előadói képességét vizsgálják az egyetemek.)

Dr. Béres Tamás egyetemi docens, az Evangélikus Hittudományi Egyetem Rendszeres Teológiai Tanszékének vezetője január 10-én tartotta meg előadását a teológia és a tudományok kapcsolatának aktuális kérdéseiről, *ifj. dr. Hafenscher Károly,* zsinatunk lelkészi elnöke, az Ordass Lajos Evangélikus Oktatási Központ igazgatója pedig január 30-án a liturgiadidaktikai feladatok témájával állt a hallgatóság elé.

Az eljárás mindkettejük esetében sikerrel zárult, így jogosultak a *dr. habil.* megjelölést használni a nevük előtt.

EvÉlet-infó

HIRDETÉS

Lelki*derű*gyakorlat Kőbányán

A házasság hete alkalmából lelki*derű*gyakorlatot tart a kőbányai evangélikus templom Kápolna Színpadán *Döbrentey Ildikó* és *Levente Péter* február 15-én 17 órakor.

Cím: Budapest X. ker., Kápolna köz 2.

Házaspárokat, házasodni készülőket és minden érdeklődőt szeretettel hívunk. A programmal egy időben a gyermekeket játszóház várja.

A február 17-én, vasárnap 10 órakor kezdődő istentiszteleten jelen lévő házaspárok áldásban részesülnek.

AJÁNDÉKOZZON EVANGÉLIKUS ÉLETET!

Megrendelőlap

Ezennel megrendelem az *Evangélikus Életet*

☐ negyed évre: 3575 forintért ☐ fél évre: 7150 forintért ☐ egy évre: 14 300 forintért

Megrendelő neve és címe:

Kézbesítési név és cím:
(ajándék előfizetés esetén)

A fenti előfizetési díjak belföldre (illetve Románia és Szlovákia területén) érvényesek!

Kérjük, a szelvényt NYOMTATOTT NAGYBETŰKKEL töltse ki, és küldje vissza az alábbi címre:
Evangélikus Élet szerkesztősége, 1085 Budapest, Üllői út 24.
(A borítékra szíveskedjék ráírni: „Előfizetés”.)
A szelvényt az 1/486-1195-ös faxszámra is elküldheti.

Kérjük, hogy esetleges kérdéseivel, az előfizetéssel kapcsolatos problémáival keresse szerkesztőségünket az 1/317-1108-as vagy a 20/824-5519-es telefonszámon.
Előfizetéssel kapcsolatos e-mailjét az elofizetes@evelet.hu címre küldheti el.

HÍREK, HIRDETÉSEK

HIRDETÉS

Ünnepi lelkésziktató istentisztelet

*„Azt pedig tudjuk, hogy akik Istent szeretik, azoknak minden javukra szolgál, azoknak, akiket elhatározása szerint elhívott.” (*Róm 8,28)

A Budahegyvidéki Evangélikus Egyházközség (1123 Budapest, Kék Golyó u. 17.) sok szeretettel hívja és várja a február 17-én, vasárnap 15 órakor kezdődő ünnepi istentiszteletre és az azt követő fogadásra. Ezen az alkalmon iktatja be szolgálatába a gyülekezet újonnan megválasztott lelkészét, *Keczkó Szilviát* és szolgál igehirdetéssel *Bence Imre,* a Budai Evangélikus Egyházmegye esperese. Igei köszöntést mond *dr. Fabiny Tamás,* az Északi Evangélikus Egyházkerület püspöke.

A Budahegyvidéki Evangélikus Egyházközség elnöksége és presbitériuma

HIRDETÉS

Taizé-ima és énekegyüttlét

A rákosszentmihály–sashalmi evangélikus gyülekezetben (1161 Budapest, Hősök tere 10–11.) minden hónap második keddjén, legközelebb február 12-én 19 órától Taizé-ima és énekegyüttlét. Minden alkalommal van igehirdetés is. Információ: *http://gyertyafeny.lutheran.hu.*

Hálaadás Veszprémben

A Veszprémi Evangélikus Egyházközség istentisztelet keretében emlékezik meg a tizenhárom éve újjáalakult egyházkerületről február 24-én, vasárnap 16 órakor. Az igehirdetés szolgálatát *Szemerei János,* a Nyugati (Dunántúli) Egyházkerület püspöke végzi.

Szeretettel hívjuk minden testvérünket az ünnepre.

A gyülekezet vezetősége

50 ÉVE HARANGÖNTÉS ŐRBOTTYÁNBAN
GOMBOS MIKLÓS aranykoszorús harangöntőmester

Kiváló magyar szakemberek által készített, külföldön is elismert magyar termékeket gyártunk (harangjátékokat is) a harangokkal kapcsolatos bármely munkához.

harangontes.hu – harangontode.hu

Levélcím: 2162 Őrbottyán, Rákóczi u. 121.
Mobil: 30/948-9575, fax: 28/361-770.
E-mail: gombosmi@harangontes.hu.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

Ajánló a rádió és a televízió műsoraiból február 10-étől február 17-éig

VASÁRNAP

5.30 / M1
Hajnali gondolatok
Adakozó öröm
6.30 / Duna Tv
Szentföldi szent helyek üzenete (magyar ismeretterjesztő sorozat)
Tábor-hegy
8.00 / Civil Rádió (Budapest)
Lélekhangoló
Az Evangélikus Rádiómisszió műsora
(www.civilradio.hu)
10.15 / M1
A sokszínű vallás
10.30 / M1
Evangélikus magazin
11.30 / M1
Tessedik Sámuel, a szarvasi evangélikus lelkész
21.25 / M2
Mozart: Mirandolina
Zenés tv-színház

HÉTFŐ

9.05 / Bartók rádió
Hang-fogó
Bach: Wann kommst du, mein Heil –
duett a 140. kantátából
9.30 / Duna Tv
Élő egyház (vallási híradó)
10.00 / Duna Tv
Isten kezében
A házasság hete
13.30 / Kossuth rádió
Erős vár a mi Istenünk!
Az evangélikus egyház félórája
21.25 / Duna World
Szeretettel Hollywoodból
21.50 / Duna Tv
Álomkövetők (magyar dokumentumfilm)
23.00 / Rádió 17 (Budapest)
Lélekhangoló
Az Evangélikus Rádiómisszió műsora
(www.radio17.hu)

KEDD

5.20 / M1
Hajnali gondolatok
„Vannak szent helyek, melyeket maga az Úristen választ...”
14.00 / Bartók rádió
A hét zeneszerzője: Girolamo Frescobaldi
Toccaták
20.00 / Corvinus Rádió (Sopron)
Lélekhangoló
Az Evangélikus Rádiómisszió műsora
(www.corvinusradio.hu)
21.05 / Duna Tv
Hamlet (amerikai–angol–francia–olasz–spanyol tévéfilm, 1990) (130')
21.30 / Kossuth rádió
Rádiószínház
Tersánszky Józsi Jenő:
Egy biciklifék története

SZERDA

9.05 / Bartók rádió
Hang-fogó
Schubert: Várakozás –
dal Schiller versére
12.05 / Bartók rádió
A RedHerring együttes
13.30 / Kossuth rádió
„Tebenned bíztunk eleitől fogva...”
A református egyház félórája
14.00 / Kossuth rádió
Arcvonások
A Várnagy Andrea
és Farkas Zsolt
zongoraművész házaspár
21.00 / Duna Tv
Esküvői keringő (német tévéfilm, 2008)
23.05 / RTL Klub
Góóól! (amerikai–angol film, 2005) (108')

CSÜTÖRTÖK

8.35 / Duna Tv
Lyukasóra (irodalmi műsor)
13.40 / RTL Klub
Éjjel-nappal Budapest (magyar filmsorozat)
15.20 / Duna Tv
Mikor sötétedni kezd (magyar dokumentumfilm)
21.05 / Duna Tv
Indul a bakterház (magyar tévéfilm, 1979)
22.00 / Duna Tv
Az aranyműves boltja
A Kecskeméti Katona József Színház előadása felvételről
22.40 / M1
Nemzeti nagyvizit
23.30 / Duna Tv
MüpArt Classic
Mozart: Figaro házassága
23.30 / Bartók rádió
Ars nova
Farkas Ferenc:
Missa secunda

PÉNTEK

10.30 / Duna Tv
Balatoni utazás (magyar ismeretterjesztő sorozat)
Ahol a gyógyvizek fakadnak
11.25 / Agnus Rádió (Kolozsvár)
Lélekhangoló
Az Evangélikus Rádiómisszió műsora
(www.agnusradio.ro)
11.30 / Kossuth rádió
Vendég a háznál
Gyerekekről felnőtteknek
14.00 / Bartók rádió
A hét zeneszerzője: Girolamo Frescobaldi
Hírnév és hatás
19.30 / Duna World
Talentum
Garas Dezső
21.25 / Duna World
2012 hangjai (magyar dokumentumfilm)

SZOMBAT

6.45 / Duna Tv
A házasság hete
Ami igaz, az igaz?
8.00 / Duna Tv
Élő egyház (vallási híradó)
9.30 / Rádió 17 (Budapest)
Lélekhangoló
Az Evangélikus Rádiómisszió műsora
(www.radio17.hu, ismétlés: 23.00)
19.30 / Kossuth rádió
Micimackó
A. A. Milne meseregénye folytatásokban
20.00 / Pax Tv
A Baptista központi énekkar hangversenye
22.15 / M1
Emlékezz rám (amerikai filmdráma, 2010) (108')
23.50 / Duna Tv
MüpArt
Both Miklós: Radnóti

VASÁRNAP

8.30 / Régió Rádió 1485 – AM 1485 kHz
Lélekhangoló
Az Evangélikus Rádiómisszió műsora
9.30 / Mezzo Tv
Bach: Magnificat
10.04 / Kossuth rádió
Evangélikus istentisztelet közvetítése Pesterzsébetről
10.55 / M1
Evangélikus ifjúsági műsor
15.05 / Bartók rádió
Beszélgetések az egyházzenéről
Az orgona
az európai kultúrtörténetben
20.50 / Duna Tv
Mephisto (magyar játékfilm, 1981) (139')
21.40 / Duna World
On the Spot (magyar dokumentumfilm-sorozat)

Új nap – új kegyelem

Vasárnap (február 10.)
Ha nem jön velünk a te orcád, akkor ne is vigyél tovább bennünket! 2Móz 33,15 (ApCsel 16,10; Mk 8,31–38; 1Kor 13,1–13; Zsolt 15) Nem lehet nagyobb megújulása az ember életének, mint amikor ráébred: Isten nélkül egy lépést sem szabad tovább tennie. Mindig csak vele ezután, az ő vezetésével. Ezt a vezetést Isten fel is kínálja. Izráel népe a pusztában két kézzel kapott a lehetőség után: a te orcád világosságában akarunk járni. Boldog az az ember és boldog az a nép, amelyik így dönt.

Hétfő (február 11.)
Hűséges az Úr, aki megerősít titeket, és megőriz a gonosztól. 2Thessz 3,3 (Zsolt 22,20; Lk 13,31–35; Lk 9,18–27) A gonosz jelenléte tagadhatatlan a világban. Akkor is, ha rejtőzködik, álcázza magát. Jézus óva int, ne legyünk prédái a gonosznak. Ne legyünk se áldozatai, se szolgái a bűnnek. Ezért teszi napi imádságunkká: szabadíts meg a gonosztól! Ezzel attól is óv, hogy ne rémüljünk meg az ördög hatalma láttán. Isten akarata, hogy a gonosz naponként megszégyenüljön és legyőzettessék. Ez Pál meggyőződése is: a hűséges Úr maga erősíti meg, maga őrzi meg gyülekezetét.

Kedd (február 12.)
Én, az Úr vagyok a te Istened, arra tanítalak, ami javadra válik, azon az úton vezetlek, amelyen járnod kell. Ézs 48,17 (Mt 23,10; Lk 5,33–39; Lk 9,28–36) Milyen sokszor hallottam ezt gyerekkoromban a szüleimtől: hidd el, a javadat akarjuk. Én azonban csak azt éreztem, hogy tiltanak, korlátoznak, megakadályoznak… Nehezen láttam be, hogy csakugyan jót akarnak nekem. Ezzel tulajdonképpen kétségbe vontam szeretetüket. Mennyire fájhatott ez nekik. Azt gondolom, így vagyunk mi az Istennel is.

Szerda (február 13.)
Jézus mondja: „Higgyétek, hogy mindazt, amiért imádkoztok, és amit kértek, megkapjátok, és meg is adatik nektek.” Mk 11,24 (1Sám 1,27b; Mt 6,16–21; Lk 9,37–45) Ennél többet nem ígérhet Jézus az övéinek: megkapjátok, amit kértek. De kevesebbet sem várhat tőlünk, mint amit kiolvashatunk a szavaiból: ne kételkedjetek imáitok sorsában. Pedig mi folyton ezt tesszük. Legyen hát a legelső imádságunk az ősi reformátori ének: „Nyughassék meg mi lelkünk igaz hittel tebenned, / Szívünk ne kételkedjék többé már felőled.”

Csütörtök (február 14.)
Gyászukat örömre fordítom. Jer 31,13b (2Kor 4,17; Zak 7,2–13; Lk 9,46–50) A próféta arról beszél, hogy Isten véget vet majd a zsidók fogságának. Akkor senki sem hitt neki, és mégis mindenben igaza lett. Ez a kételkedés jellemző reánk is. Csak a jelen a valóság számunkra. Azt hisszük csak, amit most éppen látunk. Pedig a jövő is a miénk. Isten azt akarja, hogy higgyünk a nekünk elkészített jövőben. Ezért küldte el Jézust, és küldi hozzánk mai prófétáit, az igehirdetőket. Az a dolgunk, hogy várjuk békében Isten ígéreteinek beteljesülését – egészen az üdvösségig.

Péntek (február 15.)
Jézus ezt kérdezte a tanítványoktól: „Amikor elküldtelek titeket erszény, tarisznya és saru nélkül, volt-e hiányotok valamiben?” „Semmiben” – válaszolták. Lk 22,35 (Ézs 55,12a; Jn 8,21–30; Lk 9,51–56) Jézus ma is megengedheti tanítványainak, hogy minden látható támasz, elérhető biztonság nélkül végezzék küldetésüket, és megadja, hogy mégse szenvedjenek hiányt semmiben. 1948-ban, a fordulat évében, a kommunista hatalomátvételkor sokan kezdtük így el papi szolgálatunkat. És átélhettük azt, amit a tanítványok: mindent megkaptunk, amire szükségünk volt. Imádkozzunk azokért, akiknek vállalniuk kell a mártíromságot. Mert ez is lehet a tanítvány sorsa.

Szombat (február 16.)
És titeket is, akik halottak voltatok vétkeitekben…, Krisztussal együtt életre keltett megbocsátva nekünk minden vétkünket. Kol 2,13 (Zsolt 25,18; Dán 5,1–7.17–30; Lk 9,57–62) Gyermekeim amikor kicsik voltak, és rossz fát tettek a tűzre, kerülték a tekintetemet, zavart és nyomott volt a hangulatuk. Bántotta őket a lelkiismeret. De amikor magamhoz öleltem és megcsókoltam őket, egyszerre felderült a tekintetük, és eláradt rajtuk az öröm. Szinte megéledtek. Pedig ez csak emberi kiengesztelődés volt. Ha Isten bocsát meg – az maga a feltámadás.

■ Pintér Károly (id.)

Evangélikus magazin Mezőberényből

Február 10-én, vasárnap az M1-en 10.30-kor kezdődő *Evangélikus magazinban* bemutatjuk a mezőberényi német nemzetiségi evangélikus óvodát, a szeptemberben indult gimnáziumot és az idősek napközi otthonát, valamint ellátogatunk egy kick-box-edzésre is. Szerkesztő: *Nagy László.*

Tessedik Sámuel emlékezete a Magyar Televízióban

Tessedik Sámuel, a szarvasi evangélikus lelkész címmel február 10-én, vasárnap az M1-en 11.30-kor huszonhat perces műsort láthatunk, melyben a jeles lelkész önéletírásából *Papp Zoltán* színművész ad elő részleteket. Szerkesztő: *Nagy László,* rendező: *Nemes Takách Ágnes.*

Evangélikus Élet – A Magyarországi Evangélikus Egyház hetilapja

E-mail: evelet@lutheran.hu. • **EvÉlet on-line**: www.evangelikuselet.hu. • **Hirdetésfelvétel**: hirdetes@evelet.hu. **Előfizetés**: elofizetes@evelet.hu. • **Szerkesztőség**: 1085 Budapest, Üllői út 24. Tel.: 1/317-1108, 20/824-5519; fax: 1/486-1195. **Szerkesztőségi titkár** (előfizetési és hirdetési ügyek referense): Balla Mária (maria.balla@lutheran.hu). **Főszerkesztő**: T. Pintér Károly (karoly.pinter@lutheran.hu). **Olvasószerkesztő**: Dobsonyi Sándor (sandor.dobsonyi@lutheran.hu). **Korrektor**: Fedor Sára (sara.fedor@lutheran.hu). **Tervezőszerkesztő / EvÉlet on-line**: Nagy Bence (bence.nagy@gmail.com). **Tördelőszerkesztő:** Károly György Tamás (evelet@kgyt.hu). **Munkatárs:** Kinyik Anita (kinyik.anita@lutheran.hu)**. Rovatvezetők**: dr. Ecsedi Zsuzsa – Cantate (ezsu@lutheran.hu), Kendeh K. Péter – Oratio oecumenica (peter.kendeh@lutheran.hu), Véghelyi Antal – A vasárnap igéje (antal.veghelyi@lutheran.hu). **Szerkesztőbizottság:** Adámi Mária, B. Walkó György, dr. Fabiny Tamás, Horváth-Hegyi Áron, Kendeh K. Péter, Kiss Miklós, Orosz Gábor Viktor, Prőhle Gergely, Radosné Lengyel Anna, T. Pintér Károly.

Kiadja a Luther Kiadó (kiado@lutheran.hu), 1085 Budapest, Üllői út 24. Tel.: 1/317-5478, 1/486-1228, 20/824-5518; fax: 1/486-1229. **Felelős kiadó**: Kendeh K. Péter (peter.kendeh@lutheran.hu). **Nyomdai előállítás**: Konsilo Kft. (1022 Budapest, Tapolcsányi u. 6.). Felelős vezető: Nagy Zoltán. **Árusítja** a kiadó. **Terjeszti** a MediaLOG Zrt. **Terjesztési ügyekben reklamáció** a MédiaLOG ingyenes telefonszámán: +36-80/106-000 és a Luther Kiadónál. • INDEX 25 211, ISSN 0133-1302.

Előfizethető közvetlenül a kiadónál vagy postautalványon. Az előfizetési díj belföldön (illetve Románia és Szlovákia területén) negyed évre 3575 Ft, fél évre 7150 Ft, egy évre 14 300 Ft, európai országba egy évre 48 100 Ft (172 euró), egyéb külföldi országba egy évre 56 320 Ft (201 euró). Csak a minden hónap 15-ig beérkező lemondásokat tudjuk az azt követő hónap elsejével regisztrálni, ellenkező esetben még egy hónapig jár az újság. Beküldött kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. Az adott lapszámba szánt kéziratokat a megelőző hét csütörtökéig kérjük leadni! A hétfő délutáni lapzártakor kizárólag a hét végi eseményekkel összefüggő (és a szerkesztőséggel előzetesen egyeztetett) írásokat tudjuk figyelembe venni. Az e-mailben küldendő kéziratokat az evelet@lutheran.hu, a hirdetéseket a hirdetes@evelet.hu címre várjuk.

1 133130 213060